

**Visoki komesarijat
Ujedinjenih nacija za izbeglice**

**Komesarijat za izbeglice
Republike Srbije**

Registracija izbeglica u Srbiji mart - april 2001.

**Biro za humanitarnu pomoć
Evropske Unije**

1. Registracija izbeglica u Srbiji 2001.

Uvod.....	1
Izbeglice u SRJ	1
Ciljevi registracije	1
Priprema registracije	2
Organizacija i metodologija	2
Obrasci za registraciju.....	4
Glavna zapažanja i zaključci	6

2. Glavne karakteristike izbeglica

Ukupan broj i prethodno prebivalište.....	8
Nacionalnost.....	9
Dinamika dolazaka u SRJ	9
Boravište u Srbiji	11
Vrsta smeštaja	14

3. Demografske karakteristike izbeglica

Starosna i polna struktura	16
Bračni status	18
Broj članova porodice	19

Sadržaj

Obrazovanje	20
Prethodno zanimanje	22
Radni status.....	23
Zdravstvena ugroženost.....	26
Socijalna ugroženost	30
Status objekta prebivališta pre izbeglištva	32
4. Trajna rešenja za izbeglice	
Poželjno trajno rešenje	35
Izbeglice opredeljene za povratak	37
Zahtevi za povratak.....	40
Status objekta prebivališta u zemlji porekla.....	41
Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju	43
Neodlučne (neopredeljene) izbeglice.....	45
5. Glavne karakteristike ratom ugroženih lica	
Ukupan broj i prethodno prebivalište	47
Nacionalnost.....	48
Dinamika dolazaka u SRJ	48
Sadašnje prebivalište u Srbiji	50
Tip smeštaja	51

6. Demografske karakteristike ratom ugroženih lica

Starosna i polna struktura	53
Bračni status	54
Obrazovanje.....	55
Prethodno zanimanje	57
Radni status	59
Zdravstvena ugroženost	62
Socijalna ugroženost	64

7. Trajna rešenja za ratom ugrožena lica

Poželjno trajno rešenje	66
Ratom ugrožena lica opredeljena za povratak	68
Podneti zahtevi za povratak.....	69
Objekat prebivališta u zemlji porekla.....	70
Ratom ugrožena lica opredeljena za integraciju u lokalnu sredinu	73
Ratom ugrožena lica neodlučna po pitanju trajnog rešenja.....	74

8. Aneks

Mape.....	77
Dodatne tabele	84

Uvod

Sukobi na prostoru bivše Jugoslavije su dominantno obeležje poslednje decenije dvadesetog veka na Balkanu. Glavna posledica tih sukoba bili su masovni talasi izbeglica u regionu.

Konflikti su izbili u toku 1991. i 1992. godine na teritoriji Hrvatske i Bosne i Hercegovine i pokrenuli talase izbeglica u raznim pravcima, pre svega u Srbiju i Crnu Goru (Saveznu Republiku Jugoslaviju).

Potpisivanje Dejtonskog mirovnog sporazuma, decembra 1995. godine, značilo je kraj masovnih izbegličkih talasa. Međutim, izbeglice su i nakon decembra 1995. nastavile da dolaze u SRJ, u manjem broju.

Izbeglice u SRJ

Na teritoriji SRJ našao je trenutno prebivalište veliki broj izbeglica iz ostalih republika bivše SFRJ.

Na teritoriji Srbije popis izbeglica je sproveden 1996. godine, kao zajednički projekat UNHCR-a i Komesarijata za izbeglice Republike Srbije. Popisom je utvrđeno prisustvo oko 537,000 izbeglica na teritoriji Srbije u proleće 1996.

Posle popisa izbeglica 1996, tokom godina, sastav izbegličke populacije se menjao. Izvestan broj njih se vratio u zemlju iz koje su izbegli, neki su stekli državljanstvo SRJ. Neki su se iselili u treće zemlje. Rezultat ovakvog razvoja situacije je da je statistička slika izbeglica u SRJ krajem 2000. postala ponovo nejasna.

Potreba da se ponovo oformi predstava o izbegličkoj populaciji glavni je motiv organizacije registracije izbeglica u proleće 2001. godine.

U Crnoj Gori je registracija izbeglica obavljena oktobra 2000. kao zajednički poduhvat UNHCR-a i Komesarijata za raseljena lica Crne Gore.

Ciljevi registracije

Osnovni cilj registracije bio je da se dođe do saznanja pre svega o broju izbeglica sa prostora bivše SFRJ koje trenutno žive u Srbiji, kao i o tome gde se sada nalaze, kako su smešteni, kakva im je starosna, polna, obrazovna, radna i etnička struktura i posebne zdravstvene i socijalne potrebe.

Informacije dobijene kao rezultat registracije **treba da posluže za efikasno planiranje i usmeravanje svih aktivnosti vezanih za nalaženje i realizaciju trajnih rešenja za izbeglice.**

Populacija koja je obuhvaćena registracijom deli se u dve kategorije:

- **Izbeglice** - Lica kojima je priznat status izbeglica po zakonu o izbeglicama Republike Srbije iz aprila 1992. godine.
- **Ratom ugrožena lica** - Lica koja su imala prebivalište na teritoriji neke od republika bivše SFRJ i došla u Srbiju usled sukoba, a koja nemaju status izbeglica u smislu gore pomenutog zakona. Ova grupa obuhvata lica koja nisu zatražila izbeglički status u Srbiji, lica koja su zatražila izbeglički status, ali im je zahtev odbijen, lica koja imaju državljanstvo SRJ, te nemaju pravo na status izbeglica, i lica koja su imala status izbeglica ali su u međuvremenu dobila državljanstvo SRJ, i time izgubila izbeglički status.

Priprema registracije

Na organizaciji i realizaciji registracije od početka su zajednički radili UNHCR i Komesarijat za izbeglice Republike Srbije sa odobrenjem Vlada Srbije i SRJ. Kao treća strana u ovom projektu, Ambasada Švajcarske Konfederacije je imenovala tim nezavisnih posmatrača čija je uloga bila da nadgledaju regularnost procesa registracije.

Zajedničkim radom timova UNHCR-a i Komesarijata na osnovu utvrđenog zajedničkog cilja ostvarene su sledeće aktivnosti:

- Formulisanje upitnika, dizajn i tehnička priprema
- Medijska kampanja
- Priprema i obuka anketara na terenu
- Plan i priprema logističke podrške i organizacija monitoringa
- Priprema osoblja i organizacija Centra za obradu podataka

Organizacija i Metodologija

Sam proces registracije je organizovan u dve faze:

- Prikupljanje podataka na terenu - popunjavanje upitnika
- Unos i elektronska obrada podataka u Centru za obradu podataka

Za organizaciju i realizaciju registracije na terenu su bili zaduženi opštinski poverenici za izbeglice, svako na teritoriji svoje opštine. Intervjuisanje izbeglica i popunjavanje upitnika su vršili posebni odabrani pripremljeni anketari organizovani u timove. Zavisno od očekivanog broja izbeglica na teritoriji opštine angažovan je odgovarajući broj anketara i organizovan njihov rad na unapred određenim registracionim punktovima - obično kancelarijama opština ili mesnih zajednica posebno pripremljenim za aktivnosti registracije. Na registraciji izbeglica ukupno je angažovano oko 900 anketara.

U većini opština radili su i tzv. mobilni timovi. Njihov zadatak je bio da registraciju obave u kolektivnim centrima, udaljenim naseljima sa malim brojem izbeglica ili da posete nepokretne ili bolesne izbeglice i registruju ih na licu mesta. U određenom broju opština, naročito u istočnoj i južnoj Srbiji, nisu ni postojali stacionarni punktovi za registraciju, već su samo mobilni timovi vršili registraciju obilazeći mesta u toj opštini prema unapred utvrđenom i objavljenom rasporedu.

Pripremu opštinskih poverenika i vođa timova za registraciju, njihovu koordinaciju, obezbeđivanje logističke podrške, kao i nadgledanje rada na terenu izvršio je centralni tim Komesarijata za izbeglice Republike Srbije.

Popunjeni upitnici su redovno prikupljeni na terenu i dostavljani u posebno formirani Centar za obradu podataka u Beogradu sa oko stotinu privremeno zaposlenih. Podaci iz upitnika uneti su u centralnu bazu podataka.

Kako bi se dobila kvalitetna i konzistentna baza podataka, prilikom unosa i kasnijom obradom otklonjene su sve materijalne greške i nelogičnosti u popunjenim upitnicima. To je radio poseban tim za kontrolu podataka koji je u kontaktu sa operaterima za unos podataka, anketarima na terenu ili posebnim elektronskim procesiranjem otklanjao sve nedostatke koji su se pojavljivali.

Obrasci za registraciju

Sl. 1.1. Registracija izbeglica u Srbiji 2001 – porodični obrazac

Datum registracije	<input type="text"/>	Mesto registracije	<input type="text"/>
Šifra mesta	<input type="text"/>	Šifra opštine	<input type="text"/>
		Šifra anketara	<input type="text"/>
		Porodični broj	<input type="text"/>

 Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbeglice	 Komesarijat za izbeglice Republike Srbije	 Biro za humanitarnu pomoć Evropske Unije
--	---	---

REGISTRACIJA IZBEGLICA - PODACI O PORODICI

Sadašnje boravište:		
Opština	<input type="text"/>	Mesto
Adresa	<input type="text"/>	
Vrsta smeštaja:	☐ Kolektivni centar ☐ Iznajmljeni stan ☐ Sopstveni smeštaj	☐ Socijalna institucija ☐ Kod rođaka/prijatelja ☐ Ostalo _____
Naziv kolektivnog centra	<input type="text"/>	
Prebivalište pre 1992:		
Opština	<input type="text"/>	Mesto
Adresa	<input type="text"/>	Zemlja
Objekat prebivališta pre 1992:		
Pravni status	Trenutno fizičko stanje	Trenutni posed
Privatno vlasništvo ☐	Useljivo ☐	U posedu vlasnika ☐
Stanarsko pravo ☐	Oštećeno - moguća popravka ☐	Zauzeto ☐
Iznajmljeni stan ☐	Oštećeno - neuseljivo ☐	Nepoznato ☐
	Nepoznato ☐	
Akcije preduzete radi povratka u posed:		
Zahtev za povratak u posed podnet lokalnim vlastima	☐	Godine <input type="text"/>
Izvršeno iseljenje/povratak u posed	☐	Godine <input type="text"/>
_____		_____
Anketar		Nosilac domaćinstva

Sl. 1.2. Registracija izbeglica u Srbiji 2001 – individualni obrazac

INDIVIDUALNI PODACI	Šifra opštine	Šifra anketara	Porodični broj
			Lični broj
Prezime		Ime oca	
Ime		Devojačko prezime	
Poi (M/Ž)	Datum rođenja	JMBG	
Mesto rođenja		Opština rođenja	
Broj ID dokumenta		Tip dokumenta	
Nacionalnost		Datum dolaska u SRJ	
Prebivalište pre 1992 (ako je različito od porodičnih podataka):			
Opština		Mesto	
Adresa		Zemlja	
Bračno stanje	☐ U braku/vanbračnoj zajednici ☐ Razveden/a	☐ Neoženjen/neudata ☐ Razdvojen/a	☐ Udovac/udovica
Zdravstvena ugroženost	☐ Invalid ___ kategorije ☐ Ozbiljno hronično oboljenje	☐ Hendikepiran (mentalno) ☐ Korisnik nege i pomoći	☐ Slep ☐ Gluv
Socijalna ugroženost	☐ Dete bez oba roditelja ☐ Dete bez jednog roditelja	☐ Samohrani roditelj ☐ Starija osoba bez staranja (preko 60 godina)	
Obrazovanje	☐ Bez škole ☐ Osnovna škola	☐ Srednja škola ☐ Viša/visoka škola ili više	☐ Neizjašnjen
Preth. zanimanje	☐ Poljoprivrednik ☐ Radnik	☐ Službenik ☐ Stručnjak	☐ Drugo
Radni status (15 godina i više)	☐ Učenik/student ☐ Nezaposlen	☐ Zaposlen a) Stalno zaposlenje b) Privatnik c) Privremeno zaposlen	☐ Penzioner ☐ Izdržavano lice
Poželjno trajno rešenje	☐ Integracija	☐ Povratak a) Bosna i Hercegovina b) Hrvatska	☐ Neodlučan
Podnet zahtev za povratak:	☐ Da ☐ Ne	Kod: ☐ UNHCR ☐ Ambasada ☐ Drugo	☐ Bezbednosni razlozi ☐ Problemi sa imovinom ☐ Uslovi života ☐ Ostalo
Da li posedujete neki dokument koji podrazumeva vaše državljanstvo?		☐ Da a) Bosna i Hercegovina b) Hrvatska	☐ Ne

			Lični broj
Prezime		Ime oca	
Ime		Devojačko prezime	
Poi (M/Ž)	Datum rođenja	JMBG	
Mesto rođenja		Opština rođenja	
Broj ID dokumenta		Tip dokumenta	
Nacionalnost		Datum dolaska u SRJ	
Prebivalište pre 1992 (ako je različito od porodičnih podataka):			
Opština		Mesto	
Adresa		Zemlja	
Bračno stanje	☐ U braku/vanbračnoj zajednici ☐ Razveden/a	☐ Neoženjen/neudata ☐ Razdvojen/a	☐ Udovac/udovica
Zdravstvena ugroženost	☐ Invalid ___ kategorije ☐ Ozbiljno hronično oboljenje	☐ Hendikepiran (mentalno) ☐ Korisnik nege i pomoći	☐ Slep ☐ Gluv
Socijalna ugroženost	☐ Dete bez oba roditelja ☐ Dete bez jednog roditelja	☐ Samohrani roditelj ☐ Starija osoba bez staranja (preko 60 godina)	
Obrazovanje	☐ Bez škole ☐ Osnovna škola	☐ Srednja škola ☐ Viša/visoka škola ili više	☐ Neizjašnjen
Preth. zanimanje	☐ Poljoprivrednik ☐ Radnik	☐ Službenik ☐ Stručnjak	☐ Drugo
Radni status (15 godina i više)	☐ Učenik/student ☐ Nezaposlen	☐ Zaposlen a) Stalno zaposlenje b) Privatnik c) Privremeno zaposlen	☐ Penzioner ☐ Izdržavano lice
Poželjno trajno rešenje	☐ Integracija	☐ Povratak a) Bosna i Hercegovina b) Hrvatska	☐ Neodlučan
Podnet zahtev za povratak:	☐ Da ☐ Ne	Kod: ☐ UNHCR ☐ Ambasada ☐ Drugo	☐ Bezbednosni razlozi ☐ Problemi sa imovinom ☐ Uslovi života ☐ Ostalo
Da li posedujete neki dokument koji podrazumeva vaše državljanstvo?		☐ Da a) Bosna i Hercegovina b) Hrvatska	☐ Ne

Glavna zapažanja i zaključci

- **Registracijom izbeglica u Srbiji 2001. registrovano je 451.980 lica - 377.131 sa statusom izbeglica i 74.849 ratom ugroženih lica.** U poređenju sa prethodnim popisom (1996.), ukupan broj registrovanih izbeglica niži je za 160.806, odnosno za 29,89 %. Broj popisanih ratom ugroženih lica smanjio se za 6% u odnosu na popis 1996.
- Registrovana populacija je uglavnom srednjih godina (prosečna starost 38,59 godina), sa malim brojem dece, i značajnim brojem starijih osoba, uglavnom žena.
- 99,61% svih registrovanih lica je došlo iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a oko 90% su Srbi. Većina izbeglica stizala je u masovnim talasima tokom nekoliko velikih kriza. Skoro polovina od svih registrovanih izbeglica stigla je tokom avgusta i septembra 1995. Posle 1998. priliv izbeglica se konstantno smanjuje. Većina ratom ugroženih lica stigla je 1991. i 1992. godine.
- Skoro polovina registrovane populacije smeštena je u Vojvodini, oko 30% u Beogradu i okolini, oko 20% u Centralnoj Srbiji i vrlo mali broj na Kosovu. U poređenju sa 1996-tom, sada je više izbeglica u Vojvodini i Beogradu, a manje u Centralnoj Srbiji. Procenat izbeglica na Kosovu smanjio se sa 3,6% na svega 0,1%.
- Izbeglice uglavnom žive u iznajmljenim stanovima, druga najveća grupa živi sa rođacima ili prijateljima, i treća u sopstvenom smeštaju, za razliku od 1996, kada su živeli uglavnom sa rođacima ili prijateljima, a u manjem broju u iznajmljenom i sopstvenom smeštaju. Ratom ugrožena lica su većinom u sopstvenom smeštaju.
- Značajan broj izbeglica još uvek živi u kolektivnim centrima, iako ih je sada samo 4,88% od ukupne populacije, u poređenju sa 10,1% iz 1996. Od tada mlađa populacija napušta kolektivne centre, tako da u njima ostaju uglavnom stariji, među kojima je visoka stopa socijalno i/ili zdravstveno ugroženih.
- Većina izbeglica je u braku, najčešći stepen obrazovanja je završena srednja škola, stopa nezaposlenosti je oko 45% za izbeglice i oko 35% za ratom ugrožena lica. Najbrojnija kategorija socijalno ugroženih su starije osobe bez staranja, a zdravstveno ugroženih - osobe sa ozbiljnim hroničnim oboljenjima.
- U pogledu poželjnih trajnih rešenja, oko 60% izbeglica je iskazalo opredeljenje za integraciju u lokalnu sredinu, kao što je bio slučaj i 1996. Svega 5,30% izbeglica se opredelilo za dobrovoljni povratak, što je manje nego 9,1%, koliko je bilo opredeljenih za povratak 1996. Oko 25% izbeglica je još uvek neodlučno.
- 72% ratom ugroženih lica je za integraciju u lokalnu sredinu, dok je 1996. bilo preko 85%. Oko 4% ratom ugroženih lica je za dobrovoljni povratak, što je više nego 2,5%, koliko ih je bilo za povratak 1996. Procenat neodlučnih ratom ugroženih lica porastao je sa 5,3% iz 1996. na sadašnjih skoro 15%.
- Razlozi nepodnošenja zahteva za povratak uglavnom su bezbednosne prirode (37,29%), vezani za uslove života (29,90%) i probleme sa imovinom (9,12%). Nešto manje od polovine onih koji su se opredelili za povratak podnelo je zahtev za povratak.

- Većina objekata prethodnog prebivališta je bila privatno vlasništvo. Procenat objekata u privatnom vlasništvu u Hrvatskoj je ipak приметно veći nego u Bosni i Hercegovini (80% prema 54,76%). Generalno gledano, 33,49% od svih objekata je useljivo, 12,29% oštećeno ali se može popraviti, 25,33% je definitivno oštećeno i opravka je nemoguća, a za 28,88% vlasnici nemaju nikakvu informaciju o stanju objekta. Svega 21,82% od ukupnog broja objekata je u posedu vlasnika, 27,45% je zauzeto, a za ostatak nema nikakvih informacija. U Bosni i Hercegovini je procenat zauzetih objekata veći, a u Hrvatskoj je više objekata u posedu pravih vlasnika. Oko 20% od svih registrovanih je podnelo zahtev za povratak u posed. Svega u 1,61% slučajeva je podnošenje zahteva imalo za rezultat povratak poseda u vlasništvo.
- Većina onih koji žele da se vrate, imaju posed u privatnoj svojini u zemlji prethodnog prebivališta (nekoj od bivših republika SFRJ). Trećina ovih objekata je u useljivom stanju, a četvrtina je oštećena, ali sa mogućnošću popravke. Preko 60% useljivih objekata koji su u privatnom vlasništvu lica koja hoće da se vrate, je zauzeto, a manje od 30% je u vlasništvu pravih vlasnika. Oštećeni objekti u privatnom vlasništvu koji se mogu popraviti, većinom su ostali u vlasništvu pravih vlasnika.

Generalno, kroz odgovore lica koja su dobrovoljno uzela učesća u Registraciji izbeglica u Srbiji 2001-ve, dobila se prilično jasna slika registrovane populacije i teškoća sa kojima se bore u svakodnevnom životu. Trendovi koje je bilo moguće identifikovati u odnosu na popis 1996, ukazuju na načine prevazilaženja teškoća, bilo naporom samih ugroženih lica, bilo uz pomoć Vlade SRJ, UNHCR-a, međunarodnih humanitarnih i nevladinih organizacija. Nakon analize podataka dobijenih registracijom izbeglica i ratom ugroženih lica 2001-ve, mogu se formulisati osnovni zaključci:

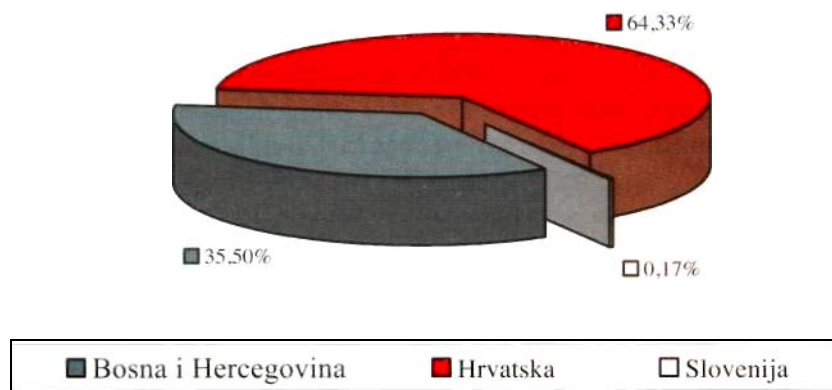
- **Značajna većina registrovane populacije izjasnila se, po drugi put, da želi da se integriše u lokalnu sredinu u Srbiji.**
- **Dobrovoljni povratak je po UNHCR-u najpovoljniji način za rešenje problema izbeglica, te treba u potpunosti poštovati želje onog manjeg dela izbegličke populacije koji se opredelio za povratak. Porast procenta izbeglica koji su neodlučni u pogledu povratka, ukazuje na potencijalno povećanje broja onih koji će se opredeliti za povratak u budućem periodu.**

Ukupan broj i prethodno prebivalište

Registracija izbeglica u Srbiji u periodu mart - april 2001. obuhvatila je ukupno 377.131 osobu sa izbegličkim statusom. Većina ih je prispela iz Hrvatske (242.624 ili 64,33 %) i Bosne i Hercegovine (133.853 ili 35,49 %), a manje od 700 je prispelo iz Slovenije i Makedonije.

Tab. 2.1. Izbeglice po zemlji porekla

Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)	Broj	%
Bosna i Hercegovina	133.853	35,50%
Hrvatska	242.624	64,33%
Makedonija	13	0,00%
Slovenija	641	0,17%
Ukupno	377.131	100,00%

Graf. 2.2. Izbeglice po zemlji porekla

U poređenju sa popisom 1996, broj registrovanih izbeglica je manji za **160.806** ili **29,89 %**. Prema podacima, 41.702 izbeglica je prispelo u SRJ posle 1996 godine, te je registracijom 2001. godine zabeleženo preko 200.000 lica manje nego 1996.

Nacionalnost

Velika većina izbegličke populacije su Srbi, bez obzira iz koje republike bivše SFRJ su došli. Ostale nacionalnosti su prisutne u veoma malom broju u odnosu na ukupnu registrovanu populaciju (Hrvati - 0,78 %, Muslimani - 0,48 %, Slovenci - 0,02 %), i uglavnom su posledica mešovityh brakova, osim muslimanskih porodica koje su homogenije.

Važno je napomenuti da se u okviru odgovora "drugo" i "bez odgovora" nalazi 0,88 % i 7,87 % od ukupnog broja registrovanih.

Tab. 2.3. Izbeglice po nacionalnosti i zemlji porekla

Nacionalnost	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Srbin	113.707	84,95%	224275	92,44%	9	69,23%	550	85,80%	338.541	89,77%
Hrvat	758	0,57%	2.192	0,90%	0	0,00%	4	0,62%	2.954	0,78%
Slovenac	29	0,02%	52	0,02%	0	0,00%	10	1,56%	91	0,02%
Musliman	1.613	1,21%	178	0,07%	0	0,00%	1	0,16%	1.792	0,48%
Bošnjak	41	0,03%	5	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	46	0,01%
Crnogorac	269	0,20%	123	0,05%	0	0,00%	1	0,16%	393	0,10%
Bez odgovora	15.642	11,69%	13.988	5,77%	1	7,69%	59	9,20%	29.690	7,87%
Drugo	1.694	1,27%	1.606	0,66%	3	23,08%	12	1,87%	3.315	0,88%
Ukupno	133.853	100,00%	242.624	100,00%	13	100,00%	641	100,00%	377.131	100,00%

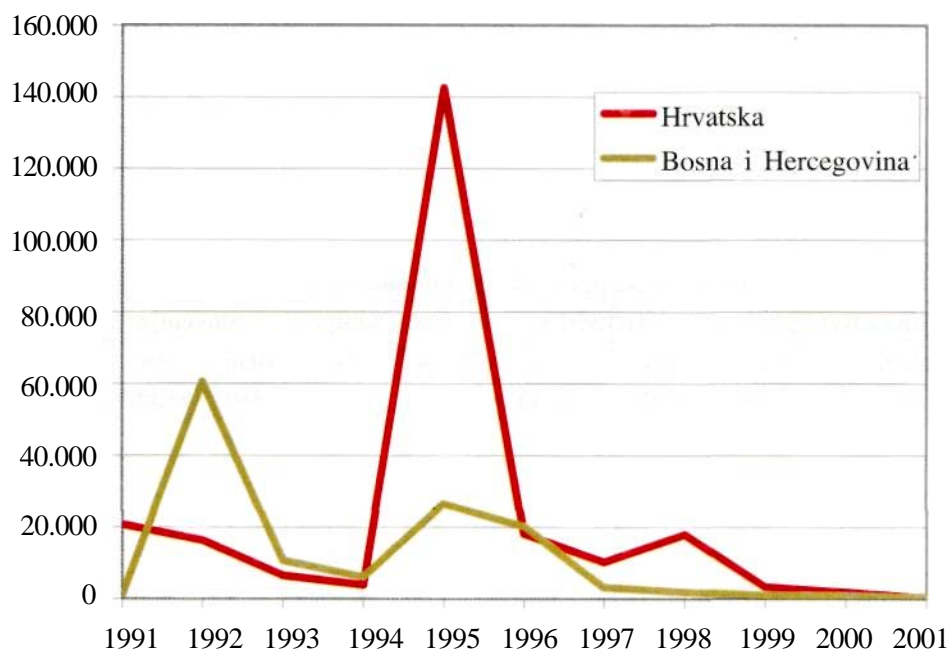
Većina Hrvata je došla iz Hrvatske (74,2 %), mada je vredno napomenuti da ih je priličan broj prispeo iz Bosne i Hercegovine (25,66 %). Najveći deo Muslimana (90 %) je došao iz Bosne i Hercegovine.

Dinamika dolazaka u SRJ

Najveći broj izbeglica stigao je u SRJ u masovnim talasima vezanim za velike krize 1991, 1992, 1995, 1996. i 1998. Od 1998., trend dolazaka opada - samo 2,04 % svih registrovanih izbeglica je stiglo posle 1998.

Prvi veliki talasi izbeglica nastali su kada su Slovenija i Hrvatska proglasile nezavisnost sredinom 1991. Prema popisu iz 1996, tada je u Srbiju stiglo 46.000 izbeglica, a registracijom 2001. registrovano ih je svega 22.290 (približno 48%). Od 96.123 izbeglica koje su, prema popisu 1996. napustile Bosnu i Hercegovinu 1992. godine, samo 60.723 ili 63,1% su registrovane registracijom 2001.

Graf. 2.4. Izbeglice po godinama dolaska i zemlji porekla

Tokom 1993. i 1994. sukobi u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini su bili manje intenzivni pa se i broj prispelih izbeglica smanjivao sve do proleća i leta 1995, kada su se ponovo intenzivirali sukobi u Hrvatskoj.

Tokom avgusta i septembra 1995. godine, više od 190.000 izbeglica (po podacima iz 1996.) pobešlo je iz Hrvatske u najvećem talasu izbeglica, kada je hrvatska armija preuzela kontrolu nad celom teritorijom Hrvatske. Tokom registracije 2001. ponovo je registrovano 142.700 lica koja su ušla u tadašnju Jugoslaviju, što čini 58,82 % svih izbeglica iz Hrvatske. Nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, promene kontrole nad teritorijom u Bosni proizvele su nove talase od oko 50.000 izbeglica iz Bosne i Hercegovine u 1995. i oko 30.000 u 1996. godini. Od 249.789 izbeglica koliko ih je pristiglo u Srbiju tokom te kritične 1995, 169.473 (ili 67,85 %) su ponovo registrovani 2001. i čine 44,94% svih registrovanih izbeglica.

Posle 1996, registrovano je još jedno povećanje priliva izbeglica - talas od 20.000 izbeglica iz Hrvatske pristiglih 1998. godine, posle vraćanja područja Istočne Slavonije u okvir Hrvatske.

Tab. 2.5. Izbeglice po godinama dolaska i zemlji porekla

Godine dolaska u SRJ	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
1991	1.240	0,93%	20.846	8,59%	2	15,38%	202	31,51%	22.290	5,91%
1992	60.723	45,37%	16.366	6,75%	4	30,77%	213	33,23%	77.306	20,50%
1993	10.887	8,13%	6.539	2,70%	1	7,69%	87	13,57%	17.514	4,64%
1994	6.194	4,63%	4.001	1,65%	1	7,69%	41	6,40%	10.237	2,71%
1995	26.713	19,96%	142.700	58,82%	1	7,69%	59	9,20%	169.473	44,94%
1996	20.418	15,25%	18.183	7,49%	0	0,00%	8	1,25%	38.609	10,24%
1997	3.429	2,56%	10.353	4,27%	1	7,69%	14	2,18%	13.797	3,66%
1998	2.172	1,62%	18.007	7,42%	3	23,08%	9	1,40%	20.191	5,35%
1999	1.059	0,79%	3.397	1,40%	0	0,00%	7	1,09%	4.463	1,18%
2000	840	0,63%	1.962	0,81%	0	0,00%	1	0,16%	2.803	0,74%
2001	178	0,13%	270	0,11%	0	0,00%	0	0,00%	448	0,12%
Ukupno	133.853	100,00%	242.624	100,00%	13	100,00%	641	100,00%	377.131	100,00%

Boravište u Srbiji¹

Većina registrovanih izbeglica nalazi se u Vojvodini (48,52 %), zatim u Beogradu (30,12 %) i Centralnoj Srbiji (21,07 %), a na Kosovu ih je samo 0,1 %. Vojvodina, kao područje plodne zemlje, relativno retko naseljena i tradicionalno multietnički orijentisana, primila je najveći broj izbeglica u apsolutnom smislu. U Beogradu, najvećoj metropoli u Srbiji, smešteno je relativno najviše izbeglica s obzirom na veličinu teritorije koju obuhvata - 30,12 % celokupne izbegličke populacije.

Ovakav raspored je u skladu sa trendom lokalnog stanovništva koje takođe migrira ka Beogradu iz manjih gradova i mesta, ali je procenat izbeglica smeštenih u Beogradu i pored toga veoma visok.

U poređenju sa popisom 1996. primetno je drastično smanjenje procenta izbeglica na Kosovu (sa 3,6% na 0,1%). Leta 1999. godine, većina nealbanskog stanovništva, uključujući i izbeglice, prebegla je u druge delove Srbije. Takođe, u odnosu na 1996. uočava se smanjenje broja izbeglica u Centralnoj Srbiji (sa 27,6% na 21,07%), a povećanje u Beogradu (sa 26,1% na 30,12%) i Vojvodini (sa 42,7% na 48,52%).

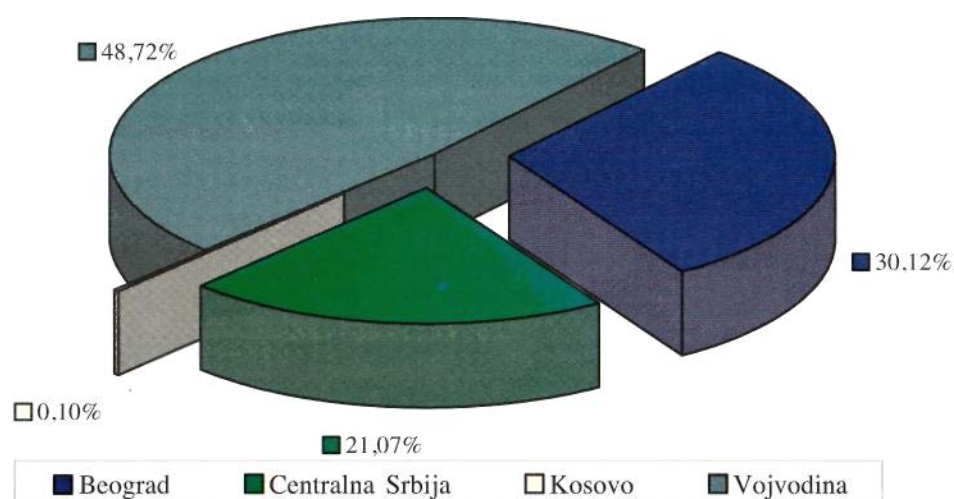
¹ Boravište u Srbiji je registrovano saglasno važećoj zakonskoj podeli na administrativne jedinice, i to kao adresa, mesto stanovanja, opština, okrug i regija. Tabela raspodele registrovane izbegličke populacije po svim opštinama, okruzima i regijama data je u Aneksu Izveštaja.

U šest od sedam okruga u Vojvodini smešteno je preko 2% od ukupno registrovanih izbeglica, po okrugu, dok ih u većini okruga u Centralnoj Srbiji nema više od 1,5%.

U Mačvanskom okrugu, na granici sa BiH i blizu Hrvatske, smešteno je najviše izbeglica - 6,63 % od ukupno registrovanih.

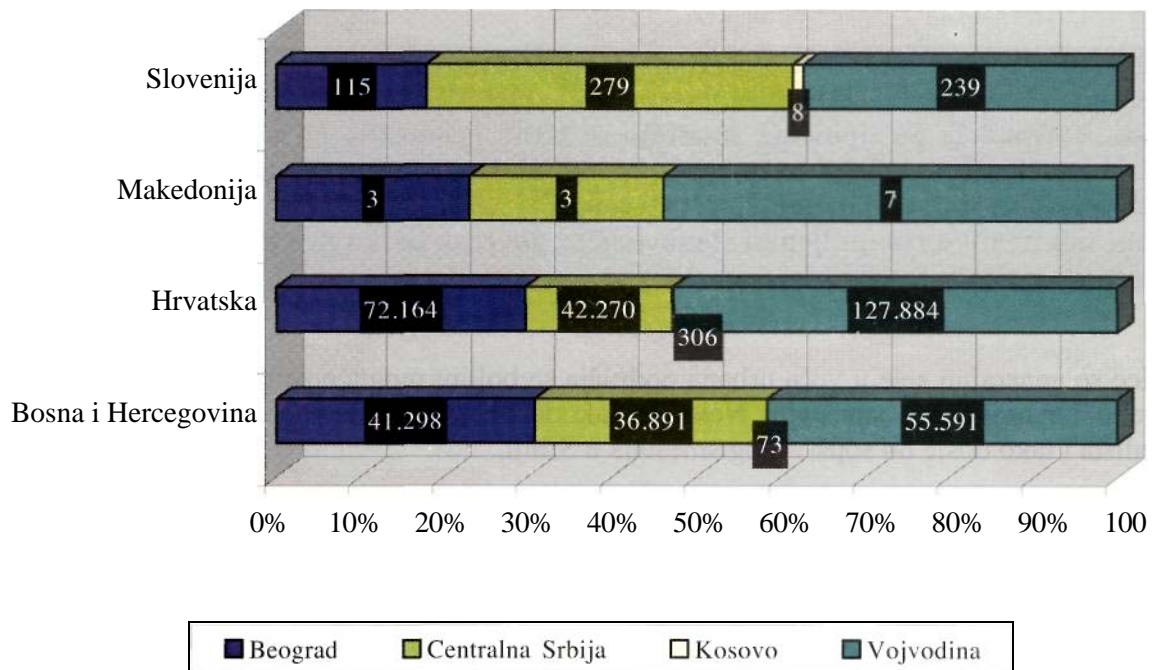
U teritorijalnoj raspodeli izbeglica u Srbiji, uočavaju se dva osnovna trenda. Broj izbeglica se smanjuje od severozapada ka jugoistoku, tj. pri udaljavanju od graničnih područja sa Bosnom i Hercegovinom i Hrvatskom. Broj izbeglica se povećava u većim gradovima, kao što su Beograd, Novi Sad, Kragujevac, Čačak, Kraljevo, Šabac, Valjevo, Užice, Jagodina ili Požarevac, i u okolini ovih gradova.

Graf. 2.6. Raspodela izbeglica po regijama u Srbiji

Izbeglice iz Hrvatske kao najveća izbeglička grupacija u apsolutnom iznosu, u većini su u skoro svim regijama u Srbiji, naročito u Vojvodini. Jedino je u Centralnoj Srbiji smešteno relativno više izbeglica iz Bosne i Hercegovine (27,56 %), nego onih iz Hrvatske (17,42 %). Oko 30 % svih izbeglica, nezavisno od njihovog prethodnog prebivališta, je u Beogradu i njegovim predgrađima. Izbeglice čine oko 6,3% stanovništva Beograda.

Graf. 2.7. Izbeglice po regijama sadašnjeg prebivališta i zemlji porekla

Više od polovine izbeglica iz Hrvatske (52,71%) smešteno je u Vojvodini, koja je geografski najbliža Hrvatskoj. Značajan broj izbeglica iz Bosne i Hercegovine (55.591 ili 41,53%) je takođe smešten u Vojvodini. Obzirom na talase naseljenika iz manje razvijenih i neplodnih krajeva Bosne i Hercegovine koji su zapljusnuli Vojvodinu u periodu neposredno posle Drugog svetskog rata, očigledno je da izbeglice iz Bosne i Hercegovine teže da se smeste tamo gde njihovi rođaci, prijatelji i sunarodnici imaju već uspostavljene korene.

Tab. 2.8. Izbeglice po regijama sadašnjeg prebivališta i zemlji porekla

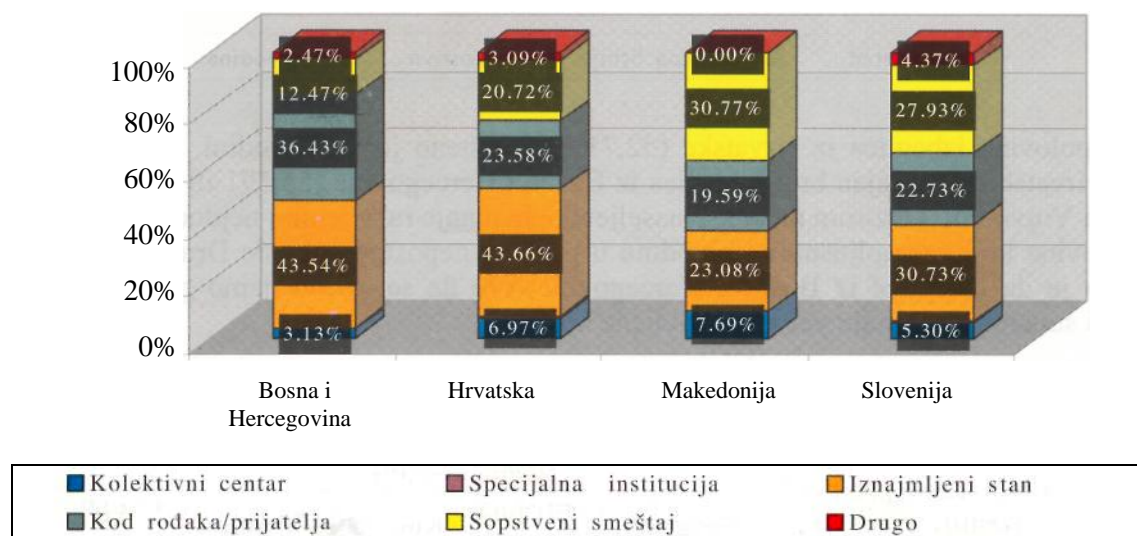
Prebivalište pre 1992 (zemlja porekla)		Regije u Srbiji				Ukupno
		Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	
Bosna i Hercegovina	Broj	41.298	36.891	73	55.591	133.853
	%	30,85%	27,56%	0,05%	41,53%	100,00%
Hrvatska	Broj	72.164	42.270	306	127.884	242.624
	%	29,74%	17,42%	0,13%	52,71%	100,00%
Makedonija	Broj	3	3	0	7	13
	%	23,08%	23,08%	0,00%	53,85%	100,00%
Slovenija	Broj	115	279	8	239	641
	%	17,94%	43,53%	1,25%	37,29%	100,00%
Ukupno	Broj	113.580	79.443	387	183.721	377.131
	%	30,12%	21,07%	0,10%	48,72%	100,00%

Vrsta smeštaja

Izbeglice su najčešće smeštene po iznajmljenim stanovima (43,6 %) i sa rođacima ili prijateljima (29,55 %). U sopstvenom smeštaju živi 17,8 %, a 5,61 % je u kolektivnim centrima. Raspodela po tipovima smeštaja se bitno promenila od popisa 1996. Procenat izbeglica smeštenih u kolektivnim centrima, sa rođacima ili prijateljima i u "drugim" - najčešće neadekvatnim tipovima smeštaja smanjio se otprilike za polovinu. U isto vreme, procenat smeštenih u iznajmljenim stanovima se povećao preko dva puta, a procenat onih u sopstvenom smeštaju četiri puta.

Izbeglice se generalno sele u veća urbana područja sa boljim mogućnostima zaposlenja, i počinju da žive u iznajmljenom smeštaju. Neke su takođe prodale ili razmenile objekat prethodnog prebivališta i tako došle do sopstvenog smeštaja u Srbiji.

Graf. 2.9. Izbeglice po tipu smeštaja i zemlji porekla

Izbeglice iz Hrvatske su najbrojnije u svim tipovima smeštaja i relativno ih je više u sopstvenom smeštaju u odnosu na one iz Bosne i Hercegovine.

Na grafikonu 2.9. vidi se da su izbeglice iz Hrvatske procentualno više u sopstvenom smeštaju nego one iz Bosne i Hercegovine. Izbeglice iz Bosne i Hercegovine se češće smeštaju kod rođaka ili prijatelja. U kolektivnim centrima još uvek živi 21.139 izbeglica, od kojih je 16.916 ili 80% iz Hrvatske.

Tab. 2.10. Izbeglice po tipu smeštaja i zemlji porekla

Sadašnji smeštaj	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Kolektivni centar	4.188	3,13%	16.916	6,97%	1	7,69%	34	5,30%	21.139	5,61%
Specijalna institucija	607	0,45%	1.548	0,64%	0	0,00%	2	0,31%	2.157	0,57%
Iznajmljeni stan	58.280	43,54%	105.940	43,66%	3	23,08%	197	30,73%	164.420	43,60%
Kod rodaka/prijatelja	50.775	37,93%	60.467	24,92%	5	38,46%	201	31,36%	111.448	29,55%
Sopstveni smeštaj	16.692	12,47%	50.268	20,72%	4	30,77%	179	27,93%	67.143	17,80%
Drugo	3.311	2,47%	7.485	3,09%	0	0,00%	28	4,37%	10.824	2,87%
Ukupno	133.853	100,00%	242.624	100,00%	13	100,00%	641	100,00%	377.131	100,00%

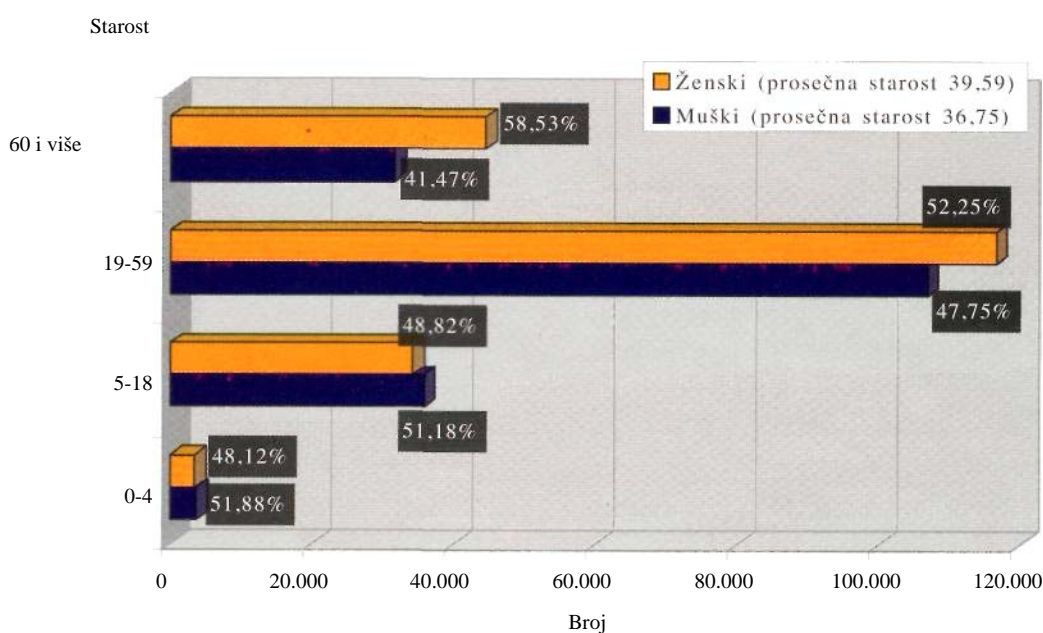
Starosna i polna struktura

Većina izbegličke populacije je u kategoriji od 19-59 godina (58,53%), mada je brojna i kategorija preko 60 god. (19,21%). Prosečna starost izbegličke populacije je 38,25 godina (36,75 god. muškarci i 39,59 god. žene). Žene preovlađuju (52,73% prema 47,27%), naročito u starosnoj kategoriji preko 60 godina (58,53% prema 41,47%).

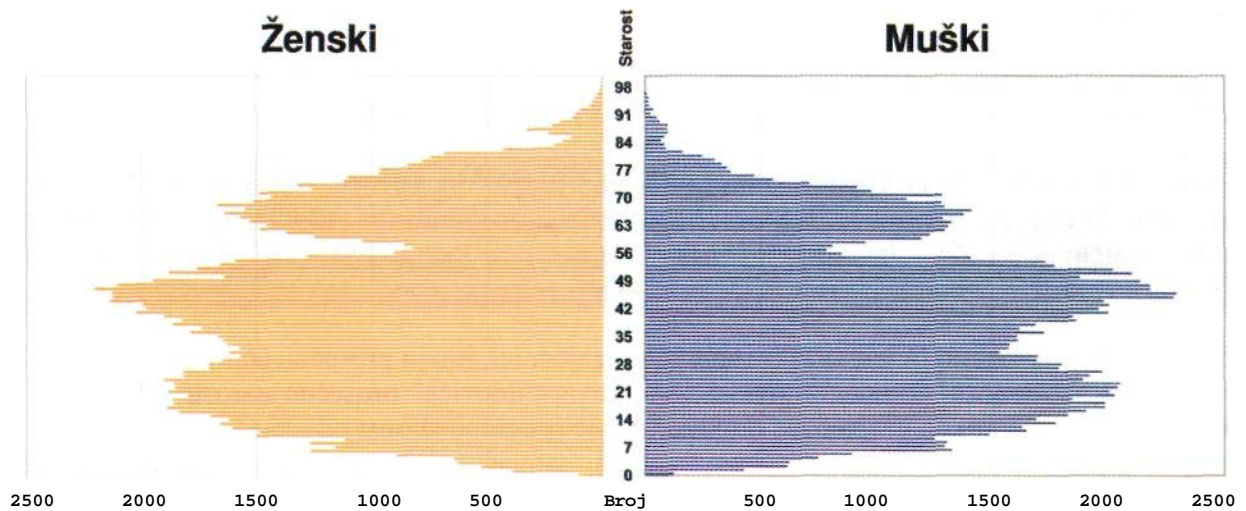
Tab. 3.1. Izbeglice po polu i starosnoj strukturi

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%od izbeglica ukupno
	Broj	%	Broj	%		
0-4	4.373	51,88%	4.056	48,12%	8.429	2,24%
05-18	37.172	51,18%	35.453	48,82%	72.625	19,26%
19-59	105.950	47,75%	115.924	52,25%	221.874	58,83%
preko 60	30.770	41,47%	43.433	58,53%	74.203	19,68%
Ukupno	178.265	47,27%	198.866	52,73%	377.131	100,00%

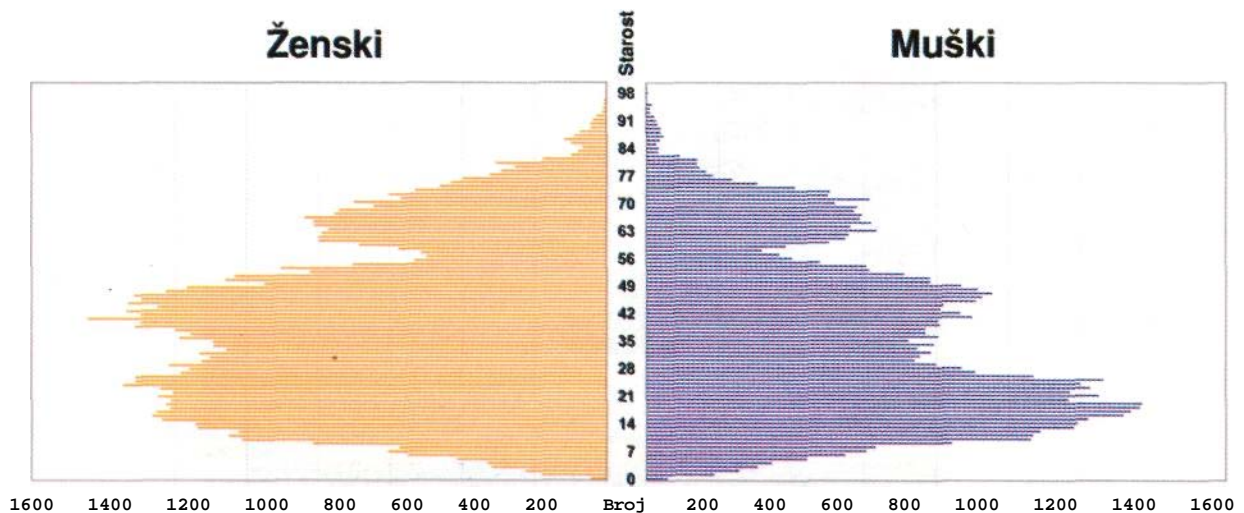
Žene čine većinu (52,73%) među izbeglicama u celini, i među radno sposobnim delom populacije (52,25%). Među sasvim malom decom je više muškaraca, a među starijima, znatno više žena. Procenat male dece (do 4 god. starosti) je generalno mali (2,24%), što je razumljivo, jer deca izbeglica, rođena u poslednje 4 godine u Srbiji formalno nemaju status izbeglica.

Graf. 3.2. Izbeglice po polu i starosnoj strukturi

Graf. 3.3. Starosna piramida izbeglica iz Hrvatske

Graf. 3.4. Starosna piramida izbeglica iz BiH

Starosna piramida izbeglica pokazuje dva primetna smanjenja broja osoba, jedno u starosnom intervalu između 25 i 40 god., a drugo između 55 i 65 god. Vidljivo je i primetno smanjenje muške populacije u najproduktivnijem dobu (28 do 40 god.). Ovakva slika je najverovatnije posledica većeg stepena smrtnosti muškaraca za vreme rata. Mali broj dece i visok stepen smrtnosti među osobama od 55 do 65 god. starosti su posledice stresnog načina života izbeglica i loših životnih uslova. Proporcionalno gledano, više je žena među izbeglicama iz BiH nego iz Hrvatske. Izbeglice iz Hrvatske su generalno starije.

Poređenjem sa podacima iz 1996, primećuje se porast broja izbeglica u starosnim kategorijama "od 45 do 64" i "preko 65". S druge strane, procenat izbeglica mlađih od 18 godina, i posebno onih od 19 do 44 se smanjio. Moguća objašnjenja su iseljavanje mlađih izbeglica u treće zemlje i njihova integracija u lokalnu sredinu.

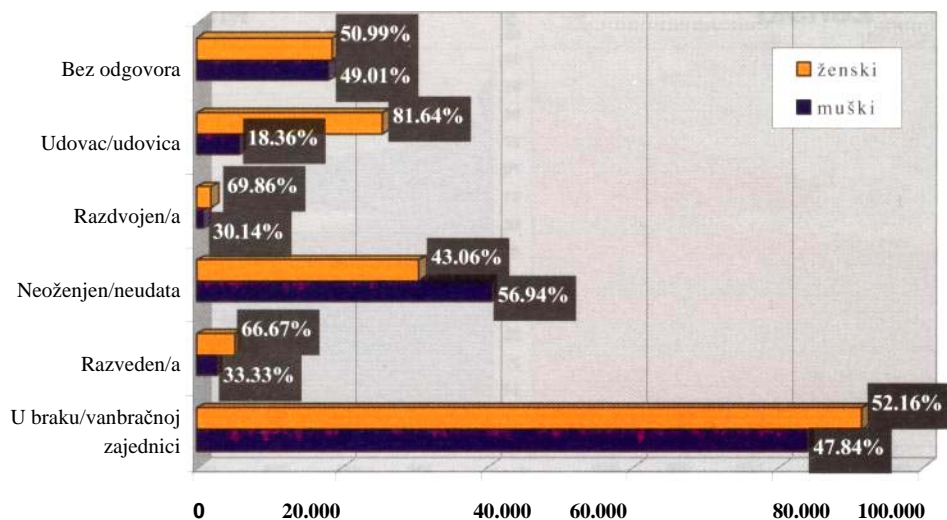
Bračni status

Sve naredne analize se odnose na populaciju od 15 i više godina starosti.

Većina izbeglica je u braku/vanbračnoj zajednici (54,49%), i to su većim delom žene, nego muškarci. Drugu po brojnosti predstavljaju neoženjeni/neudate (22,09%) i to su većinom mlađi muškarci. Za izbegličku populaciju je karakterističan visok procenat udovaca/udovica (9,75%) od kojih su velika većina žene (81,64%).

175.233 izbeglica, koliko ih je u braku/vanbračnoj zajednici, imaju prosečnu starost od 42,12 god. U celokupnoj izbegličkoj populaciji ima 25.588 udovaca/udovica, prosečne starosti 67,33 god. Takođe, treba pomenuti da grupa "bez odgovora" ima prosečnu starost od 25,65 god. Žene preovlađuju u svim kategorijama izuzimajući "samce", gde su muškarci u приметnoj većini (56,78% prema 43,22%). U kategoriji udovaca/udovica, procenat žena je preko 4 puta veći nego muškaraca (81,64 % prema 18,36 %). I u kategoriji razvedenih, žene preovlađuju.

Tab. 3.5. Izbeglice po polu i bračnom statusu (15 i više god. starosti)

Analiza po prebivalištu pre 1992. ne pokazuje značajne razlike. Nešto više onih u braku i sa udovičkim statusom je došlo iz Hrvatske. "Samci" i oni iz kategorije "bez odgovora" su relativno više zastupljeni među izbegličkom populacijom iz BiH, koja je generalno mlađa.

Tab. 3.6. Izbeglice po polu i bračnom statusu (15 i više god. starosti)

Bračni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
U braku /vanbračnoj zajednici	83.836	55,95	91.397	53,21	175.233	54,49
Razvedeni	2.604	1,74	5.209	3,03	7.813	2,43
Neoženjeni/neudati	40.450	27,00	30.591	17,81	71.041	22,09
Razdvojen/a	872	0,58	2.021	1,18	2.893	0,90
Udovac/udovica	5.754	3,84	25.588	14,90	31.342	9,75
Bez odgovora	16.312	10,89	16.969	9,88	33.281	10,35
Ukupno	149.828	100,00	171.775	100,00	321.603	100,00

Broj članova porodice

Dobijeni podaci o broju članova i strukturi porodica ne daju valjanu sliku ukupne registrovane populacije. Tabela 3.7. u nastavku pokazuje da najveći deo registrovanih porodica (38,41%) ima samo jednog člana, odnosno da su često pojedinci registrovani na zasebne porodične formulare, bez uspostavljanja veze među članovima iste porodice. Tokom prikupljanja podataka, veze između članova porodice sa i bez izbegličkog statusa nisu uspostavljene, tako da prosečan broj članova porodice od 2,38 ne predstavlja realnu situaciju.

Tab. 3.7. Registrovana populacija po broju članova porodice

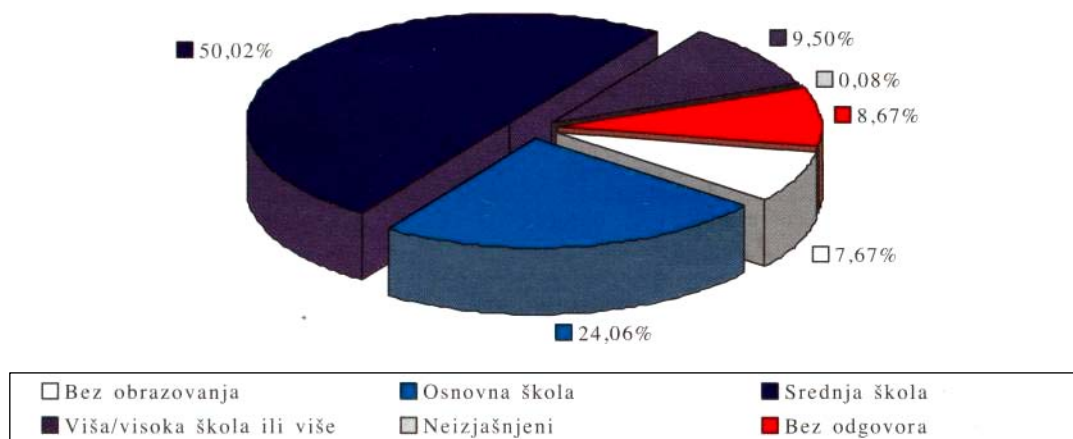
Broj članova porodice	Status				Ukupno	
	Porodice sa izbeglicama		Porodice bez izbeglica		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
1	55.987	36,00%	17.011	49,28%	72.998	38,41%
2	33.969	21,84%	7.026	20,36%	40.995	21,57%
3	26.150	16,82%	4.409	12,77%	30.559	16,08%
4	24.864	15,99%	4.631	13,42%	29.495	15,52%
5	9.382	6,03%	982	2,84%	10.364	5,45%
6	4.120	2,65%	356	1,03%	4.476	2,36%
7	704	0,45%	68	0,20%	772	0,41%
8	196	0,13%	17	0,05%	213	0,11%
9	78	0,05%	13	0,04%	91	0,05%
10	30	0,02%	4	0,01%	34	0,02%
11	15	0,01%			15	0,01%
12	12	0,01%			12	0,01%
13	2	0,00%			2	0,00%
14	3	0,00%			3	0,00%
15	1	0,00%			1	0,00%
Ukupno	155.513	100,00%	34.517	100,00%	190.030	100,00%

Obrazovanje

Sve analize vezane za obrazovanje, prethodno zanimanje i zaposlenje odnose se samo na populaciju sa 15 i više godina starosti. "Student" kao kategorija obuhvata učenike i studente univerziteta.

50,02% izbeglica je završilo srednju školu, 24,06% ima samo osnovnu školu, 9,50% višu ili fakultet, a 7,67% je bez obrazovanja. Treba napomenuti da relativno visok procenat izbeglica (8,67%) nije dao podatak o obrazovanju iako je "neizjašnjen" bilo ponuđeno u upitniku. Među onima bez obrazovanja ima mnogo više žena (79,09% prema 20,91 %), kao i kod onih sa osnovnom školom (60,06 % prema 39,94 %), dok muškarci preovlađuju u kategorijama sa višim stepenom obrazovanja. Stepenn obrazovanja izbeglica iz Hrvatske je niži, a onih iz BiH viši nego generalni izbeglički prosek.

Graf. 3.8. Izbeglice po stepenu obrazovanja

Prosečna starost u svim kategorijama je generalno visoka, sa izuzetkom kategorije "bez odgovora" gde je najmanja. Kategorija "Bez obrazovanja" se sastoji prvenstveno od starijih osoba (prosečna starost 67,90 godina). Prosečna starost osoba sa srednjim obrazovanjem, koje čine skoro polovinu registrovanog stanovništva i većinu radno sposobnog stanovništva, je relativno najniža u odnosu na ostale kategorije sa 37,43 godine starosti. Primetno visoka prosečna starost u kategoriji višeg i visokog obrazovanja (44,00 god.) ukazuje na mogućnost da je znatan broj visoko obrazovanih mladih ljudi otišao u treće zemlje ili se nije prijavio za registraciju.

Tab. 3.9. Obrazovna struktura izbeglica iz Hrvatske po polu

Obrazovanje	Pol						Ukupno		
	Muški			Ženski			Broj	%	Prosečna starost
	Broj	%	Prosečna starost	Broj	%	Prosečna starost			
Bez škole	3.732	21,59%	64,73	13.550	78,41%	69,13	17.282	100,00%	68,18
Osnovna škola	23.261	41,87%	51,07	32.295	58,13%	52,92	55.556	100,00%	52,15
Srednja škola	57.756	55,59%	38,79	46.146	44,41%	35,87	103.902	100,00%	37,50
Viša/visoka škola ili više	8.824	55,89%	46,59	6.965	44,11%	39,50	15.789	100,00%	43,46
Neizjašnjeni	59	32,78%	51,66	121	67,22%	62,11	180	100,00%	58,68
Bez odgovora	7.131	46,70%	30,96	8.138	53,30%	35,80	15.269	100,00%	33,54
Ukupno	100.763	48,45%	42,72	107.215	51,55%	45,47	207.978	100,00%	44,14

Procenat izbeglica sa srednjom školom i iz Hrvatske i iz BiH je isti kao za izbeglice generalno (50,00%), ali je raspodela po polu različita. Procenat izbeglica sa osnovnim obrazovanjem iz Hrvatske je bitno veći nego iz BiH (26,71% prema 19,17% iz BiH). Što se srednjeg obrazovanja tiče, ono preovlađuje kod obe grupacije, a u pogledu raspodele po polu, razlika je primetna. Među izbeglicama iz Hrvatske preovlađuju muškarci, a iz BiH žene. Među visoko obrazovanim je takođe značajna razlika (7,59% iz Hrvatske i 13,02% iz BiH) - naročito je više visoko obrazovanih među starijim muškarcima iz Bosne i Hercegovine. U kategoriji radno sposobnog stanovništva, udeo žena i muškaraca sa visokim obrazovanjem je skoro podjednak za izbeglice iz obe zemlje porekla (nešto je veći udeo žena iz BiH, ali je žena iz BiH generalno više nego muškaraca).

Tab. 3.10. Obrazovna struktura izbeglica iz BiH po polu

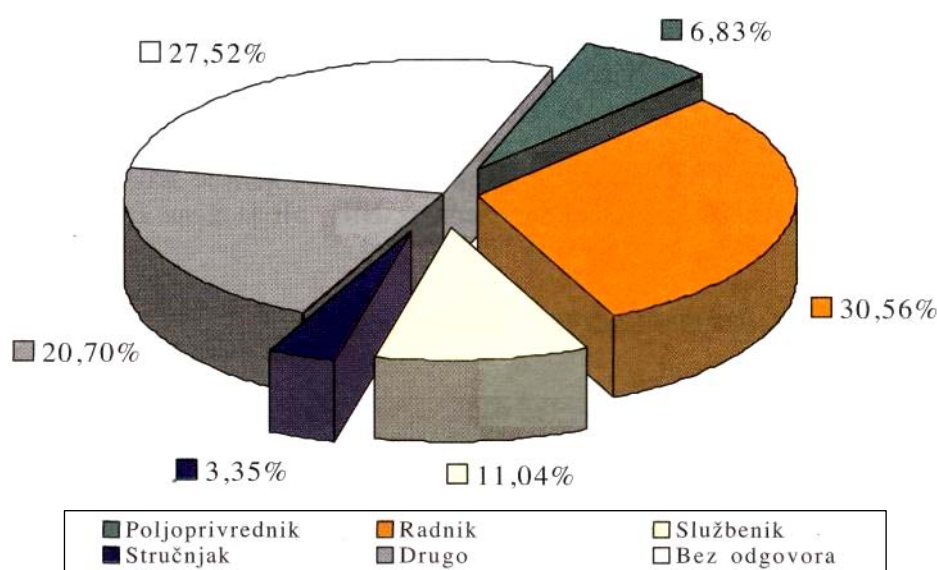
Obrazovanje	Pol						Ukupno		
	Muški			Ženski			Broj	%	Prosečna starost
	Broj	%	Prosečna starost	Broj	%	Prosečna starost			
Bez škole	1.425	19,31%	64,24	5.954	80,69%	68,00	7.379	100,00%	67,27
Osnovna škola	7.595	35,02%	46,85	14.094	64,98%	49,81	21.689	100,00%	48,77
Srednja škola	26.764	47,21%	37,88	29.932	52,79%	36,81	56.696	100,00%	37,31
Viša/visoka škola ili više	7.407	50,29%	48,17	7.322	49,71%	40,96	14.729	100,00%	44,58
Neizjašnjeni	37	41,11%	45,19	53	58,89%	55,92	90	100,00%	51,51
Bez odgovora	5.577	44,53%	29,82	6.948	55,47%	33,96	12.525	100,00%	32,11
Ukupno	48.805	43,15%	40,69	64.303	56,85%	42,72	113.108	100,00%	41,85

Prethodno zanimanje

Prethodno zanimanje je zanimanje izbeglica u mestu prethodnog prebivališta, pre dolaska u Srbiju. Najbrojnija kategorija su radnici (30,56%), sa relativno malim brojem "belih okovratnika" - (11,04% činovnika i 3,35% stručnjaka).

Međutim 48,22% registrovanih izbeglica je odgovorilo "drugo", ili je ostavilo ovo pitanje bez odgovora. Zanimanja kao domaćice, medicinske sestre, lekari, oficiri, zanatlije, trgovci i sl. nisu bila ponudena kao posebne kategorije, već kao "drugo". 27,52% onih koji su ostavili ovo pitanje bez odgovora su najčešće izbeglice od 15-25 god. koji su tek završili školu, te zaista nemaju prethodno zanimanje, a takođe, i značajan broj starijih osoba, tako da, uzimajući u obzir i 20,70% odgovora "drugo", podaci o prethodnom zanimanju ne opisuju realno postojeću situaciju.

Graf. 3.11. Izbeglice po prethodnom zanimanju

S obzirom na obrazovnu strukturu, ne iznenađuje da izbeglice iz BiH imaju sofisticiranija prethodna zanimanja nego oni iz Hrvatske, sa nižim procentom bivših poljoprivrednika i radnika, a višim procentom službenika i stručnjaka. Mlađe izbeglice, naravno, nemaju prethodno zanimanje.

Tab 3.12. Izbeglice po prethodnom zanimanju i zemlji porekla (15 i više god. starosti)

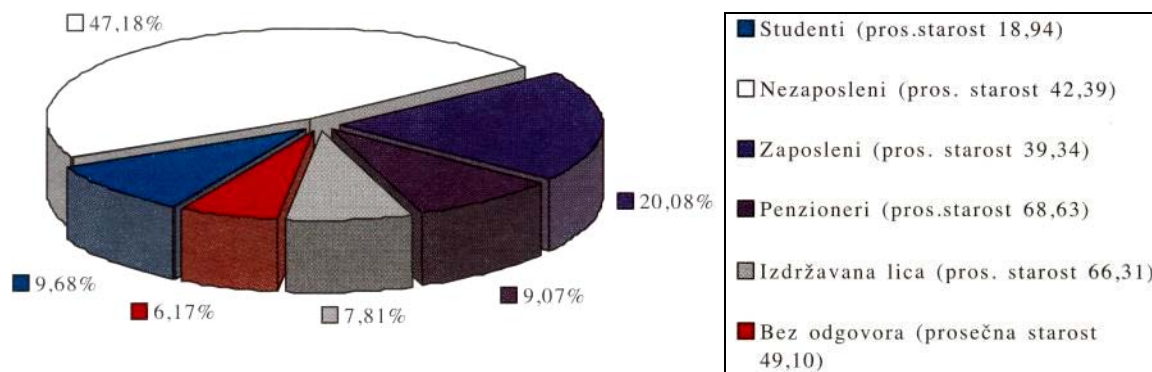
Prethodno zanimanje		Prebivalište pre 1992. (Zemlja porekla)				Ukupno
		Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Makedonija	Slovenija	
Poljoprivrednik Prosečna starost 63,24 god.	Broj	4.558	17.416		1	21.975
	%	4,03%	8,37%		0,20%	6,83%
Radnik Prosečna starost 46,42 god.	Broj	28.836	69.230	4	197	98.267
	%	25,49%	33,29%	40,00%	38,86%	30,56%
Službenik Prosečna starost 46,05 god.	Broj	15.029	20.434	1	46	35.510
	%	13,29%	9,83%	10,00%	9,07%	11,04%
Stručnjak Prosečna starost 48,08 god.	Broj	4.983	5.767	1	10	10.761
	%	4,41%	2,77%	10,00%	1,97%	3,35%
Drugo Prosečna starost 47,10 god.	Broj	22.350	44.138	1	88	66.577
	%	19,76%	21,22%	10,00%	17,36%	20,70%
Bez odgovora Prosečna starost 29,87 god.	Broj	37.352	50.993	3	165	88.513
	%	33,02%	24,52%	30,00%	32,54%	27,52%
Ukupno	Broj	113.108	207.978	10	507	321.603
	%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Radni status

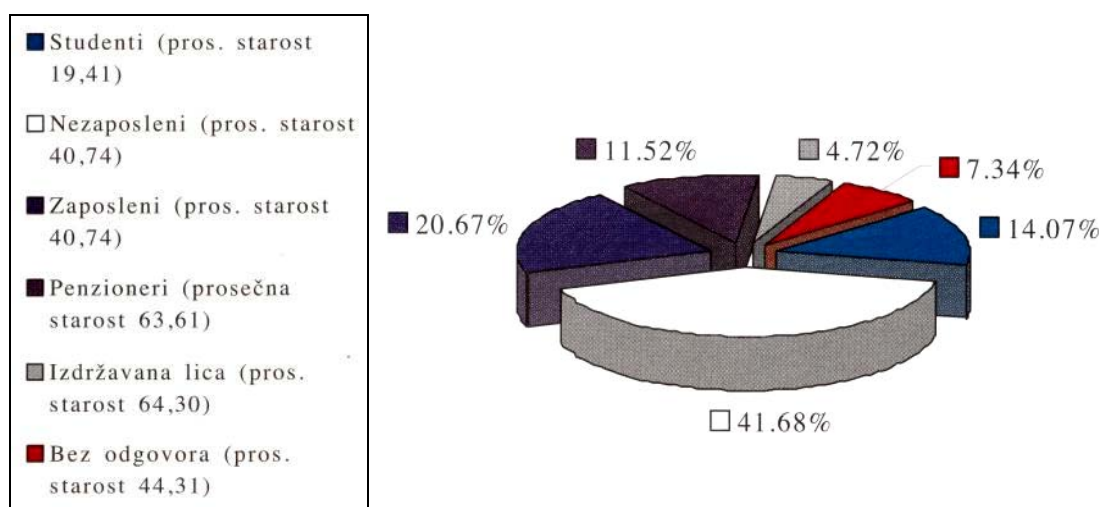
Glavni pokazatelj ugroženosti izbeglica je visoka stopa nezaposlenosti (45,25% za izbeglice generalno, a 54,85% za radno sposobno stanovništvo). Međutim, stopa nezaposlenosti domaćeg stanovništva je isto tako visoka. Jedna od pet izbeglica je zaposlena, a jedna od osam je učenik/student. Ostatak su izdržavana lica i penzioneri (16,64%), a 6,58% se nije izjasnilo.

Nezaposlenost među izbeglicama se bitno smanjila u odnosu na popis 1996, kada 68,3% izbeglica nije imalo posao.

Graf. 3.13. Radni status izbeglica iz Hrvatske

Graf. 3.14. Radni status izbeglica iz BiH

Relativno je manje nezaposlenih među izbeglicama iz BiH, nego iz Hrvatske, generalno (41,68% prema 47,18%), i u kategoriji radno sposobnih (51,70% prema 57,13%). Među izbeglicama iz BiH su zastupljeniji studenti i penzioneri.

Skoro sve zaposlene izbeglice su u starosnoj kategoriji radno sposobnog stanovništva, kao i 90,52% nezaposlenih. 33,86% nezaposlenih su u u grupi od 45 do 64 godine - kategoriji ljudi sa iskustvom. Dobar deo njih su, međutim, domaćice koje su se većinom izjasnile kao nezaposlene umesto kao izdržavana lica.

Tab. 3.15. Izbeglice iz Hrvatske - radni status po polu

Radni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Učenik/Student	9.763	48,50%	10.365	51,50%	20.128	100,00%
Nezaposlen	46.403	47,29%	51.731	52,71%	98.134	100,00%
Zaposlen	25.353	60,70%	16.412	39,30%	41.765	100,00%
Penzioneri	10.060	53,35%	8.797	46,65%	18.857	100,00%
Izdržavana lica	4.001	24,62%	12.252	75,38%	16.253	100,00%
Bez odgovora	5.183	40,36%	7.658	59,64%	12.841	100,00%
Ukupno	100.763	48,45%	107.215	51,55%	207.978	100,00%

Generalno u kategoriji radno sposobnog stanovništva, značajno je veća stopa zaposlenih muškaraca (33,10% prema 24,20% žena). Shodno tome, žena je više među nezaposlenima, u kategoriji "bez odgovora" i naročito, među izdržavanim licima. Muškarci primetno preovlađuju među zaposlenim izbeglicama iz Hrvatske (60,70% prema 39,30%), dok je među zaposlenima iz Bosne i Hercegovine više žena (51,84% prema 48,16%).

Tab. 3.16. Izbeglice iz BiH - radni status po polu

Radni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Učenik/Student	7,771	48,84%	8,139	51,16%	15,910	100,00%
Nezaposlen	18,995	40,29%	28,148	59,71%	47,143	100,00%
Zaposlen	11,260	48,16%	12,118	51,84%	23,378	100,00%
Penzioneri	6,837	52,46%	6,196	47,54%	13,033	100,00%
Izdržavana lica	976	18,27%	4,365	81,73%	5,341	100,00%
Bez odgovora	2,966	35,72%	5,337	64,28%	8,303	100,00%
Ukupno	48.805	43,15%	64.303	56,85%	113.108	100,00%

Postoji određena korelacija između **sadašnjeg zaposlenja i stepena obrazovanja**. Stopa zaposlenosti je najveća među onima sa univerzitetskim obrazovanjem (40,82%), smanjuje se za kategorije srednjoškolskog i osnovnog obrazovanja, do najnižeg procenta od 0,97% zaposlenih za izbeglice bez obrazovanja. Populacija bez obrazovanja i sa završenom samo osnovnom školom je većinom stara sa visokim procentom penzionera i izdržavanih lica.

Analizirajući **prethodno zanimanje, radni status i tip sadašnjeg zaposlenja** može se primetiti sledeće:

Skoro polovina izbeglica bivših **poljoprivrednika** se, uprkos visokoj prosečnoj starosti (63,24 godina), izjasnila kao nezaposleni, moguće sa željom da svoje prethodno zanimanje nastave u Srbiji. Vrlo malo ih je zaposlenih, ostalo su penzioneri i izdržavana lica, a relativno visok procenat nije odgovorio na pitanje o trenutnom zaposlenju.

Izbeglice nekadašnji radnici imaju najveću stopu nezaposlenosti (preko 55%). 27,78% zaposlenih radnika je zaposleno uglavnom u privatnim preduzećima.

Nekadašnji službenici su u boljoj situaciji, 36,24% ih je zaposlenih, a **stručnjaci** su u najboljoj poziciji, jer je među njima stopa zaposlenosti preko 45%.

Tab. 3.17. Zaposlene izbeglice po tipu zaposlenja, polu i starosnim intervalima

UNHCR starosni intervali		Tip zaposlenja								Ukupno	
		Stalno zaposlenje		Privatnik		Privremeno zaposlenje		Bez odgovora			
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
04-18	Muški	22	12,94%	17	10,00%	124	72,94%	7	4,12%	170	100,00%
	Ženski	22	15,07%	18	12,33%	104	71,23%	2	1,37%	146	100,00%
19-59	Muški	12.972	36,86%	3.285	9,34%	17.728	50,38%	1.205	3,42%	35.190	100,00%
	Ženski	10.685	38,08%	1.947	6,94%	14.394	51,30%	1.030	3,67%	28.056	100,00%
60 i više	Muški	627	47,43%	104	7,87%	495	37,44%	96	7,26%	1.322	100,00%
	Ženski	165	42,64%	21	5,43%	163	42,12%	38	9,82%	387	100,00%
Ukupno		24.493	37,53%	5.392	8,26%	33.008	50,57%	2.378	3,64%	65.271	100,00%
Prosečna starost (godina)		41,79		39,98		38,13		42,10		40,05	

Većina izbeglica (50,57%) radi privremene poslove, 37,53% su stalno zaposleni, a 8,26% rade kao privatnici.

Analizirajući zaposlene po tipovima zaposlenja i godinama, vidi se da su najstariji stalno zaposleni (prosečna starost 40,70 godina), privatnici su nešto mlađi (38,75 godina), a kategorija sa privremenim, i najmanje sigurnim poslovima je najmlađa (37,59 godina).

Zdravstvena ugroženost

Registracijom 2001. definisane su sledeće kategorije zdravstveno ugroženih:

- Invalid
- Ozbiljno hronično oboljenje
- Mentalno hendikepiran
- Korisnik nege i pomoći
- Slep
- Gluv
- Višestruko ugrožen - kombinacija više kategorija ugroženosti

Kao zdravstveno ugrožena osoba definiše se osoba koja se izjasnila za jednu ili više ponuđenih kategorija. Posmatrajući celu registrovanu izbegličku populaciju:

2,35% ili 8.888 osoba su invalidi.

12,81% ili 48.292 osoba su ozbiljno hronično oboleli.

0,43% ili 1.492 osoba su mentalno hendikepirani.

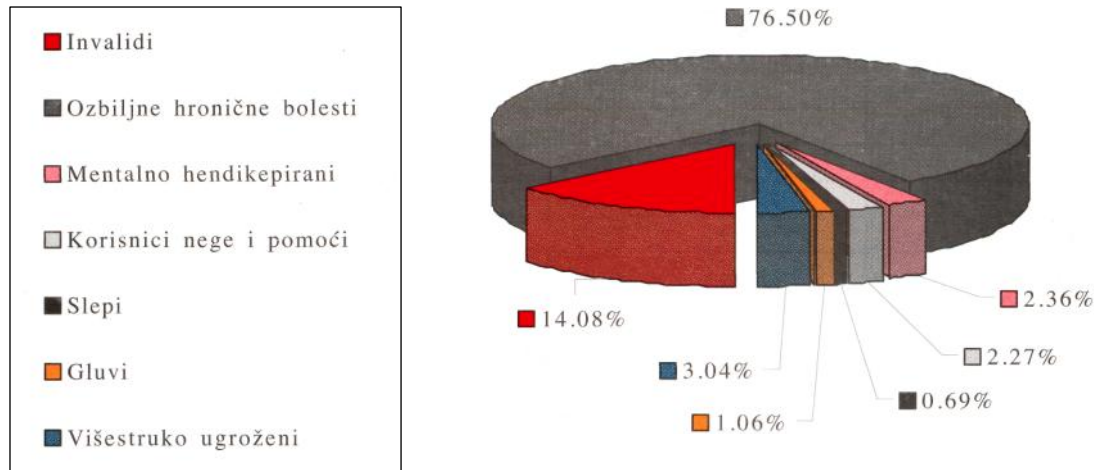
0,38% ili 1.435 osoba su zavisni od tuđe nege i pomoći.

0,11% ili 436 osoba su slepi.

0,18% ili 668 osoba su gluvi.

0,5% ili 1.917 osoba su višestruko zdravstveno ugroženi.

što ukupno čini 16,73% od ukupne izbegličke populacije (ili 63.128 osoba).

Graf 3.18. Distribucija po kategorijama zdravstvene ugroženosti

Najvažnija kategorija zdravstvene ugroženosti (76,5%) su ozbiljno hronično oboleli. To su većinom žene, kao generalno brojnija kategorija i sa većom prosečnom starošću (61,95). Sledeća značajna kategorija su invalidi (14,08 %), među kojima prevladaju muškarci (77,3% prema 22,7%) i skoro su 10 godina mlađi u proseku od žena invalida.

Tab. 3.19. Prosečna starost zdravstveno ugroženih izbeglica po kategorijama i polu

Zdravstvena ugroženost	Pol						Ukupno		
	Muški			Ženski			Broj	%	Prosečna starost
	Broj	%	Prosečna starost	Broj	%	Prosečna starost			
Višestruko ugroženi	1.046	54,56%	58,12	871	45,44%	64,15	1.917	100,00%	60,86
Invalidi	6.866	77,25%	50,39	2.022	22,75%	59,15	8.888	100,00%	52,38
Ozbiljno hronično oboleli	18.571	38,46%	59,27	29.721	61,54%	61,95	48.292	100,00%	60,92
Mentalno hendikepirani	808	54,16%	37,62	6X4	45,84%	42,90	1.492	100,00%	40,04
Korisnici nege i pomoći	526	36,66%	60,72	909	63,34%	67,12	1.435	100,00%	64,78
Slepi	208	47,71%	57,58	228	52,29%	65,68	436	100,00%	61,82
Glui	380	56,89%	55,68	288	43,11%	60,67	668	100,00%	57,83
Ukupno	28.405	45,00%	56,43	34.723	55,00%	61,62	63.128	100,00%	59,29

Zdravstveno ugrožena izbeglička populacija je uglavnom starija (prosek godina 59,9). Za to starosno doba, prema podacima SZO, karakteristično je javljanje ozbiljnih hroničnih bolesti.

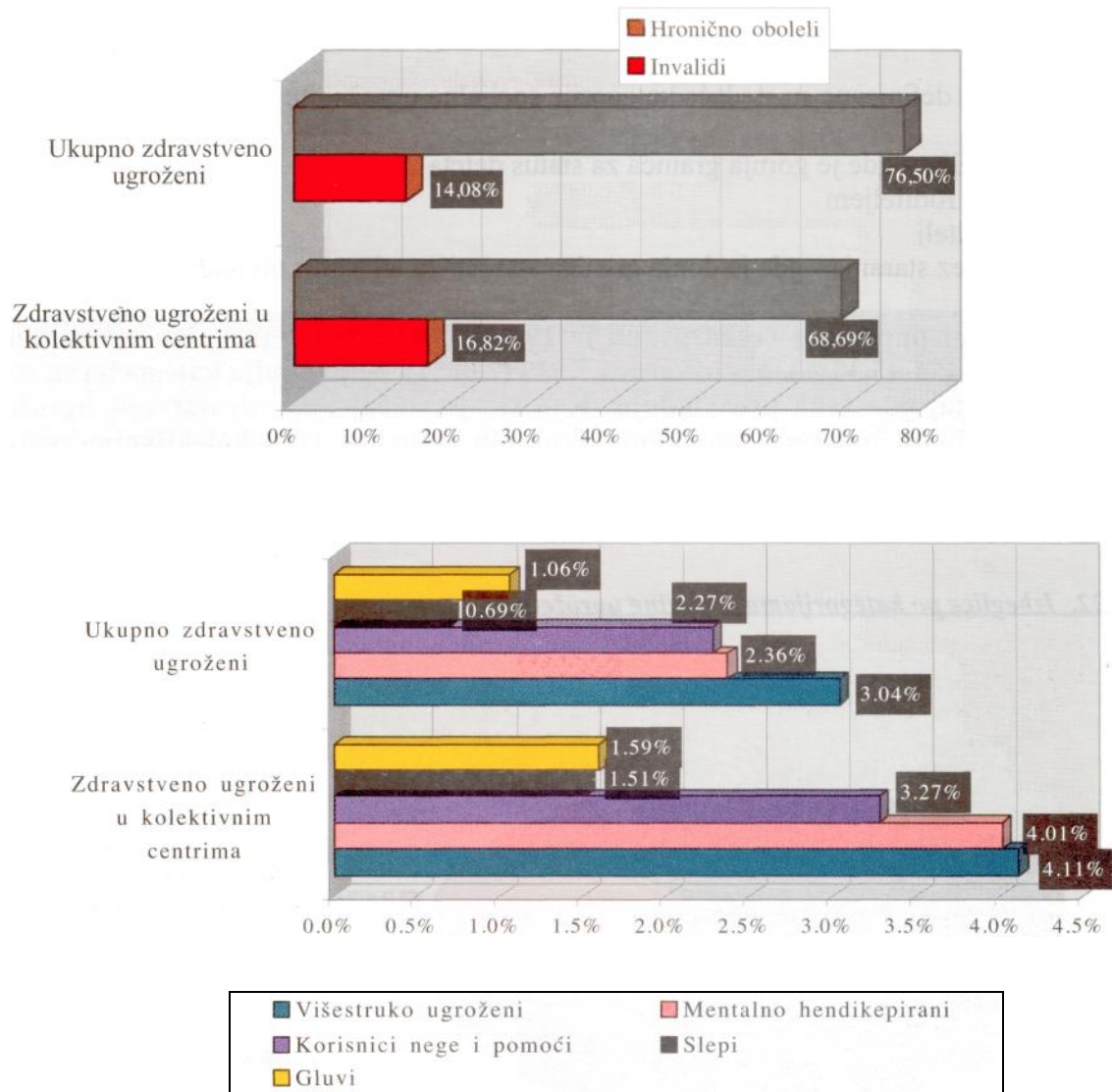
Tab 3.20. Zdravstvena ugroženi prema tipu smeštaja

Zdravstvena ugroženost		Tip smeštaja					Ukupno	
		Kolektivni centar	Specijalna institucija	Iznajmljeni stan	Kod rodaka/prijatelja	Sopstveni smeštaj		Drugo
Višestruko ugroženi	Broj	228	123	638	581	303	44	1.917
	%	11,89%	6,42%	33,28%	30,31%	15,81%	2,30%	100,00%
Invalidi	Broj	926	109	3.402	2.587	1.554	310	8.888
	%	10,42%	1,23%	38,28%	29,11%	17,48%	3,49%	100,00%
Ozbiljne hronične bolesti	Broj	3.832	489	18.932	16.044	7.573	1.422	48.292
	%	7,94%	1,01%	39,20%	33,22%	15,68%	2,94%	100,00%
Mentalno hendikepirani	Broj	221	195	416	409	201	50	1.492
	%	14,81%	13,07%	27,88%	27,41%	13,47%	3,35%	100,00%
Korisnici	Broj	178	138	467	466	159	27	1.435
	%	12,40%	9,62%	32,54%	32,47%	11,08%	1,88%	100,00%
Slepi	Broj	85	13	137	133	53	15	436
	%	19,50%	2,98%	31,42%	30,50%	12,16%	3,44%	100,00%
Glupi	Broj	91	18	209	221	102	27	668
	%	13,62%	2,69%	31,29%	33,08%	15,27%	4,04%	100,00%
Ukupno	Broj	5.561	1.085	24.201	20.441	9.945	1.895	63.128
	%	8,81%	1,72%	38,34%	32,38%	15,75%	3,00%	100,00%

(5,61% svih izbeglica je smešteno u kolektivnim centrima)

Procenat zdravstveno ugroženih u kolektivnim centrima je bitno viši nego generalno za izbegličku populaciju (25,91% prema 16%). Kolektivni centri imaju najviši procenat invalida (16,82%) od svih tipova smeštaja, a takođe i relativno visok procenat mentalno hendikepiranih, korisnika tuđe nege i pomoći i višestruko ugroženih. U odnosu na opšti izbeglički prosek, zdravstveno ugroženi su većim delom smešteni sa rođacima/prijateljima (i u kolektivnim centrima), a manje u iznajmljenom i sopstvenom smeštaju.

Graf. 3.21. Izbeglice u kolektivnim centrima po kategorijama zdravstvene ugroženosti

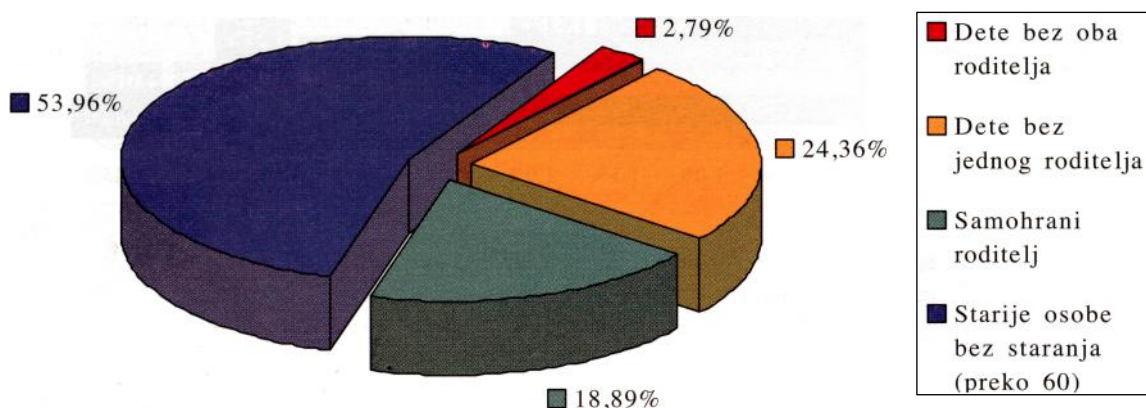
Socijalna ugroženost

Registracijom 2001, definisane su sledeće kategorije socijalno ugroženih:

- Dete bez roditelja - gde je gornja granica za status deteta 27 god.
- Dete sa jednim roditeljem
- Samohrani roditelj
- Starija osoba bez staranja - gde je donja granica starosti za taj status 60 god.

U celoj izbegličkoj populaciji registrovano je 19.991 (oko 5,30%) socijalno ugroženih, od kojih je žena - 12.456 (3,30%), a muškaraca 7.535 (2,00%). Najbrojnija kategorija su starije osobe bez staranja, gde žene prevladaju. Kao što je slučaj i sa zdravstveno ugroženim izbeglicama, značajan procenat socijalno ugroženih izbeglica je u kolektivnim centrima (10,89%).

Graf: 3.22. Izbeglice po kategorijama socijalne ugroženosti

Većina socijalno ugroženih izbeglica (53,96%) su starije osobe bez staranja sa prosečnom starošću od 71,23 godine. Dve druge značajne kategorije su deca bez jednog roditelja (24,36%) i samohrani roditelji (18,89%). Velika većina samohranih roditelja su samohrane majke. Malu, ali veoma ugroženu grupu, predstavljaju deca bez jednog roditelja (njih 106) i deca bez oba roditelja (sedam), mlada od četiri godine. Prosečna starost dece bez roditelja je 16,85 godina.

Tab. 3.23. Socijalno ugrožene izbeglice po kategorijama, starosnim intervalima i polu

UNHCR starosni intervali		Socijalna ugroženost								Ukupno	
		Dete bez oba roditelja		Dete bez jednog roditelja		Samohrani roditelj		Starija osoba bez staranja			
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
0-4	Muški	4	5,63%	67	94,37%					71	100,00%
	Ženski	5	7,46%	62	92,54%					67	100,00%
05-18	Muški	184	9,54%	1.739	90,15%	6	0,31%			1.929	100,00%
	Ženski	164	8,74%	1.700	90,62%	12	0,64%			1.876	100,00%
19-59	Muški	97	7,40%	723	55,19%	490	37,40%			1.310	100,00%
	Ženski	103	2,79%	579	15,66%	3.015	81,55%			3.697	100,00%
60 i preko	Muški					96	2,27%	4.129	97,73%	4.225	100,00%
	Ženski					157	2,30%	6.659	97,70%	6.816	100,00%
Ukupno		557	2,79%	4.870	24,36%	3.776	18,89%	10.788	53,96%	19.991	100,00%

Među socijalno ugroženim izbeglicama, žene preovlađuju u svim kategorijama, osim kod dece bez jednog ili oba roditelja, gde ima više dečaka.

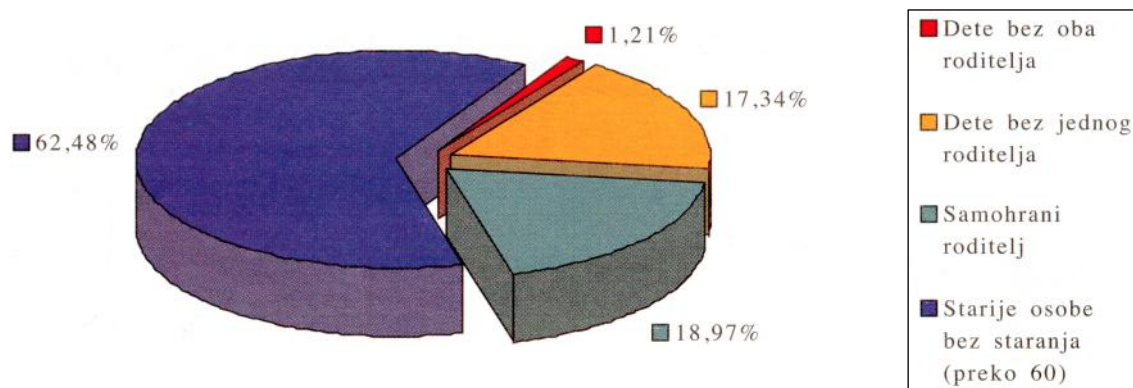
Relativno posmatrano, više socijalno ugroženih je među izbeglicama iz Hrvatske, gde je veći udeo **starijih osoba bez staranja**, nego među izbeglicama iz BiH. Sve ostale kategorije ugroženosti relativno su više zastupljene među izbeglicama iz Bosne i Hercegovine, nego iz Hrvatske.

Raspodela po regijama smeštaja u Srbiji, odgovara generalnoj raspodeli izbeglica po regijama. Izuzetak je Vojvodina, gde je smeštena većina starijih osoba bez staranja. U Vojvodini su uglavnom izbeglice iz Hrvatske, sa visokim procentom starije populacije.

Tab. 3.24. Socijalno ugrožene izbeglice po tipu smeštaja

Vrsta smeštaja	Socijalna ugroženost								Ukupno	
	Dete bez oba roditelja		Dete bez jednog roditelja		Samohrani roditelj		Starija osoba bez staranja			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Kolektivni centar	41	1,76%	552	23,63%	406	17,38%	1.337	57,23%	2.336	100,00%
Specijalna institucija	18	5,26%	27	7,89%	18	5,26%	279	81,58%	342	100,00%
Iznajmljen stan	151	1,93%	2.161	27,57%	1.862	23,76%	3.664	46,75%	7.838	100,00%
Sa rođacima / prijateljima	281	4,66%	1.359	22,55%	955	15,85%	3.432	56,94%	6.027	100,00%
Sopstveni smeštaj	45	1,59%	561	19,85%	419	14,83%	1.801	63,73%	2.826	100,00%
Drugo	21	3,38%	210	33,76%	116	18,65%	275	44,21%	622	100,00%
Ukupno	557	2,79%	4.870	24,36%	3.776	18,89%	10.788	53,96%	19.991	100,00%

Graf. 3.25. Izbeglice u kolektivnim centrima po kategorijama socijalne ugroženosti

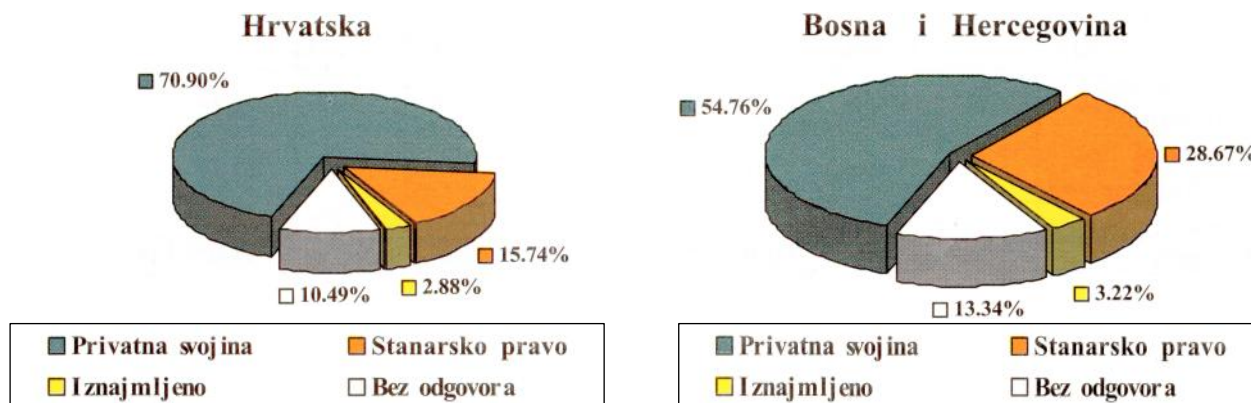
U kolektivne centre je smešteno 10,89% ili 2.336 socijalno ugroženih izbeglica. Za celu izbegličku populaciju procenat smeštenih u kolektivnim centrima je 5,61%.

Status objekta prebivališta pre izbeglištva

Podaci o objektu prethodnog prebivališta unošeni su na porodičnim obrascima. Kao što je već napomenuto, broj porodica nije se mogao tačno utvrditi tokom registracije, pa time ni broj objekata. Da bi se dobila najpribližnija predstava o procentualnoj raspodeli (s obzirom da apsolutni brojevi nisu valjani), **svi porodični obrasci** iz registracije obuhvaćeni su analizom o statusu objekata.

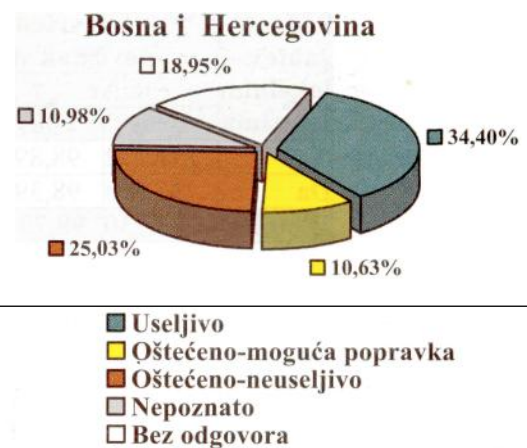
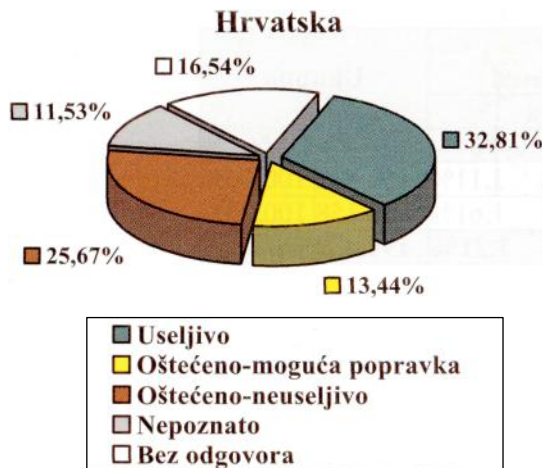
Većina objekata prebivališta registrovane populacije (64,38%) bila je u privatnom vlasništvu. Oko petine (20,97%) su bili objekti sa stanarskim pravom, 3,04% iznajmljeni i 11,6% nepoznatog statusa. Značajno veći procenat objekata u privatnom vlasništvu je ostao u Hrvatskoj, nego u BiH, gde je stanarsko pravo bilo zastupljenije.

Graf. 3.26. Pravni status objekata prethodnog prebivališta po zemlji porekla

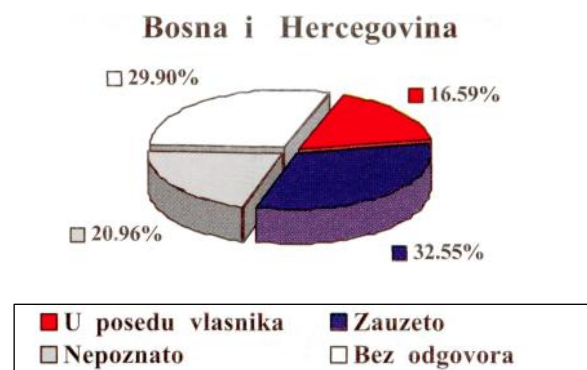
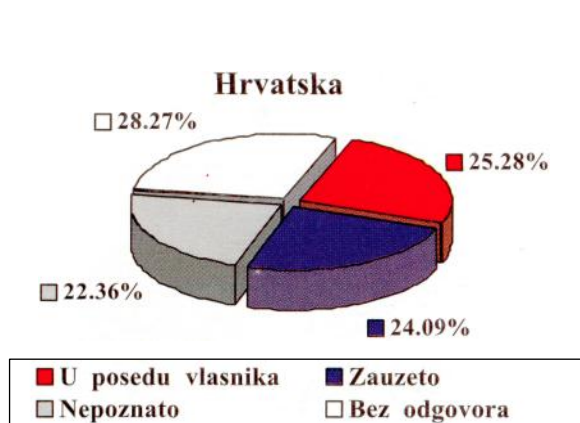
Oko trećine objekata (33,49%) još uvek je useljivo, oko petine (25,33%) je uništeno, a za 12,29% je moguća popravka. Za preostalih 28,88% vlasnici nemaju informacije. Ova raspodela se ne razlikuje mnogo za Hrvatsku i BiH.

Graf. 3.27. Trenutno fizičko stanje objekata prethodnog prebivališta po zemlji porekla

Za nešto više od polovine (50,73%) objekata nema informacija o trenutnom posedu. Od onih za koje je poznato, većina je zauzeta, a nešto više od petine (21,82%) od ukupnog broja objekata je u posedu vlasnika. U BiH je procentualno više zauzetih objekata, a u Hrvatskoj ih je više u posedu vlasnika.

Graf. 3.28. Trenutni posed objekata prethodnog prebivališta po zemlji porekla

Vlasnici su podneli zahtev za povratak u posed za 19,55% od ukupnog broja objekata. Samo 1,61% ovih zahteva imalo je za rezultat iseljenje / povratak objekta u posed vlasnika. 1,11% od svih objekata je takođe vraćeno u posed vlasnika, iako nisu podneli zahtev

Tab. 3.29. Iseljenje /povratak vlasnika u posed u odnosu na podnete zahleve

Podnet zahtev lokalnim vlastima	Izvršeno Iseljenje / povratak vlasnika u posed				Ukupno	
	Ne		Da		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Ne	151.172	98,89%	1.700	1,11%	152.872	100,00%
Da	36.558	98,39%	600	1,61%	37.158	100,00%
Ukupno	187.730	98,79%	2.300	1,21%	190.030	100,00%

Opšti pregled

Jedan od najvažnijih ciljeva Registracije 2001. je bilo formiranje slike o poželjnim trajnim rešenjima za izbeglice u Srbiji i mogućnostima njihove realizacije.

U tom smislu traženi su odgovori na pitanja koja je trebalo da pojašne kako izbeglice sagledavaju svoju budućnost, kakve su im želje i planovi, koliko su informisani o mogućnostima za nalaženje željenog rešenja, u kakvom je stanju svojina u zemlji odakle su došli... Takođe, tražen je odgovor o tome da li su preduzeli neke akcije za povraćaj svojine ili povratak u prethodno prebivalište. Prošlo je nekoliko godina od najvećih pokreta izbeglica, politička situacija u regionu je nešto jasnija, i većina izbeglica u Srbiji sad već može da sagleda svoju budućnost. Zato se pretpostavlja da odgovori na pitanja postavljena u Registraciji 2001. mogu mnogo jasnije da ukažu na poželjna i moguća trajna rešenja problema izbeglica, nego što je to bio slučaj 1996, kada je popis rađen u toku krize.

Poželjna trajna rešenja

Većina izbeglica (60,33%) planira da ostane u Srbiji i da se integriše u lokalno okruženje bez obzira odakle su došli. 19.993 (ili 5,30%) izbeglica želi da se vrati u zemlju prethodnog prebivališta. Procenat onih koji bi želeli da se vrate je veći među izbeglicama iz Bosne i Hercegovine (7,16% ili 9.582), u odnosu na izbeglice iz Hrvatske (4,28% ili 10.337). 25,46% od ukupnog broja izbeglica još nije donelo nikakvu odluku, a 9,67% se nije izjasnilo ni za jednu od ponuđenih mogućnosti.

Tab. 4.1. Izbeglice po tipu poželjnog trajnog rešenja i zemlji porekla

Prebivalište pre 1992 (zemlja porekla)	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna integracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Bosna i Hercegovina	80.090	59,83%	9.582	7,16%	29.426	21,98%	14.755	11,02%	133.853	100,0%
Hrvatska	147.026	60,60%	10.377	4,28%	66.427	27,38%	18.794	7,75%	242.624	100,0%
Makedonija	6	46,15%	3	23,08%	1	7,69%	3	23,08%	13	100,0%
Slovenija	399	62,25%	31	4,84%	149	23,24%	62	9,67%	641	100,0%
Ukupno	227.521	60,33%	19.993	5,30%	96.003	25,46%	33.614	8,91%	377.131	100,0%

Procenat izbeglica koje žele da se integrišu je 2001. skoro isti kao i 1996. (60,3%). Naravno, u apsolutnom iznosu postoji razlika, 1996. godine je to iznosilo 324.208 izbeglica, a 2001. ih je 227.521. U poslednjih pet godina, integracija u Srbiji se sve više nametala kao rešenje za izbeglice. Prema popisu 1996. 9,2% ili 49.281 izbeglica je planiralo povratak, a u 2001. za povratak se izjasnilo svega 5,3% ili 19.993 izbeglica. Naročito kod izbeglica iz Hrvatske je primetno drastično smanjenje - 10,3% njih je planiralo povratak 1996, a sada samo 4,28%. Kod izbeglica iz Bosne i Hercegovine, ovaj procenat je smanjen sa 8,3% na 7,16%.

Takođe, 1996-te godine ponuđeno je kao odgovor poželjno iseljavanje u treću zemlju i 8% izbeglica se odlučilo za ovu opciju. U popisu 1996. 22% (ili 118.459) izbeglica nije znalo ili nije dalo nikakav odgovor o svojim budućim planovima. Registracijom 2001, registrovano je 34,37 % (ili 129.617) izbeglica koje ne znaju ili ne daju odgovor o poželjnom trajnom rešenju.

Tab. 4.2. Izbeglice - Poželjno trajno rešenje po regijama sadašnjeg prebivališta u Srbiji

Regije u Srbiji	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna integracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Beograd	70.336	61,93%	6.592	5,80%	28.472	25,07%	8.180	7,20%	113.580	100,0%
Centralna Srbija	42.102	53,00%	4.213	5,30%	22.299	28,07%	10.829	13,63%	79.443	100,0%
Kosovo	170	43,93%	56	14,47%	144	37,21%	17	4,39%	387	100,0%
Vojvodina	114.913	62,55%	9.132	4,97%	45.088	24,54%	14.588	7,94%	183.721	100,0%
Ukupno	227.521	60,33%	19.993	5,30%	96.003	25,46%	33.614	8,91%	377.131	100,0%

Većina izbeglica koje su se odlučile za lokalnu integraciju je smeštena u Vojvodini i Beogradu. S druge strane, u Beogradu je procentualno više nego prosečno i onih izbeglica koje se izjašnjavaju za povratak (5,8 %). Među izbeglicama smeštenim u Centralnoj Srbiji je u nešto manjoj meri izražena želja za lokalnom integracijom (53%), dosta ih je neodlučnih (28%), i veći procenat onih koji ne daju nikakav odgovor, u odnosu na ostale regije.

Kao što je ranije spomenuto, Kosovo je najmanje poželjno područje za smeštaj i svaka sedma osoba od malog broja izbeglica koji su tamo smešteni (većinom u kolektivnim centrima) želi da se vrati. U ostalim regijama to je prosečno svaka dvadeseta osoba. Procenat onih koji su za integraciju najmanji je na Kosovu (ispod 44%), ali je i dalje mogućnost integracije najzastupljenija kategorija. Očigledno, to je najčešće rešenje za većinu izbeglica širom Srbije.

Tab. 4.3. Poželjno trajno rešenje u odnosu na tip smeštaja u Srbiji

Tip smeštaja	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna integracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Kolektivni centar	10.939	51,75%	1.280	6,06%	7.138	33,77%	1782	8,43%	21.139	100,00%
Specijalna institucija	1.340	62,12%	132	6,12%	354	16,41%	331	15,35%	2.157	100,00%
Iznajmljeni stan	96.801	58,87%	8.092	4,92%	44.857	27,28%	14.670	8,92%	164.420	100,00%
Kod rođaka/prijatelja	64.682	58,04%	7.909	7,10%	29.041	26,06%	9.816	8,81%	111.448	100,00%
Sopstveni smeštaj	47.965	71,44%	1.934	2,88%	11.482	17,10%	5.762	8,58%	67.143	100,00%
Drugo	5.794	53,53%	646	5,97%	3.131	28,93%	1.253	11,58%	10.824	100,00%
Ukupno	227.521	60,33%	19.993	5,30%	96.003	25,46%	33.614	8,91%	377.131	100,00%

U kolektivnom smeštaju i smeštaju označenom kao "drugo", procenat izbeglica koji žele lokalnu integraciju je najmanji, mada i dalje visok (51,75% za kolektivne centre i 53,53% za "drugo"), a najveći je procenat neodlučnih izbeglica (33,77% i 28,93%).

Najveći procenat opredeljenih za povratak smešten je kod rođaka ili prijatelja (7,10% ili 7.909 izbeglica), a najmanji, kao što je očekivano, u sopstvenom smeštaju (2,88 %). Izbeglice u sopstvenom smeštaju su u najvećem procentu za integraciju (71,44 %), a u najmanjem procentu neodlučni (17,10%).

Najveći broj izbeglica koje su se izjasnile za povratak (8.092) smešten je u iznajmljenim stanovima

Izbeglice opredeljene za povratak

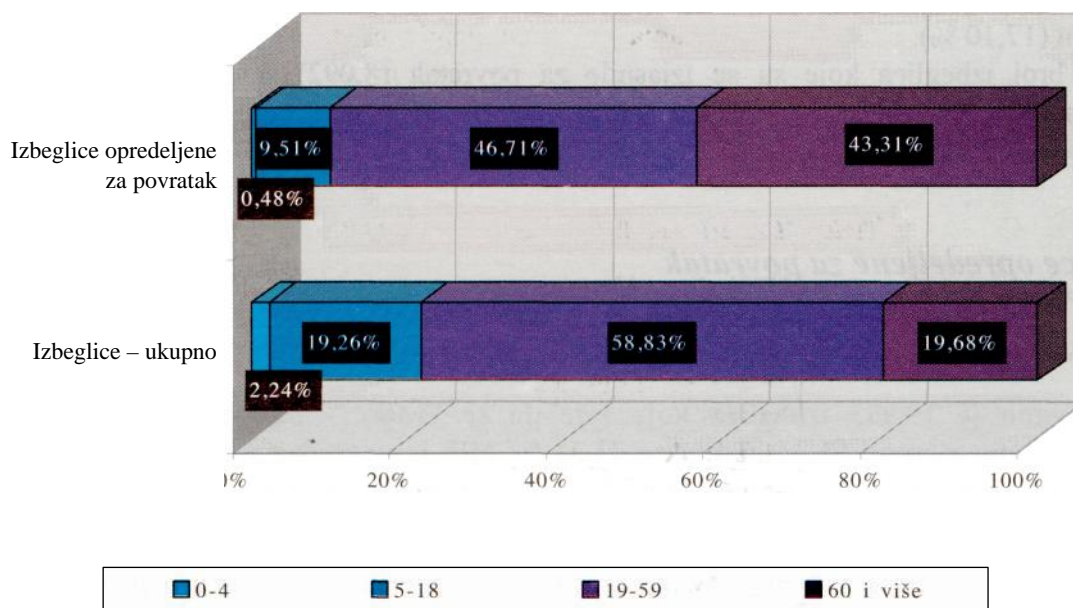
Registровано je 19.993 izbeglica koje žele da se vrate - uglavnom starijih ljudi, sa prosečnom starošću od 51,31 godine, a 43,31 % njih je prosečne starosti preko 60 godina. Preovlađuju žene (55,35 % prema 44,65 %). Većina je smeštena u iznajmljenim stanovima, a primetnih 39,6 % je kod rođaka ili prijatelja. Inače, procenat smeštenih kod rođaka ili prijatelja za celokupnu populaciju izbeglica je 29,55 %. Svaki deseti je u sopstvenom smeštaju, a 6,40 % su u kolektivnim centrima. Step en obrazovanja ove grupacije je generalno niži od proseka, raspodela po prethodnom zanimanju je slična kao kod celokupne populacije izbeglica, ali je nešto izraženija grupa bivših poljoprivrednika.

Tab. 4.4. Izbeglice opredeljene za povratak po godinama i polu

UNHCR Intervali godina	Pol				Ukupno	
	muški		ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	46	0,52%	50	0,45%	96	0,48%
5-18	962	10,77%	939	8,49%	1.901	9,51%
19-59	4.127	46,23%	5.211	47,09%	9.338	46,71%
60 i više	3.792	42,48%	4.865	43,97%	8.658	43,31%
Ukupno	8.928	100,00%	11.065	100,00%	19.993	100,00%

Izbeglice koje su se izjasnile za povratak uglavnom su u grupi osoba preko 60 god. i u dobu starijeg radno sposobnog stanovništva (40-59). Kao što je očekivano za ovo starosno doba, žene su u većini (55,34% prema 44,66%). Prema popisu 1996, izbeglice koje su se izjasnile za povratak bile su takođe stare u odnosu na prosečnu starost izbeglica, ali ne do ove mere. Na grafikonu 4.5. se vidi da je procenat osoba starijih od 60 godina koje žele da se vrate preko dva puta veći nego za celokupnu populaciju izbeglica i iznosi 43,31 % (prema 19,68%).

Graf. 4.5. Raspodela po UNHCR starosnim intervalima - opredeljeni za povratak u odnosu na ostale

Opredeljenje za povratak može biti povezano sa željom izbeglica da ne budu na teretu rođacima ili prijateljima, jer je 39,60 % izbeglica opredeljenih za povratak smešteno kod rođaka ili prijatelja. Struktura zaposlenosti u ovoj grupaciji pokazuje primetno veći procenat penzionera i izdržanih lica.

Među opredeljenima za povratak je nešto veći procenat izbeglica iz kolektivnih centara i "drugog" smeštaja, nego u celokupnoj izbegličkoj populaciji. U grupi opredeljenih za povratak je i 9,7 %

(ili 1.934 izbeglice) u sopstvenom smeštaju (u poređenju sa 17,8 % u sopstvenom smeštaju, koliko ih je u celokupnoj izbegličkoj populaciji).

Tab. 4.6. Izbeglice opredeljene za povratak po tipu sadašnjeg smeštaja

Tip smeštaja	Broj	%
Kolektivni centri	1.280	6,40%
Specijalne institucije	132	0,66%
Iznajmljeni stan	8.092	40,47%
Kod rođaka/prijatelja	7.909	39,56%
Sopstveni smeštaj	1.934	9,67%
Drugo	646	3,23%
Ukupno	19.993	100,00%

Sledeće kategorije prethodnih zanimanja su zastupljenije među izbeglicama opredeljenim za povratak, u odnosu na izbeglice u celini: bivši poljoprivrednici (11% prema 6,79%), bivši službenici (12,5% prema 10,92%), i stručnjaci (4,2% prema 3,31%). Bivši radnici su nešto manje zastupljeni (28,5% prema 30,23%) u ovoj grupaciji.

Tab. 4.7. Izbeglice opredeljene za povratak po prethodnom zanimanju (15 i više god. starosti)

Prethodno zanimanje	Broj	%
Poljoprivrednik	2.072	11,02%
Radnik	5.390	28,67%
Službenik	2.353	12,52%
Stručnjak	795	4,23%
Drugo	4.674	24,86%
Bez odgovora	3.514	18,69%
Ukupno	18.798	100,00%

Zahtevi za povratak

Od 19.993 izbeglice koje su se opredelile za dobrovoljni povratak, samo 9.491 (ili 47,5 %) je stvarno i podnelo službeni zahtev za povratak nadležnoj instituciji. Zanimljivo je da je svaki dvanaesti od onih koji su se izjasnili kao neodlučni, podneo u nekom trenutku zahtev za povratak. Isto važi i za svakog četrdesetog od onih koji su se izjasnili za ostanak i integraciju. Analize u nastavku se odnose samo na izbeglice koje su se opredelile za povratak i podnale zahtev. Većina ovih zahteva je predata UNHCR-u (6.012 ili 63,34 %), a 3.026 ili 31,89 % je podneto drugim institucijama, uglavnom nevladinim organizacijama koje su pomogle da izbeglice dobiju "Putni List" (dokument za jednosmerno putovanje izdat od strane hrvatskog konzulata), a 453 ili 4,77 % direktno ambasadama.

Tab. 4.8. Izbeglice koje su predale službeni zahtev za povratak po institucijama

Zahtev predat preko	Broj	%
UNHCR-a	6.012	63,34%
Ambasade	453	4,77%
Drugo	3.026	31,89%
Ukupno	9.491	100,00

Smatralo se da je zahtev za povratak validan pokazatelj rešenosti izbeglica za povratkom. Dobijeni rezultati pokazuju, međutim, da mnoge izbeglice prave planove za budućnost "na više frontova", što je u praksi značilo podnošenje zahteva za povratak "za svaki slučaj", dok su im se planovi u međuvremenu promenili i obrnuto. 7.602 (ili 38 %) izbeglica koje žele da se vrate nisu podneli službeni zahtev za povratak. Razlozi za nepodnošenje zahteva su evidentirani sa svrhom da pojasne shvatanje koje izbeglice imaju o okruženju u koje treba da se vrate. Glavne navedene prepreke podnošenju zahteva za povratak su uslovi života u zemlji u koju treba da se vrate, i problemi sa imovinom (navedeni od strane 25,59 % i 25,33 % izbeglica u ovoj grupaciji). Zatim dolaze bezbednosni razlozi i "ostali" razlozi.

Tab.4.9. Izbeglice koje nisu podnale zahtev za povratak - razlozi za nepodnošenje zahteva za povratak

Razlozi za nepodnošenje zahteva za povratak	Broj	%
Bezbednosni razlozi	1.496	19,68%
Problemi sa imovinom	1.926	25,33%
Uslovi života	1.945	25,59%
Ostalo	1.488	19,57%
Bez odgovora	747	9,83%
Ukupno	7.602	100,00%

2.600 izbeglica koje su se opredelile za povratak, nisu se izjasnile da li su podnale službeni zahtev za povratak.

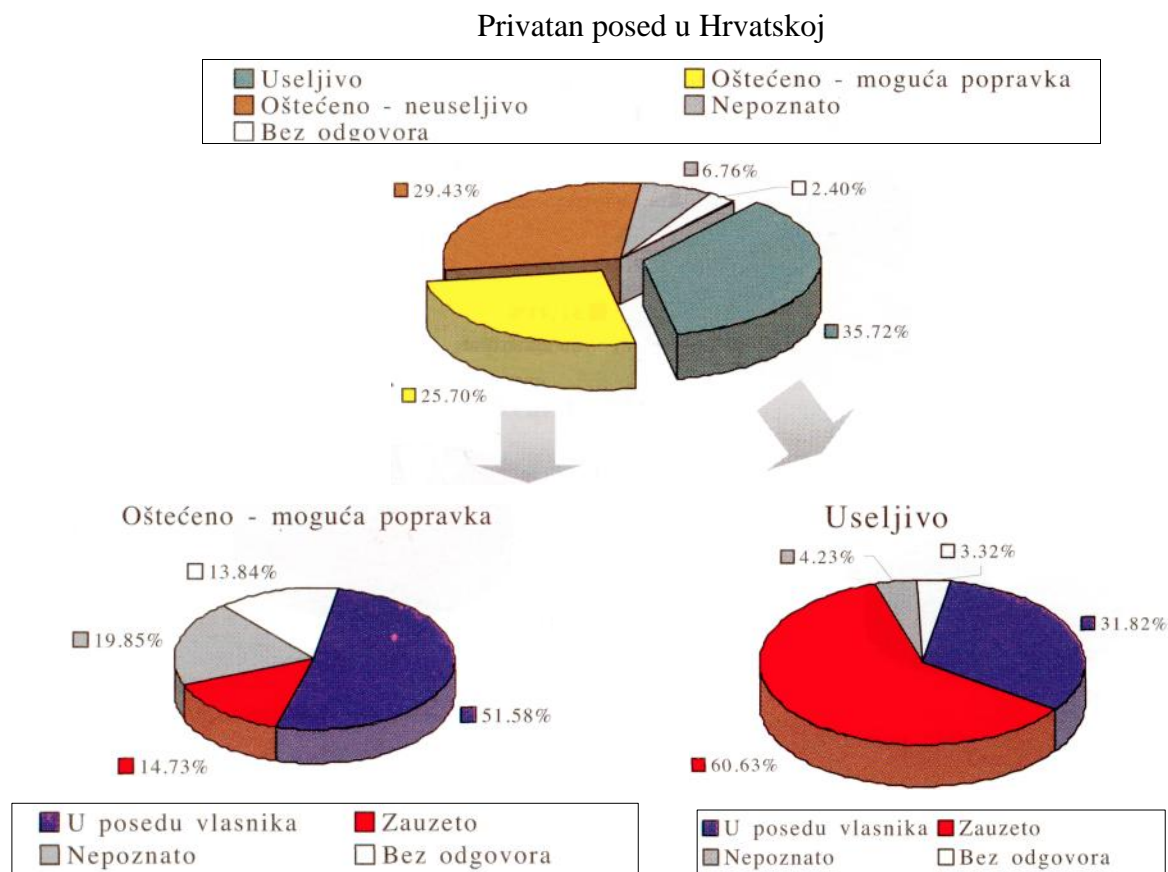
Status objekta prebivališta u zemlji porekla

Pitanja vezana za objekat prebivališta u zemlji porekla postavljena su na porodičnim obrascima, a ne na individualnim. Međutim, kao što je navedeno u trećem poglavlju, broj porodica, samim tim ni objekata, nije validan. Da bi se dobila makar približna slika situacije (procentualna zastupljenost), podaci o objektu prebivališta iz svakog od porodičnih obrazaca pridruženi su svim članovima te porodice, i analizirani su pojedinci.

Od 19.993 izbeglice opredeljene za povratak, 14.069 (ili 70,36 %) su živeli u privatnom posedu u Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini, a 4.833 (ili 24,17%) su imali stanarsko pravo. Procenat izbeglica iz Hrvatske koje su stanovale u privatnom posedu je čak 80,46% (prema 15,17% sa stanarskim pravom), dok je u Bosni i Hercegovini 59,68% živelo u privatnom posedu, a 34% je imalo stanarsko pravo.

Analiza se odnosi na privatnu svojinu kao najvažniju kategoriju vlasništva. Kada se analizira trenutno fizičko stanje objekata, dve su kategorije od primarnog interesa - useljivi i oni gde je moguća popravka. Tabela sa detaljnim opisom objekata prema pravnom statusu, trenutnom fizičkom stanju i trenutnom posedu data je u Aneksu.

Graf. 4.10. Imovinski status izbeglica iz Hrvatske opredeljenih za povratak

35,72 % od izbeglica iz Hrvatske koje su se opredelile za povratak, deklarirale su svoj objekat u privatnom posedu useljivim, a 25,7 % je navelo da je moguća popravka objekta. Značajnih 29,43% ne može da se vrati u svoj privatni posed jer je potpuno uništen. Informacija o trenutnom posedu useljivih nepokretnosti je uglavnom poznata - 60,63% je zauzeto, a samo 31,82% je u posedu vlasnika. Što se tiče objekata koji su oštećeni, ali se mogu popraviti, 51,58%) su u vlasništvu originalnih vlasnika, a za 33,69% se ne zna ili ne izjašnjava u čijem su vlasništvu.

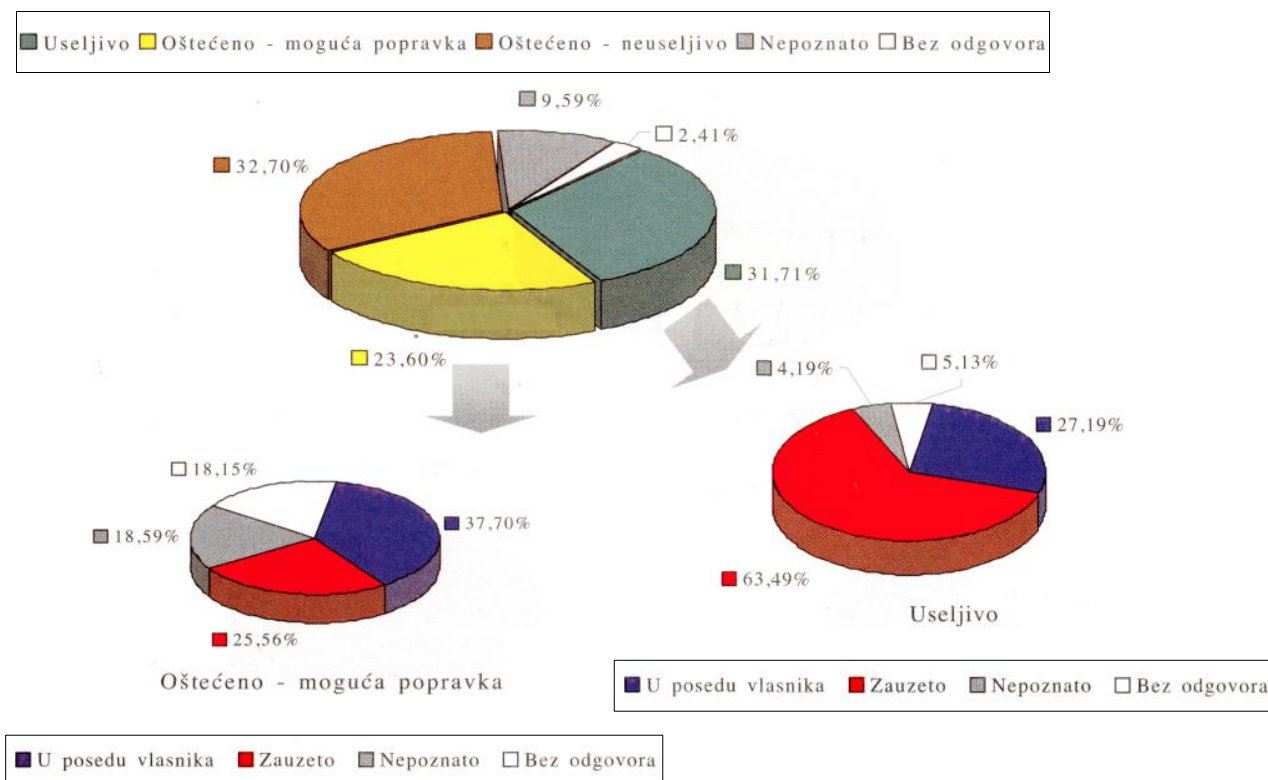
Tab. 4.11. Aktivnosti preduzete radi povratka u posed - izbeglice iz Hrvatske opredeljene za povratak

Zahtev za povratak u posed podnet lokalnim vlastima	Izvršeno iseljenje/povratak u posed				Ukupno	
	Ne		Da		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Ne	6.279	97,73%	146	2,27%	6.425	100,00%
Da	3.902	98,73%	50	1,27%	3.952	100,00%
Ukupno	10.181	98,11%	196	1,89%	10.377	100,00%

Značajan broj izbeglica iz Hrvatske (3.952 ili 38,08%) je, u nekom trenutku, podneo zahtev za povratak u posed lokalnim vlastima. **Samo 50 (ili 1,27%)** od podnetih zahteva je kao rezultat imalo povratak imovine u posed legitimnog vlasnika, dok je 2,27 % izbeglica koje nisu podnele zahtev povratilo svoju imovinu.

Graf. 4.12. Imovinski status izbeglica iz Bosne i Hercegovine opredeljenih za povratak

Privatan posed u BiH

U slučaju izbeglica iz Bosne i Hercegovine, stanje sa posedom je nepovoljnije nego u Hrvatskoj. 31,71% imaju useljiv posed, 23,60% oštećen, ali je moguća popravka, a 32,70% definitivno uništen. Situacija sa trenutnim posedovanjem imovine je slična kao i u Hrvatskoj, sem što je više poseda zauzeto (63,49% useljivog i 25,56% oštećenog sa mogućom popravkom), a manje je u posedu pravih vlasnika (27,19 % od useljivog i 37,7% oštećenog sa mogućom popravkom).

Tab. 4.13. Aktivnosti preduzete radi povratka u posed - izbeglice iz Bosne i Hercegovine opredeljene za povratak

Zahtev za povratak u posed podnet lokalnim vlastima	Izvršeno iseljenje/povratak u posed				Ukupno	
	Ne		Da		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Ne	4.853	98,18%	90	1,82%	4.943	100,00%
Da	4.525	97,54%	114	2,46%	4.639	100,00%
Ukupno	9.378	97,87%	204	2,13%	9.582	100,00%

Skoro polovina izbeglica iz Bosne i Hercegovine koje su se izjasnile za povratak (48,41%) podnela je zahtev za povratak u posed. Procenat realizovanih zahteva je mali (2,46%), ali nešto veći nego u slučaju poseda ostavljenih u Hrvatskoj. Ima i slučajeva da zahtev nije podnet, ali je izvršen povratak u posed - takvih je među izbeglicama iz Bosne i Hercegovine 1,82%.

Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju

227.521 izbeglica (ili 60,33%) su se izjasnili za integraciju u lokalnu sredinu kao poželjno trajno rešenje. Starosna struktura ove grupacije je slična generalnoj (za celu izbegličku populaciju). Malo je veći procenat radno sposobnih između 19 i 59 godina (61,89% prema 58,83%), a malo niži u svim drugim starosnim intervalima. Preovlađuju žene sa 53,52% prema 46,48%. Srazmerno ih je više u sopstvenom smeštaju nego generalno (21,01% prema 17,80%). Step en obrazovanja je malo viši od opšteg - 9,70% u ovoj grupaciji je sa višom školom ili fakultetom (prema 9,50% generalno), a 51,38% (prema 50,02% u celokupnoj izbegličkoj populaciji) je sa srednjom školom. Stopa zaposlenosti je nešto viša nego generalno među izbeglicama (22,39 % prema 20,30 %), što moguće doprinosi želji za integracijom. U svakom slučaju, izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju obuhvataju najproduktivniji deo izbegličke populacije.

Većina izbeglica koja planira integraciju je u tridesetim i četrdesetim godinama. Udeo žena je relativno visok (53,52%), između ostalog i zato što je broj muškaraca u tim godinama među izbegličkom populacijom manji nego generalno (npr. kod domicilnog stanovništva).

Tab. 4.14 Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju po starosti i polu

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	muški		ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	1.912	1,81%	1.733	1,42%	3.645	1,60%
5-18	20.097	19,00%	19.348	15,89%	39.445	17,34%
19-59	66.071	62,48%	74.749	61,38%	140.820	61,89%
60 i više	17.668	16,71%	25.943	21,30%	43.611	19,17%
Ukupno	105.748	100,00%	121.773	100,00%	227.521	100,00%

Među izbeglicama opredeljenim za lokalnu integraciju, udeo onih koji su u sopstvenom smeštaju je viši nego generalni prosek, dok je udeo onih iz tipova smeštaja kao kolektivni centri i "drugo" srazmerno niži. Nepobitna je činjenica da su izbeglice većinom opredeljene za lokalnu integraciju u svim tipovima smeštaja.

Tab. 4.15. Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju po tipu smeštaja

Sadašnji smeštaj	Broj	%
Kolektivni centri	10.939	4,81%
Specijalne institucije	1.340	0,59%
Iznajmljeni stan	96.801	42,55%
Kod rodaka/prijatelja	64.682	28,43%
Sopstveni smeštaj	47.965	21,08%
Drugo	5.794	2,55%
Ukupno	227.521	100,00%

Nivo obrazovanja izbeglica opredeljenih za lokalnu integraciju je malo viši nego generalno. 9,82 % imaju više ili univerzitetsko obrazovanje (prema 9,50% od izbeglica ukupno), a 51,38% su sa srednjim obrazovanjem (prema 50,02% od izbeglica ukupno). Procenat osoba bez obrazovanja je skoro isti (7,59 % prema 7,67 %), a u slučaju osoba sa završenom osnovnom školom, nešto manji (23,64% prema 24,06%).

Tab. 4.16. Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju po obrazovnom statusu (15 i više god. starosti)

Obrazovanje	Broj	%
Bez obrazovanja	15.152	7,59%
Osnovna škola	47.221	23,64%
Srednja škola	102.634	51,38%
Viša/visoka škola ili više	19.609	9,82%
Neizjašnjeni	131	0,07%
Bez odgovora	15.010	7,51%
Ukupno	199.757	100,00%

Kod izbeglica koje žele da se integrišu dosta je visoka stopa nezaposlenosti (44,61%), kao i kod celokupne izbegličke populacije. To ih, međutim, ne čini posebno ugroženim jer stopa nezaposlenosti domicilnog stanovništva nije mnogo različita. Prema očekivanju, procenat zaposlenih je nešto veći u ovoj grupaciji nego generalno (22,39% prema 20,30%), a ima i procentualno manje penzionera, izdržavanih lica i "bez odgovora".

Tab. 4.17. Izbeglice opredeljene za lokalnu integraciju po radnom statusu (15 i više god. starosti)

Radni status	Broj	%
Učenik/student	22.641	11,33%
Nezaposlen	89.109	44,61%
Zaposlen	44.720	22,39%
Penzioner	18.890	9,46%
Izdržavano lice	12.963	6,49%
Bez odgovora	11.434	5,72%
Ukupno	199.757	100,00%

Neodlučne (neopredeljene) izbeglice

Značajna grupa od 25,46% izbeglica (ili 96.003) su neodlučni u pogledu toga kakvo trajno rešenje žele, i još uvek procenjuju mogućnosti. Po godinama i obrazovnoj strukturi slični su onima koji su za integraciju. Prosečna starost im je 39,84 godina, 64,09% ih je u kategoriji radno sposobnog stanovništva (prema 58,83% za celu izbegličku populaciju), a udeo mladih od 18 god. je manji od proseka. Žene preovlađuju sa vrlo malom razlikom (50,64% prema 49,36%). Ova grupacija je većim delom smeštena u iznajmljenim stanovima, kod rođaka ili prijatelja i u kolektivnim centrima, a manje u sopstvenom smeštaju nego izbeglice uopšte. Više od polovine (50,94 %) su nezaposleni, sa manje zaposlenih i studenata od generalnog proseka.

Tab. 4.18. Neopredeljene izbeglice po starosti i polu

UNHCR Starosni intervali	Pol				Ukupno	
	muški		ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	656	1,38%	585	1,20%	1.241	1,29%
5-18	7.342	15,50%	6.945	14,28%	14.287	14,88%
19-59	31.139	65,72%	30.393	62,51%	61.532	64,09%
60 i više	8.245	17,40%	10.698	22,00%	18.943	19,73%
Ukupno	47382	100,00%	48.621	100,00%	96.003	100,00%

Visok procenat od 7,44% (ili 7.138) neodlučnih izbeglica je u kolektivnim centrima (u poređenju sa 5,61% što je generalni prosek). 46,7% neodlučnih je u iznajmljenim stanovima, a 30,3 % kod rođaka ili prijatelja (što je kod izbeglica uopšte 43,60% i 29,55%, respektivno). Procenat od 12%

neodlučnih u sopstvenom smeštaju je dosta nizak u poređenju sa 17,80% kod celokupne izbegličke populacije.

Tab. 4.19. Neopredeljene izbeglice po tipu sadašnjeg smeštaja

Sadašnji smeštaj	Broj	%
Kolektivni centar	7.138	7,44%
Specijalna institucija	354	0,37%
Iznajmljeni stan	44.857	46,72%
Kod rođaka/prijatelja	29.041	30,25%
Sopstveni smeštaj	11.482	11,96%
Drugo	3.131	3,26%
Ukupno	96.003	100,00%

Tab. 4.20. Neopredeljene izbeglice po radnom statusu (15 i više god. starosti)

Radni status	Broj	%
Student	8.851	10,24%
Nezaposlen	44.011	50,94%
Zaposlen	16.057	18,58%
Penzioner	7.792	9,02%
Izdržavano lice	5.907	6,84%
Bez odgovora	3.781	4,38%
Ukupno	86.399	100,00%

Ukupan broj i prethodno prebivalište

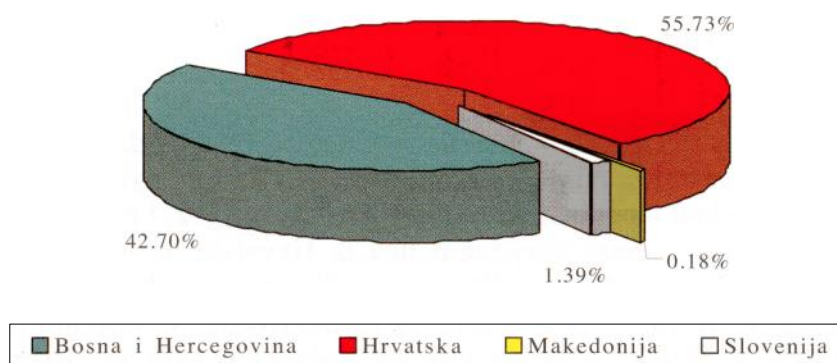
Registracija izbeglica u Srbiji u periodu mart - april 2001. obuhvatila je i osobe koje su pristigle u Srbiju u poslednjih 10 godina iz republika bivše SFRJ, ali nisu zatražile izbeglički status, kao i lica koja su imala izbeglički status, ali su u međuvremenu dobila državljanstvo SRJ. Ovakve osobe se vode kao **ratom ugrožena lica**. Iako su u sličnoj situaciji kao izbeglice, u nekim karakteristikama se primetno razlikuju te ih je potrebno posebno razmatrati. Čest je slučaj da su članovi iste porodice i izbeglice i ratom ugrožena lica.

Ukupan broj ratom ugroženih lica u ovoj registraciji je 74.849. Kao i izbeglice, većina ratom ugroženih lica je iz Hrvatske (41.712 ili 55,7 %), zatim iz Bosne i Hercegovine (31.958 ili 42,7 %), a 1.044 ili 1,4 % je iz Slovenije.

Tab. 5.1. Ratom ugrožena lica po zemlji porekla

Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)	Broj	%
Bosna i Hercegovina	31.958	42,70%
Hrvatska	41.712	55,73%
Makedonija	135	0,18%
Slovenija	1.044	1,39%
Ukupno	74.849	100,00%

Graf 5.2. Ratom ugrožena lica po zemlji porekla

U poređenju sa popisom od 1996, ukupan broj ratom ugroženih lica je manji samo za **6,19 %** (ili 4.942 lica), što se bitno razlikuje od situacije sa izbeglicama, gde je konstatovano bitno smanjenje broja u odnosu na popis 1996. (**skoro 30%**)

Moguće je da se izbeglice koje su u prethodnim godinama zatražile državljanstvo SRJ, pojavljuju u sadašnjoj registraciji kao ratom ugrožena lica. Pored toga ratom ugrožena lica nisu učestvovala u iseljeničkim programima za izbeglice, preko kojih je više desetina hiljada izbeglica otišlo u treće zemlje. Takođe, izbeglice su pokazivale (i sada pokazuju) više interesovanja za povratak u bivše domovine nego ratom ugrožena lica. Među ratom ugroženim licima je manje starih, pa je stopa mortaliteta manja. Navedeni faktori ukazuju zašto se broj ratom ugroženih lica nije bitno smanjio od popisa 1996. god.

Nacionalnost

Etnička struktura ratom ugroženih lica je slična izbegličkoj. Velika većina su Srbi (89,51 %), a onda slede grupe gde su navedeni odgovori "drugo" i "bez odgovora".

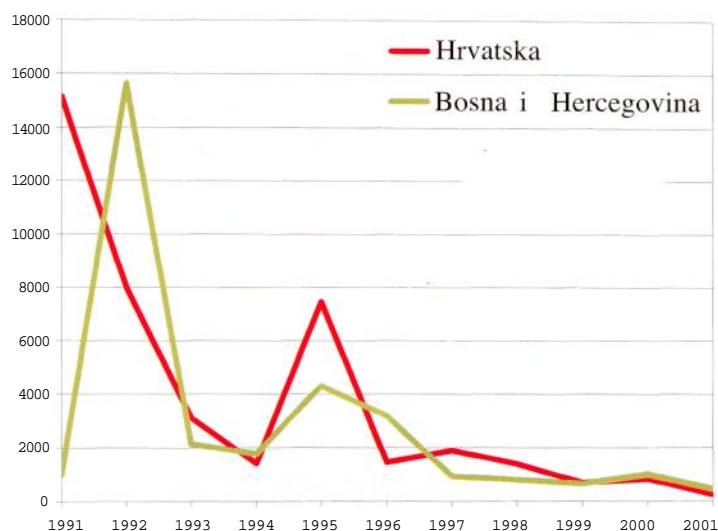
Tab. 5.3. Nacionalnost ratom ugroženih lica po zemlji porekla

Nacionalnost	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Srbin	28,045	87,76%	37,992	91,08%	82	60,74%	880	84,29%	66.999	89,51%
Hrvat	253	0,79%	792	1,90%	5	3,70%	19	1,82%	1.069	1,43%
Slovenac	14	0,04%	23	0,06%	1	0,74%	17	1,63%	55	0,07%
Musliman	248	0,78%	43	0,10%	4	2,96%	1	0,10%	296	0,40%
Bošnjak	9	0,03%	1	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	10	0,01%
Crnogorac	204	0,64%	125	0,30%	2	1,48%	14	1,34%	345	0,46%
Rom	27	0,08%	48	0,12%	0	0,00%	4	0,38%	79	0,11%
Bez odgovora	2,549	7,98%	1,967	4,72%	11	8,15%	78	7,47%	4.605	6,15%
Drugo	608	1,90%	717	1,72%	30	22,22%	31	2,97%	1.386	1,85%
Ukupno	31,958	100,00%	41,712	100,00	135	100,00%	1,044	100,00%	74.849	100,00%

Dinamika dolaska u SRJ

Većina ratom ugroženih lica (54,48 %) stigla je u Srbiju 1991. god. iz Hrvatske i Slovenije i 1992. god. iz Bosne i Hercegovine. Dinamika priliva ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine ista je kao kod izbeglica, sa najvećim talasom 1992, i manje intenzivnim u 1995. i 1996. Dinamika dolaska ratom ugroženih lica iz Hrvatske je nešto drugačija. 36,29% pristiglo je 1991, a 19,15 % 1992. godine, za razliku od izbeglica koje su u tom periodu pristizale u malom broju (8,59 % and 6,75 % respektivno). U velikom izbegličkom talasu 1995. god, kada je u Srbiju pristiglo više od polovine svih registrovanih izbeglica iz Hrvatske, svega 7.473 ratom ugroženih lica (ili 17,92 % od svih registrovanih) je pristiglo u istom periodu. Povlačenje mirovnih snaga UN iz Istočne Slavonije 1998. god. nije izazvalo priliv novih ratom ugroženih lica.

Graf. 5.4. Ratom ugrožena lica po godinama dolaska i zemlji porekla

Ratom ugrožena lica predstavljaju heterogenu populaciju, mešavinu dveju različitih grupa. Jednu čine uglavnom pripadnici bivše JNA, bivša savezna administracija, stručnjaci, studenti i sl. koji su samo privremeno živeli van Srbije. Drugu grupu čine lica koja su živela u drugim republikama, došla u Srbiju, ali iz raznih razloga nisu zatražila izbeglički status.

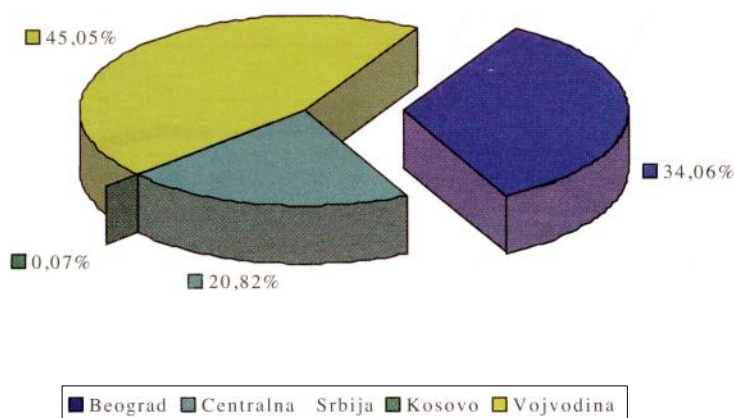
Tab. 5.5. Ratom ugrožena po godinama dolaska i zemlji porekla

Godina dolaska u SRJ	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
1991	987	3,09%	15.139	36,29%	18	13,33%	642	62,49%	16.786	22,43%
1992	15.658	49,00%	7.987	19,15%	91	67,41%	256	24,52%	23.992	32,05%
1993	2.139	6,69%	3.111	7,46%	6	4,44%	63	6,03%	5.319	7,11%
1994	1.773	5,55%	1.426	3,42%	2	1,48%	19	1,82%	3.220	4,30%
1995	4.311	13,49%	7.473	17,92%	6	4,44%	31	2,97%	11.821	15,79%
1996	3.195	10,00%	1.473	3,53%	2	1,48%	10	0,96%	4.680	6,25%
1997	948	2,97%	1.901	4,56%	1	0,74%	3	0,29%	2.853	3,81%
1998	806	2,52%	1.394	3,34%	1	0,74%	7	0,67%	2.208	2,95%
1999	668	2,09%	708	1,70%	3	2,22%	7	0,67%	1.386	1,85%
2000	1.006	3,15%	839	2,01%	4	2,96%	3	0,29%	1.852	2,47%
2001	467	1,46%	261	0,63%	1	0,74%	3	0,29%	732	0,98%
Ukupno	31.958	100,00%	41.712	100,00%	135	100,00%	1044	100,00%	74.849	100,00%

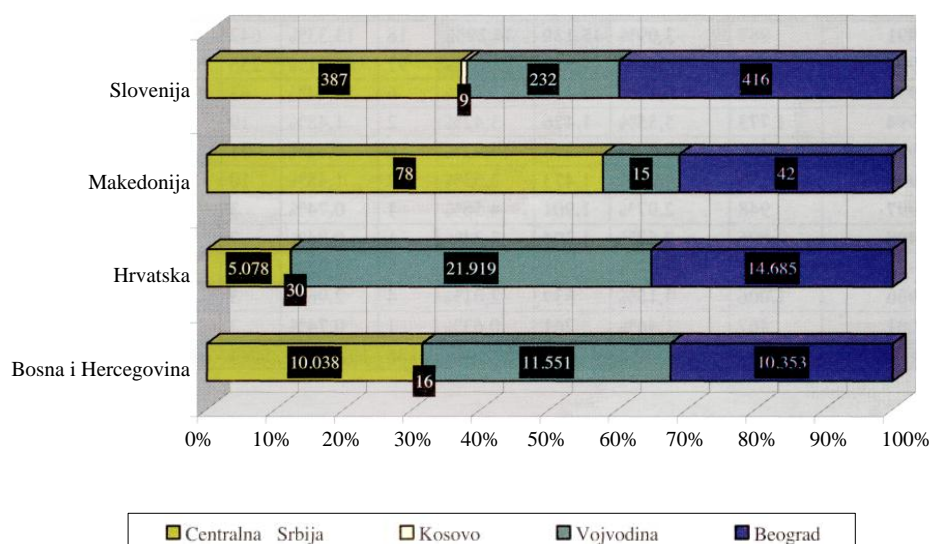
Sadašnje prebivalište u Srbiji

Raspored ratom ugroženih lica po regijama sadašnjeg prebivališta isti je kao i u slučaju izbeglica. Najveći deo je u Vojvodini (33.717 ili 45,05 %), od kojih je 21.919 (ili 65%) iz Hrvatske. 34,06% od svih ratom ugroženih lica je u Beogradu (prema 30,12% izbeglica).

Graf. 5.6. Ratom ugrožena lica po regijama sadašnjeg prebivališta

Graf. 5.7. Ratom ugrožena lica po regijama sadašnjeg prebivališta i zemlji porekla

31,37 % od svih ratom ugroženih lica prispelih u Beograd, došli su 1991, većinom iz Hrvatske i Slovenije. To su uglavnom vojna lica bivše JNA, stručnjaci i administrativni službenici. Iz tog perioda (1991. i 1992.), značajan je priliv i u Vojvodinu (naročito u Novi Sad). Poslednji talas dolazaka je većinom u Centralnu Srbiju (iz Bosne i Hercegovine) i Vojvodinu (iz Hrvatske). 64,42% svih ratom ugroženih lica u Centralnoj Srbiji je iz Bosne i Hercegovine.

Tab. 5.8. Ratom ugrožena lica po regijama sadašnjeg prebivališta i zemlji porekla

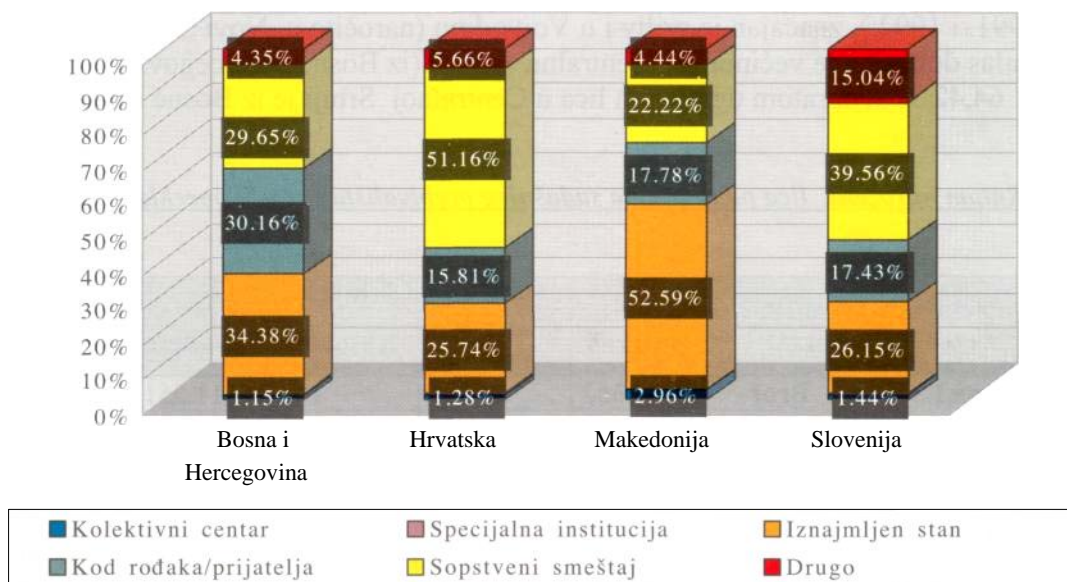
Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)		Regije u Srbiji				Ukupno
		Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	
Bosna i Hercegovina	Broj	10.353	10.038	16	11.551	31.958
	%	32,40%	31,41%	0,05%	36,14%	100,00%
Hrvatska	Broj	14.685	5.078	30	21.919	41.712
	%	35,21%	12,17%	0,07%	52,55%	100,00%
Makedonija	Broj	42	78	0	15	135
	%	31,11%	57,78%	0,00%	11,11%	100,00%
Slovenija	Broj	416	387	9	232	1.044
	%	39,85%	37,07%	0,86%	22,22%	100,00%
Ukupno	Broj	25.496	15.581	55	33.717	74.849
	%	34,06%	20,82%	0,07%	45,05%	100,00%

Tip smeštaja

Najznačajnija razlika između izbeglica i ratom ugroženih lica, a ujedno i jedna od najznačajnijih karakteristika ratom ugroženih lica je smeštaj. Dok su izbeglice smeštene većinom u iznajmljenim stanovima i kod rođaka/prijatelja, većina ratom ugroženih lica (41,76 %) je u sopstvenom smeštaju.

29,48 % ratom ugroženih lica je u iznajmljenim stanovima, 21,96 % su sa rođacima/prijateljima, a samo 1,23 % su u kolektivnim centrima. U popisu 1996. sopstveni smeštaj je za ovu kategoriju lica bio takođe preovlađujući tip smeštaja, ali je do registracije 2001. procenat ratom ugroženih lica u sopstvenom smeštaju porastao sa 34,2 % na 41,76 %. Procenat onih koji su iznajmljenim stanovima porastao je sa 22,3 % na 29,5 %, dok se procenat smeštenih sa rođacima ili prijateljima smanjio sa 30,3 % na 21,9 %.

Graf. 5.9. Ratom ugrožena lica po tipu smeštaja i zemlji porekla

Procenat ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine smeštenih kod rođaka ili prijatelja skoro dva puta je veći nego kod ratom ugroženih lica iz Hrvatske koja su većinom u sopstvenom smeštaju (51,16 %).

Tab. 5.10. Ratom ugrožena lica po tipu smeštaja

Sadašnje prebivalište	Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)								Ukupno	
	Bosna i Hercegovina		Hrvatska		Makedonija		Slovenija		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Kolektivni centar	366	1,15%	532	1,28%	4	2,96%	15	1,44%	917	1,23%
Specijalna institucija	102	0,32%	149	0,36%	0	0,00%	4	0,38%	255	0,34%
Iznajmljen stan	10.986	34,38%	10.738	25,74%	71	52,59%	273	26,15%	22.068	29,48%
Kod rođaka/prijatelja	9.638	30,16%	6.593	15,81%	24	17,78%	182	17,43%	16.437	21,96%
Sopstveni smeštaj	9.475	29,65%	21.339	51,16%	30	22,22%	413	39,56%	31.257	41,76%
Drugo	1.391	4,35%	2.361	5,66%	6	4,44%	157	15,04%	3.915	5,23%
Ukupno	31.958	100,00%	41.712	100,00%	135	100,00%	1.044	100,00%	74.849	100,00%

Iako je situacija sa smeštajem kod ostalih ratom ugroženih lica bitno bolja nego kod izbeglica, još uvek 16.437 osoba živi kod rođaka ili prijatelja, 3.915 ih je u smeštaju označenom kao "drugo", a 917 ih je u kolektivnim centrima. Svi oni još uvek nisu trajno rešili problem smeštaja.

Starosna i polna struktura

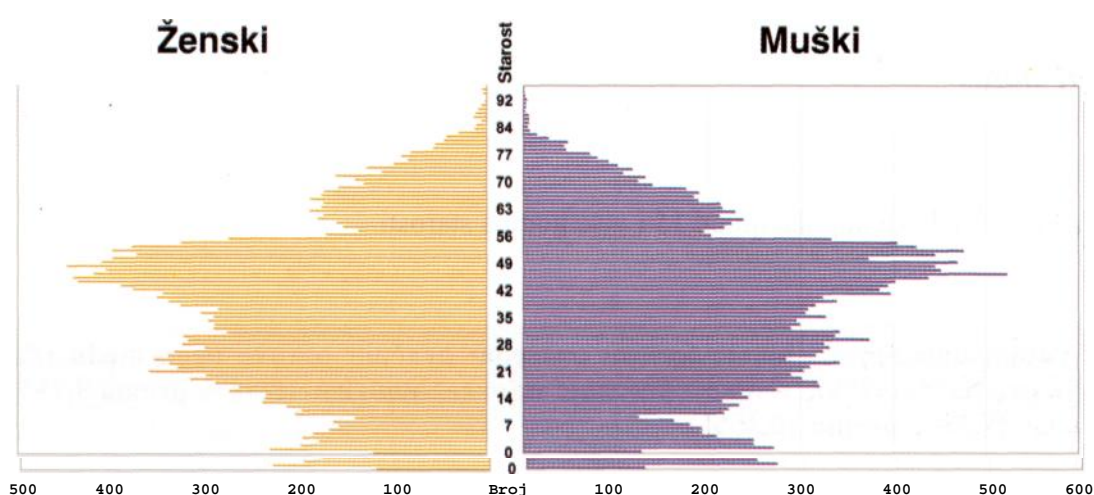
65,17% od svih ratom ugroženih lica staro je između 19 i 59 godina, sa prosečnom starošću od 36,85 godina (36,99 za muškarce i 36,69 za žene). Za razliku od izbeglica, ratom ugrožena lica su uglavnom muškarci u svim starosnim kategorijama.

Tab. 6.1. Ratom ugrožena lica po starosti i polu

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	2.069	53,30%	1.813	46,70%	3.882	5,19%
05-18	5.940	50,76%	5.763	49,24%	11.703	15,64%
19-59	25.123	51,50%	23.660	48,50%	48.783	65,17%
preko 60	5.354	51,08%	5.127	48,92%	10.481	14,00%
Ukupno	38.486	51,42%	36.363	48,58%	74.849	100,00%

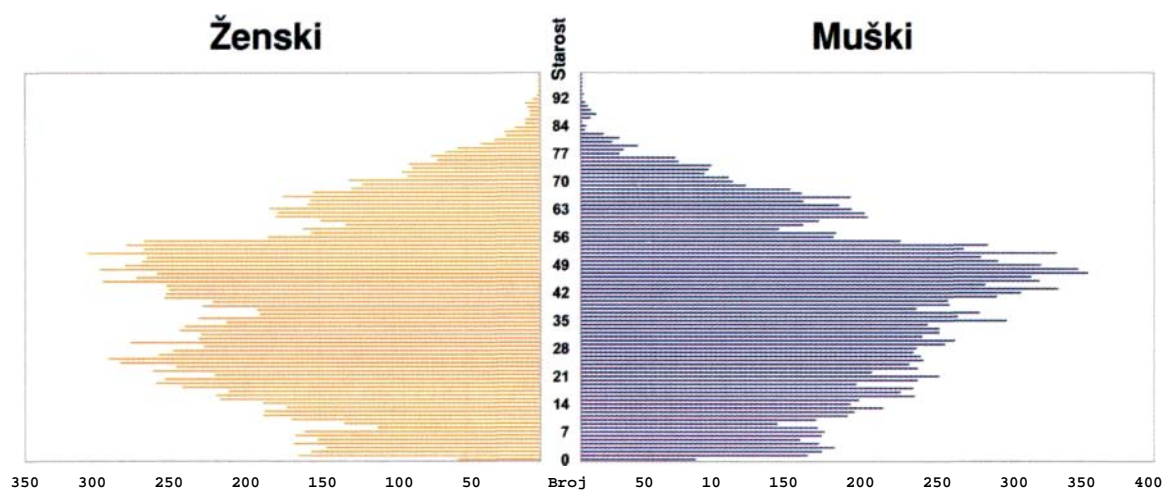
Ratom ugrožena lica su većinom muškarci s obzirom na profesije, tj. vojna i tehnička lica koja su bila na službi širom bivše Jugoslavije. Među onima koji su pristizali kao izbeglice, muškarci su bili više zainteresovani za dokumenta o državljanstvu SRJ, računajući na bolje šanse za zapošljavanjem, što se pokazalo efikasnim - muškarci su приметно bolje zaposleni.

Graf. 6.2. Starosna piramida za ratom ugrožena lica iz Hrvatske

Starosna piramida za ratom ugrožena lica iz Hrvatske pokazuje da ih je većina između 45 i 55 godina, sa manjim udelom mladih i starijih osoba nego kod izbegličke populacije. Visok procenat dece ispod 10 god. starosti odnosi se većinom na decu rođenu u Srbiji.

Graf. 6.3. Starosna piramida za ratom ugrožena lica iz Bosne i Hercegovine

Ratom ugrožena lica iz Bosne i Hercegovine su takođe, većinom između 45 i 55, ali imaju više dece i mladih i manje starijih osoba nego ratom ugrožena lica iz Hrvatske. Blago smanjenje broja osoba u intervalu od 56 do 63 god. je u saglasnosti sa opštom statistikom mortaliteta svetske zdravstvene organizacije. Ratom ugrožena lica iz Bosne i Hercegovine su generalno većinom radno sposobno stanovništvo.

Bračni status

Sve analize se rade za populaciju od 15 i više godina starosti.

Među ratom ugroženim licima je veći procenat bračnih parova nego među izbeglicama (63,42% prema 54,49%), a manji procenat udovaca/udovica (5,88% prema 9,75%) i "bez odgovora" (7,58% prema 10,35%).

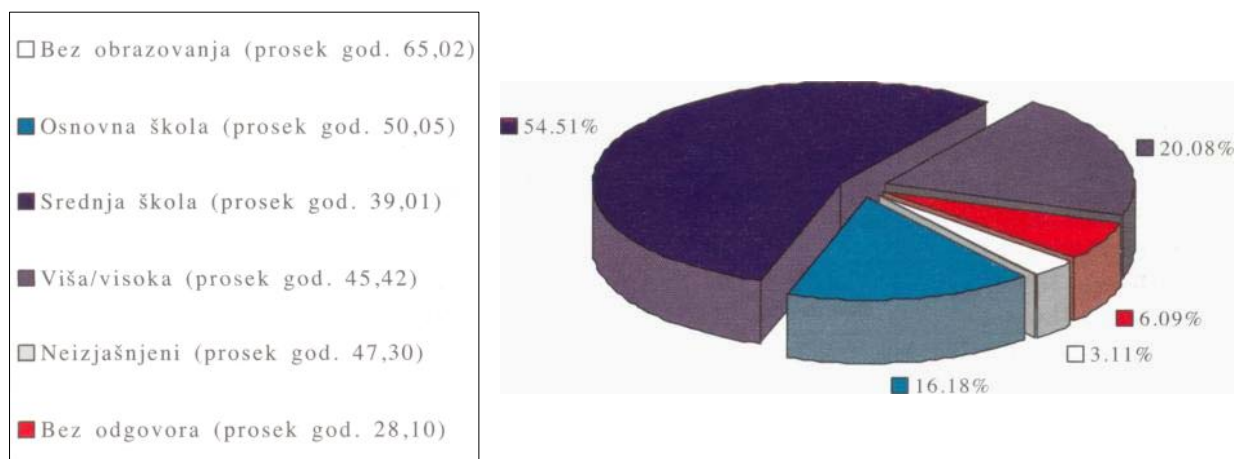
Tab. 6.4. Ratom ugrožena lica po polu i bračnom statusu (15 i više god. starosti)

Bračni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
U braku/ vanbračnoj zajednici	21.461	65,89%	18.779	60,81%	40.240	63,42%
Razvedeni	629	1,93%	873	2,83%	1.502	2,37%
Neoženjeni/neudate	7.158	21,98%	5.649	18,29%	12.807	20,18%
Razdvojeni	146	0,45%	186	0,60%	332	0,52%
Udovci/udovice	780	2,39%	2.983	9,66%	3.763	5,93%
Bez odgovora	2.398	7,36%	2.413	7,81%	4.811	7,58%
Ukupno	32.572	100,00%	30.883	100,00%	63.455	100,00%

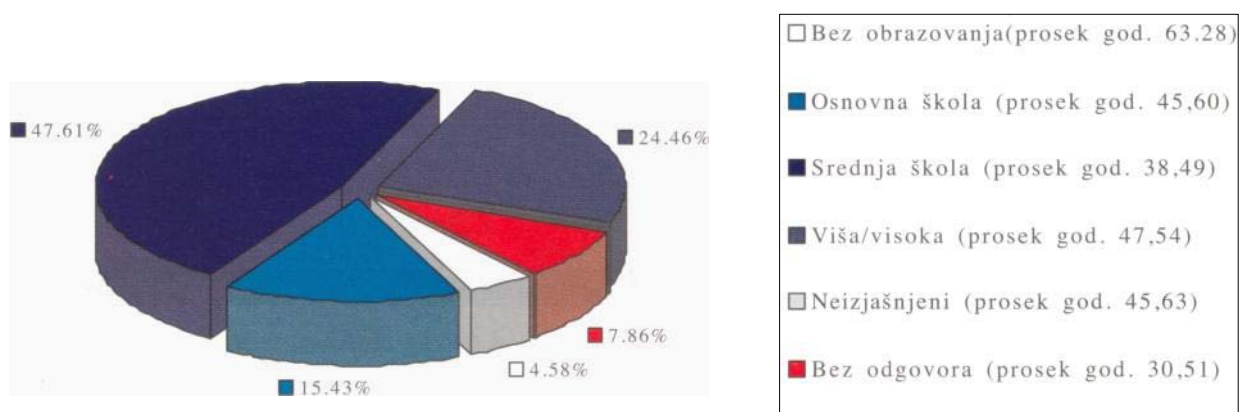
Obrazovanje

Jedna od osnovnih razlika između izbeglica i ostalih ratom ugroženih lica je obrazovanje. Ratom ugrožena lica su приметно bolje obrazovana, većina je srednjeg obrazovanja (51,56%) a 21,98% ih je sa višim ili visokim obrazovanjem (prema 9,50% kod izbeglica). Stepен obrazovanja je najviši kod ratom ugroženih lica iz Slovenije (kojih je proporcionalno malo), malo niži kod lica iz Bosne i Hercegovine, a još niži za one iz Hrvatske.

Graf. 6.5. Obrazovni status i prosek starosti za ratom ugrožena lica iz Hrvatske (15 i više god. starosti)

Graf. 6.6. Obrazovna struktura i prosek starosti za ratom ugrožena lica iz Bosne i Hercegovine (15 i više god. starosti)

20,08% ratom ugroženih lica iz Hrvatske i 24,46% iz Bosne i Hercegovine, su sa višim ili visokim obrazovanjem. Slično kao i kod izbeglica, stariji ljudi su većinom bez obrazovanja ili samo sa osnovnom školom (naročito iz Hrvatske). Oni sa srednjom školom su uglavnom radno sposobno stanovništvo, a grupacija "bez odgovora" je generalno najmlađa.

Tab. 6.7. Obrazovna struktura ratom ugroženih lica iz Hrvatske po polu (15 i više god. starosti)

Obrazovanje	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Bez obrazovanja	298	27,02%	805	72,98%	1.103	100,00%
Osnovna škola	2.195	38,21%	3.550	61,79%	5.745	100,00%
Srednja škola	10.301	53,20%	9.062	46,80%	19.363	100,00%
viša/visoka i više	4.327	60,67%	2.805	39,33%	7.132	100,00%
Neizjašnjeni	6	60,00%	4	40,00%	10	100,00%
Bez odgovora	1.101	50,93%	1.061	49,07%	2.162	100,00%
Ukupno	18.228	51,32%	17.287	48,68%	35.515	100,00%

Žene prevladaju u kategorijama "bez obrazovanja" i "osnovno obrazovanje", dok u ostalim, višim kategorijama obrazovanja prevladaju muškarci, bez obzira na zemlju porekla.

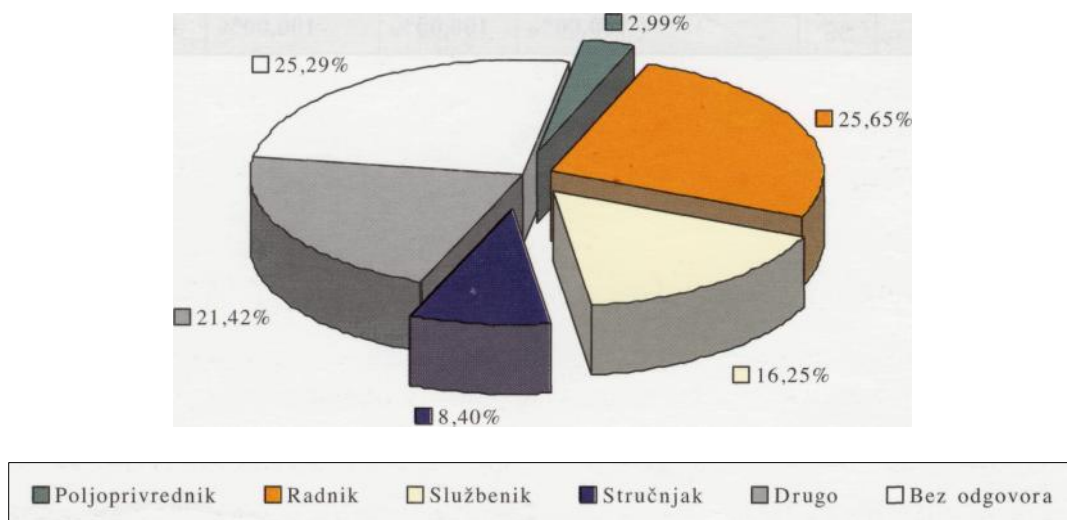
Tab. 6.8. Obrazovni status ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine po polu (15 i više god. starosti)

Obrazovanje	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Bez obrazovanja	307	24,92%	925	75,08%	1.232	100,00%
Osnovna škola	1.725	41,53%	2.429	58,47%	4.154	100,00%
Srednja škola	6.912	53,92%	5.906	46,08%	12.818	100,00%
Viša/visoka ili više	3.897	59,17%	2.689	40,83%	6.586	100,00%
Neizjašnjeni	4	25,00%	12	75,00%	16	100,00%
Bez odgovora	990	46,81%	1.125	53,19%	2.115	100,00%
Ukupno	13.835	51,39%	13.086	48,61%	26.921	100,00%

Prethodno zanimanje

U poređenju sa izbegličkom populacijom, među ratom ugroženim licima je relativno manje bivših poljoprivrednika i radnika (28,64% prema 37,39%), više je službenika (16,25% prema 11,04%), a primetno je više stručnjaka (8,40% prema 3,35%). Slično kao i kod izbeglica, skoro polovina (46,71%) od ratom ugroženih lica preko 15 god. odgovorili su "drugo" ili uopšte nisu odgovorili na pitanje o prethodnom zanimanju. Sumarno, analiza sa ovolikim procentom neodređenih odgovora ne može da dá realnu sliku postojeće situacije.

Graf. 6.9. Ratom ugrožena lica po prethodnom zanimanju (15 i više god. starosti)

Distribucija po zemlji porekla pokazuje da je među ratom ugroženim licima veći deo bivših radnika iz Hrvatske nego iz Bosne i Hercegovine. Procenat bivših stručnjaka kao i "bez odgovora" na pitanje o prethodnom zanimanju je veći među ratom ugroženim licima iz Bosne i Hercegovine. Procenat poljoprivrednika je generalno mali.

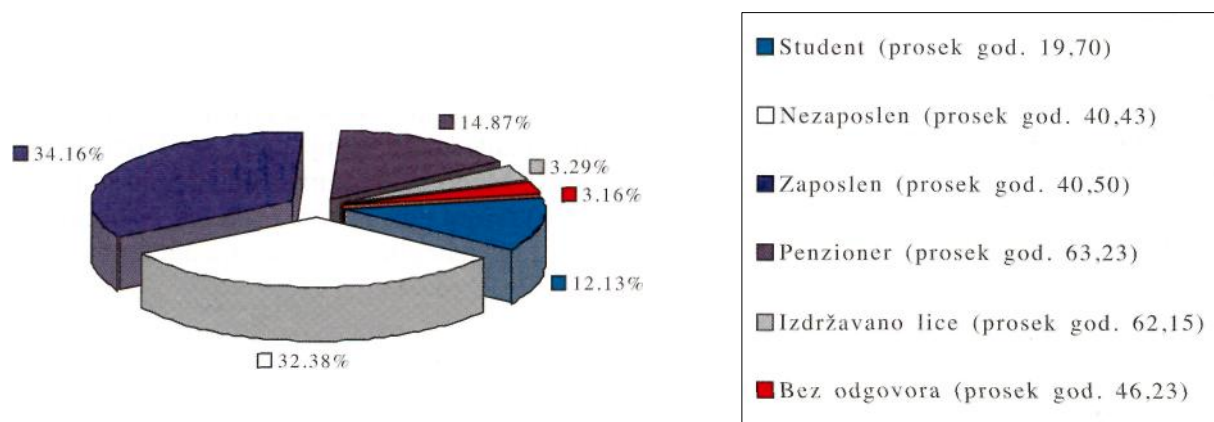
Tab. 6.10. Ratom ugrožena lica po prethodnom zanimanju i zemlji porekla (15 i više god. starosti)

Prethodno zanimanje		Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)				Ukupno
		Bosna i Hercegovina	Hrvatska	Makedonija	Slovenija	
Poljoprivrednik	Broj	896	1.003			1.899
	%	3,33%	2,82%			2,99%
Radnik	Broj	6.164	9.882	26	204	16.276
	%	22,90%	27,82%	22,03%	22,64%	25,65%
Službenik	Broj	4.146	5.982	17	164	10.309
	%	15,40%	16,84%	14,41%	18,20%	16,25%
Stručnjak	Broj	2.579	2.676	1	77	5.333
	%	9,58%	7,53%	0,85%	8,55%	8,40%
Drugo	Broj	5.633	7.751	37	168	13.589
	%	20,92%	21,82%	31,36%	18,65%	21,42%
Bez odgovora	Broj	7.503	8.221	37	288	16.049
	%	27,87%	23,15%	31,36%	31,96%	25,29%
Ukupno	Broj	26.921	35.515	118	901	63.455
	%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

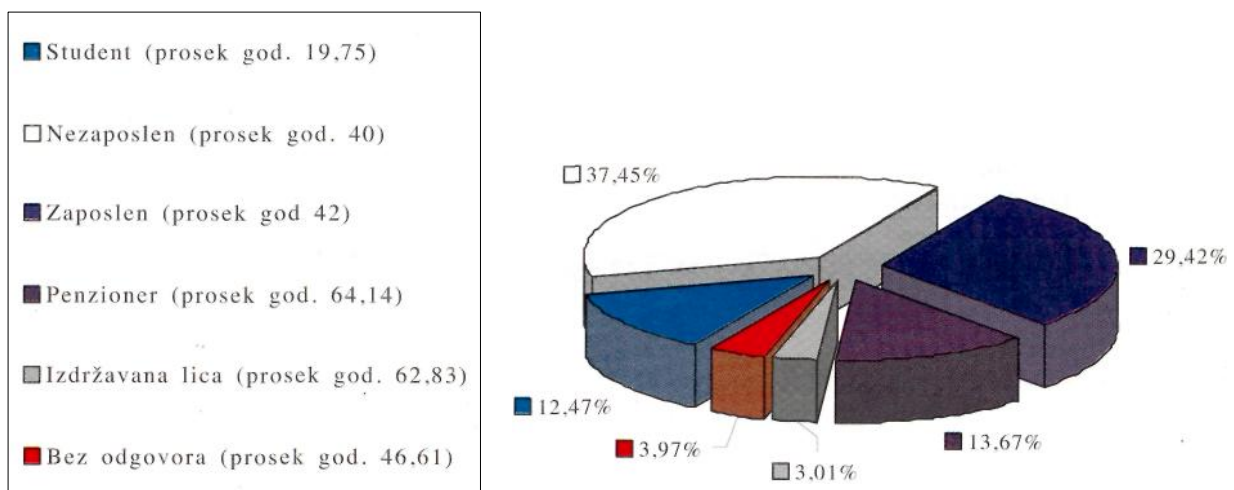
Radni status

Jedna od karakteristika u kojima se izbeglice i ostala ratom ugrožena lica najviše razlikuju je radni status. Stopa nezaposlenosti kod ratom ugroženih lica je samo 34,51% (u poređenju sa 45,25% kod l/beglica) a 32,12% su zaposleni (prema 20,30% izbeglica). Većina zaposlenih ima stalno zaposlenje (66,24%), dok izbeglice uglavnom imaju privremene poslove.

Graf. 6.11. Radni status ratom ugroženih lica iz Hrvatske (15 i više god. starosti)

Graf. 6.12. Radni status ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine (15 i više god. starosti)

Među ratom ugroženim licima iz Hrvatske je veći procenat zaposlenih nego među istom populacijom iz Bosne i Hercegovine, iako su ovi poslednji generalno bolje obrazovani. Većina zaposlenih je srednjoškolskog obrazovanja. Distribucija po godinama i po kategorijama zaposlenih pokazuje da nema bitne razlike među licima iz Bosne i Hercegovine i iz Hrvatske (Graf 6.11. i 6.12.).

Tab. 6.13. Radni status ratom ugroženih lica po polu (15 i više god. starosti)

Radni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Student	2.038	47,32%	2.269	52,68%	4.307	100,00%
Nezaposlen	5.250	45,66%	6.249	54,34%	11.499	100,00%
Zaposlen	7.011	57,78%	5.122	42,22%	12.133	100,00%
Penzioner	3.182	60,24%	2.100	39,76%	5.282	100,00%
Izdržavano lice	247	21,11%	923	78,89%	1.170	100,00%
Bez odgovora	500	44,48%	624	55,52%	1.124	100,00%
Ukupno	18.228	51,32%	17.287	48,68%	35.515	100,00%

Analiza radnog statusa po polu za ratom ugrožena lica daje sličnu sliku i za Hrvatsku i za Bosnu i Hercegovinu. Žene preovlađuju među nezaposlenima (mada malo manje nego kod izbeglica) i naročito među izdržavanim licima, gde ih je preko 80%. Među studentima / učenicima je takođe više žena. Među zaposlenim (kao i među penzionisanim) ratom ugroženim licima je procentualno više muškaraca (60% prema 40%), u čemu se razlikuju od izbeglica, gde je među zaposlenima više žena.

Tab. 6.14. Radni status ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine po polu (15 i više god. starosti)

Radni status	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
Student	1.574	46,87%	1.784	53,13%	3.358	100,00%
Nezaposlen	4.771	47,32%	5.312	52,68%	10.083	100,00%
Zaposlen	4.706	59,42%	3.214	40,58%	7.920	100,00%
Penzioner	2.184	59,36%	1.495	40,64%	3.679	100,00%
Izdržavano lice	149	18,37%	662	81,63%	811	100,00%
Bez odgovora	451	42,15%	619	57,85%	1.070	100,00%
Ukupno	13.835	51,39%	13.086	48,61%	26.921	100,00%

97,65%) zaposlenih je radno sposobno stanovništvo (od 18-59 god.). Muškarci preovlađuju u svim kategorijama zaposlenja, naročito među privatnicima - muškaraca privatnika je preko dva puta više nego žena. Korelacija između tipova zaposlenja i prosečne starosti je ista kao i kod izbeglica: privremeno zaposleni su najmlađi (prosečna starost 37,42 godina), privatnici nešto stariji (41,36), a stalno zaposleni još stariji (42,20).

Tab. 6.15. Zaposlena ratom ugrožena lica po tipu zaposlenja, polu i starosnim intervalima

UNHCR starosni intervali		Tip zaposlenja								Ukupno	
		Stalno zaposleni		Privatnici		Privremeno zaposleni		Nepoznato ili Bez odgovora			
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
04-18	Muški	9	39,13%	1	4,35%	13	56,52%			23	100,00%
	Ženski	4	17,39%	1	4,35%	18	78,26%			23	100,00%
19-59	Muški	7.518	65,27%	1.232	10,70%	2.406	20,89%	363	3,15%	11.519	100,00%
	Ženski	5.679	67,71%	569	6,78%	1.839	21,93%	300	3,58%	8.387	100,00%
60 i preko	Muški	244	67,78%	29	8,06%	55	15,28%	32	8,89%	360	100,00%
	Ženski	49	68,06%	5	6,94%	11	15,28%	7	9,72%	72	100,00%
Ukupno		13.503	66,2%	1.837	9,0%	4.342	21,3%	702	3,4%	20.384	100,0%
Prosečna starost		42,20		41,36		37,42		42,74		41,13	

Zdravstvena ugroženost

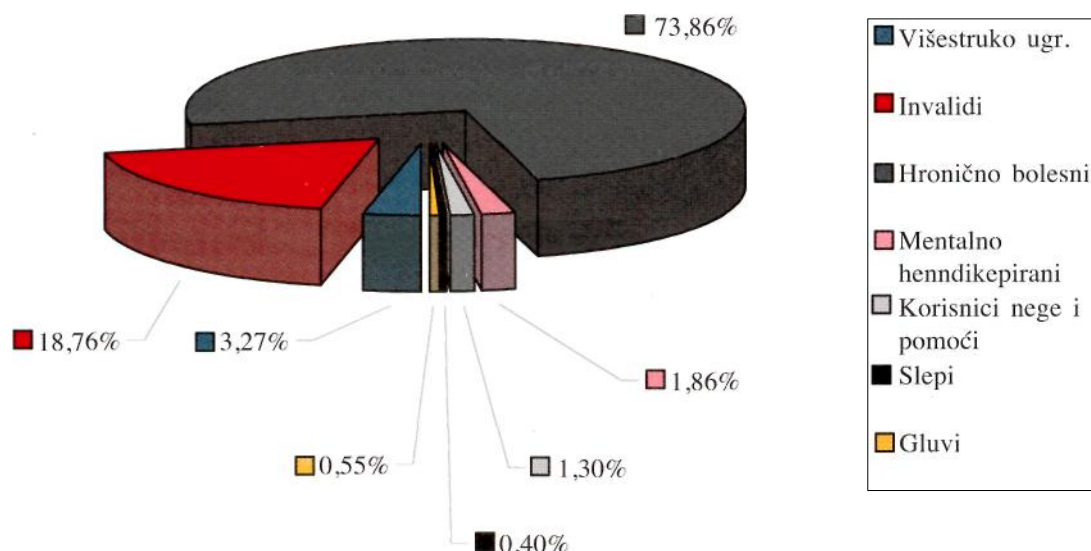
Ratom ugrožena lica su u manjoj meri zdravstveno ugrožena nego izbeglice, s obzirom da je među njima manje starih osoba i dece. Međutim stopa invalida je skoro ista među izbeglicama i ratom ugroženim licima.

Među svim registrovanim ratom ugroženim licima:

2,35% ili 1.766 osoba su **invalidi**,
9,28% ili 6.952 osoba su **ozbiljno hronično oboleli**,
0,23% ili 175 osoba su **mentalno hendikepirani**,
0,16% ili 122 osobe su **zavisni od nege i pomoći**,
0,05% ili 38 osoba su **slepi**,
0,07% ili 52 osobe su **gluvi**,
0,41% ili 308 osoba su **višestruko ugroženi**,

što ukupno čini 12,55% (ili 9.413) zdravstveno ugroženih među svim ratom ugroženim licima.

Graf. 6.16. Raspodela ratom usvojenih lica po kategorijama zdravstvene ugroženosti

Među ratom ugroženim licima koja su i zdravstveno ugrožena, osobe obolele od ozbiljne hronične bolesti (najčešće starije), čine приметnu većinu (73,86%), ali ih je proporcionalno manje nego

među zdravstveno ugroženim izbeglicama, jer je među ratom ugroženim licima proporcionalno manje starijih osoba. Procenat invalida među ratom ugroženim licima je veći nego kod izbeglica (18,76% prema 14,08%), gde su kao i kod izbeglica, skoro 80% invalida muškarci i znatno su mlađi nego žene invalidi.

Tab. 6.17. Ratom ugrožena lica koja su i zdravstveno ugrožena - prosečna starost i pol

Zdravstvena ugroženost	Pol						Ukupno		
	Muški			Ženski			Broj	%	Prosečna starost
	Broj	%	Prosečna starost	Broj	%	Prosečna starost			
Višestruko ugroženi	204	66,2%	55,41	104	33,8%	59,22	308	100,0%	56,69
Invalidi	1.390	78,7%	50,41	376	21,3%	56,98	1.766	100,0%	51,81
Ozbiljne hronične bolesti	3.106	44,7%	58,55	3.846	55,3%	59,70	6.952	100,0%	59,19
Mentalno hendikepirani	85	48,6%	35,09	90	51,4%	43,52	175	100,0%	39,43
Zavisni od nege i pomoći	58	47,5%	54,78	64	52,5%	63,23	122	100,0%	59,21
Slepi	23	60,5%	51,96	15	39,5%	64,20	38	100,0%	56,79
Glui	40	76,9%	59,13	12	23,1%	45,92	52	100,0%	56,08
Ukupno	4.906	52,1%	55,64	4.507	47,9%	59,17	9.413	100,0%	57,33

Većina ratom ugroženih lica koja su i zdravstveno ugrožena, kao i većina ratom ugroženih lica generalno, je u sopstvenom smeštaju. Zdravstveno ugroženi su, međutim, u većoj meri sa rođacima/prijateljima, a manje u iznajmljenom smeštaju nego što je to generalno kod ratom ugroženih lica. U kolektivnim centrima su 93 hronično bolesna ratom ugrožena lica, 35 invalida, devet korisnika nege i pomoći, osam mentalno hendikepiranih, sedam višestruko ugroženih i jedna slepa osoba.

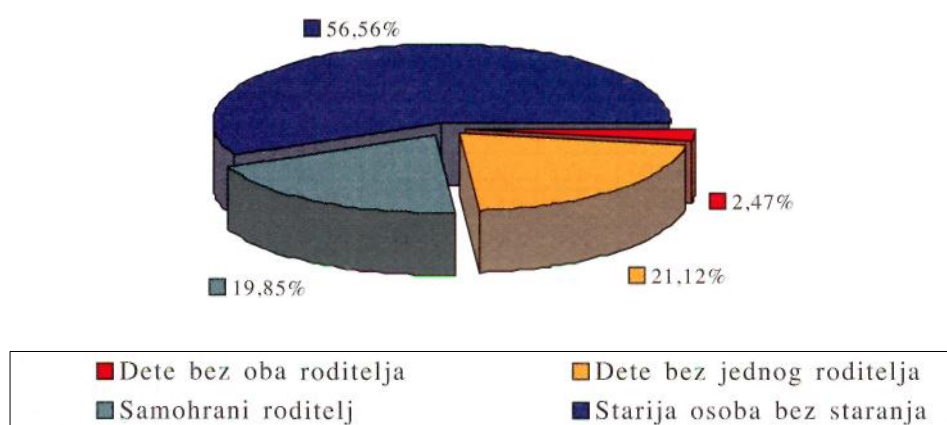
Tab. 6.18. Zdravstveno ugrožena ratom ugrožena lica po kategorijama ugroženosti i tipu smeštaja

Zdravstvena ugroženost		Vrsta smeštaja						Ukupno
		Kolektivni centar	Specijalna institucija	Iznajmljeni smeštaj	Sa rođacima /prijateljima	Sopstveni smeštaj	Drugo	
Višestruko ugroženi	Broj	7	12	79	69	111	30	308
	%	2,27%	3,90%	25,65%	22,40%	36,04%	9,74%	100,00%
Invalidi	Broj	35	14	478	404	726	109	1.766
	%	1,98%	0,79%	27,07%	22,88%	41,11%	6,17%	100,00%
Ozbiljne hronične bolesti	Broj	93	44	1.698	1.701	2.970	446	6.952
	%	1,34%	0,63%	24,42%	24,47%	42,72%	6,42%	100,00%
Mentalno hendikepirani	Broj	8	6	49	39	64	9	175
	%	4,57%	3,43%	28,00%	22,29%	36,57%	5,14%	100,00%
Zavisni od nege i pomoći	Broj	9	5	32	26	44	6	122
	%	7,38%	4,10%	26,23%	21,31%	36,07%	4,92%	100,00%
Slepi	Broj	1		10	12	15		38
	%	2,63%		26,32%	31,58%	39,47%		100,00%
Glui	Broj		1	16	7	25	3	52
	%		1,92%	30,77%	13,46%	48,08%	5,77%	100,00%
Ukupno	Broj	153	82	2.362	2.258	3.955	603	9.413
	%	1,63%	0,87%	25,09%	23,99%	42,02%	6,41%	100,00%

Socijalna ugroženost

Procenat socijalno ugroženih među ratom ugroženim licima je manji nego među izbeglicama (3,46% prema 5,30%). Najviše je starijih osoba bez staranja (56,56%), proporcionalno nešto više nego kod izbeglica, kao i samohranih roditelja (19,85%), dok je nešto manje dece bez jednog roditelja (21,12% prema 24,36% kod izbeglica). Generalno, ratom ugrožena lica su u nešto manjoj meri socijalno ugrožena od izbeglica.

Graf. 6.19. Socijalno ugrožena ratom ugrožena lica po kategorijama ugroženosti

Broj socijalno ugroženih osoba među ratom ugroženim licima je skoro osam puta manji nego broj socijalno ugroženih izbeglica. Struktura po starosti i polu je slična izbegličkoj, osim što među socijalno ugroženim ratom ugroženim licima ima procentualno više muškaraca nego kod izbeglica. Žene značajno preovlađuju u kategoriji starijih osoba bez staranja, a naročito među samohranim roditeljima - uglavnom je reč o samohranim majkama. Samo jedno dete bez roditelja je mlađe od četiri godine.

Tab. 6.20. Socijalno ugrožena ratom ugrožena lica po kategorijama ugroženosti, starosti i polu

UNHCR Starosni intervali		Socijalna ugroženost								Ukupno	
		Dete bez oba roditelja		Dete bez jednog roditelja		Samohrani roditelj		Starija osoba bez staranja			
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
0-4	Muški			34	100,00%					34	100,00%
	Ženski	1	3,03%	32	96,97%					33	100,00%
05-18	Muški	16	7,96%	184	91,54%	1	0,50%			201	100,00%
	Ženski	16	9,04%	161	90,96%					177	100,00%
19-59	Muški	16	8,84%	69	38,12%	96	53,04%			181	100,00%
	Ženski	15	3,18%	67	14,23%	389	82,59%			471	100,00%
60 i preko	Muški					11	1,59%	682	98,41%	693	100,00%
	Ženski					17	2,13%	783	97,88%	800	100,00%
Ukupno		64	2,47%	547	21,12%	514	19,85%	1.465	56,56%	2.590	100,00%

Većina socijalno ugroženih ratom ugroženih lica je u sopstvenom smeštaju (39,8%), od kojih su 71,15% starije osobe bez staranja. 28,63% su u iznajmljenim stanovima, a 24,75% sa rođacima i prijateljima. U kolektivnim centrima ih je 2,36%, procentualno dva puta više u odnosu na celu populaciju ratom ugroženih lica.

Tab. 6.21. Socijalno ugrožena ratom ugrožena lica po tipu smeštaja

Tip smeštaja	Socijalna ugroženost								Ukupno	
	Deca bez oba roditelja		Deca bez jednog roditelja		Samohrani roditelj		Starije osobe bez staranja (preko 60)		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Kolektivni centar			20	35,09%	10	17,54%	27	47,37%	57	100,00%
Specijalna institucija					3	14,29%	18	85,71%	21	100,00%
Iznajmljeni stan	11	1,59%	149	21,59%	175	25,36%	355	51,45%	690	100,00%
Kod rođaka/prijatelja	8	1,34%	115	19,26%	129	21,61%	345	57,79%	597	100,00%
Sopstveni smeštaj	7	0,73%	96	10,00%	174	18,13%	683	71,15%	960	100,00%
Ostalo	3	3,45%	16	18,39%	31	35,63%	37	42,53%	87	100,00%
Ukupno	29	1,20%	396	16,42%	522	21,64%	1.465	60,74%	2.412	100,00%

U Srbiji su ratom ugrožena lica generalno u boljoj situaciji od izbeglica i može se smatrati da se značajan broj njih uspešno integrisao u novu sredinu. Ipak, i dalje je među njima priličan broj nezaposlenih i u nezadovoljavajućem smeštaju, čija se pozicija ne razlikuje mnogo od izbegličke, osim što (neki) imaju državljanstvo SRJ.

Poželjna trajna rešenja

Veći procenat ratom ugroženih lica je za lokalnu integraciju, nego što je slučaj kod izbeglica (72,03% prema 60,33%). Procenat neodlučnih je značajno manji nego kod izbeglica (15,10% prema 25,46%). 4,05% ratom ugroženih lica (ili 3,034) su se izjasnili za povratak. Ovi podaci ukazuju na promenu u razmišljanju u odnosu na popis 1966, kada je preko 85% ratom ugroženih lica bilo za integraciju u lokalnu sredinu, samo 2,5% je želelo da se vrati, a 5,3 % su bili neodlučni.

Struktura ratom ugroženih lica se promenila od 1996. - izvestan broj izbeglica stekao je državljanstvo SRJ, time izgubio izbeglički status, i registrovan je kao ratom ugrožena lica. Može se pretpostaviti da se određen broj onih popisanih 1996. kao ratom ugrožena lica integrisao, pa nije ni pristupio registraciji 2001. Smirivanje tenzija u regionu je još jedan mogući razlog promene raspodele poželjnih trajnih rešenja u odnosu na 1996. Povratak je postao verovatnija opcija, a procenat neodlučnih se skoro utrostručio, što ukazuje da ljudi počinju da ozbiljnije razmatraju mogućnosti.

Tab. 7.1. Ratom ugrožena lica - poželjna trajna rešenja po zemlji porekla

Prebivalište pre 1992. (zemlja porekla)	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna integracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Bosna i Hercegovina	21.645	67,73%	1.870	5,85%	5.423	16,97%	3.020	9,45%	31.958	100,00%
Hrvatska	31.418	75,32%	1.076	2,58%	5.729	13,73%	3.489	8,36%	41.712	100,00%
Makedonija	123	91,11%	0	0,00%	8	5,93%	4	2,96%	135	100,00%
Slovenija	730	69,92%	88	8,43%	143	13,70%	83	7,95%	1.044	100,00%
Ukupno	53.916	72,03%	3.034	4,05%	11.303	15,10%	6.596	8,81%	74.849	100,00%

Procenat onih koji su se opredelili za povratak je najveći među ratom ugroženim licima iz Slovenije (8,43%), ali njih je samo 88. Među ratom ugroženim licima iz Bosne i Hercegovine, procenat opredeljenih za povratak je skoro dva puta veći (5,85%), nego kod onih iz Hrvatske (2,5 %). Relativno najviše neodlučnih je iz Bosne i Hercegovine (16,97%).

Analiza poželjnih trajnih rešenja po regijama smeštaja kod populacije ratom ugroženih lica daje sličnu sliku kao i kod izbeglica. Za lokalnu integraciju ih je najveći procenat u Beogradu i Vojvodini (75,01% i 73,12%), gde je inače najveća stopa zaposlenosti i sopstvenog smeštaja među ratom ugroženim licima. Ratom ugrožena lica u Centralnoj Srbiji su, kao i izbeglice, u manjoj meri opredeljeni za integraciju (64,91%), dosta ih je neodlučnih (17,15%), ili odbijaju da daju informacije o planovima za budućnost (12,98%). Većina ih je iz Bosne i Hercegovine (64,42%).

Tab. 7.2. Ratom ugrožena lica - poželjna trajna rešenja - distribucija po regijama u Srbiji

Regije u Srbiji	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna ntegracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Beograd	19.124	75,01%	1.127	4,42%	3.877	15,21%	1.368	5,37%	25.496	100,00%
Centralna Srbija	10.113	64,91%	773	4,96%	2.672	17,15%	2.023	12,98%	15.581	100,00%
Kosovo	26	47,27%	4	7,27%	12	21,82%	13	23,64%	55	100,00%
Vojvodina	24.653	73,12%	1.130	3,35%	4.742	14,06%	3.192	9,47%	33.717	100,00%
Ukupno	53.916	72,03%	3.034	4,05%	11.303	15,10%	6.596	8,81%	74.849	100,00%

Između 66% i 69% ratom ugroženih lica u svim tipovima smeštaja opredeljeno je za lokalnu integraciju. Oni koji su smešteni u sopstvenom smeštaju su u najvećem procentu za integraciju (77,4%), zatim slede lica iz "drugog" smeštaja sa 72,80%. Najveći procenat (5,68%) ratom ugroženih lica koja žele da se vrate je smešten sa rođacima ili prijateljima. 917 ratom ugroženih lica koja se nalaze u kolektivnim centrima ne razlikuju se posebno u pogledu planova za budućnost od ratom ugroženih lica u iznajmljenom smeštaju ili sa rođacima / prijateljima.

Tab. 7.3. Ratom ugrožena lica - poželjno trajno rešenje po tipu smeštaja

Tip smeštaja	Poželjno trajno rešenje								Ukupno	
	Lokalna integracija		Povratak		Neodlučni		Bez odgovora		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Kolektivni centar	614	66,96%	42	4,58%	157	17,12%	104	11,34%	917	100,00%
Specijalna institucija	170	66,67%	11	4,31%	56	21,96%	18	7,06%	255	100,00%
Iznajmljeni stan	15.117	68,50%	988	4,48%	3.842	17,41%	2.121	9,61%	22.068	100,00%
Sa rođacima ili prijateljima	10.971	66,75%	934	5,68%	3.041	18,50%	1.491	9,07%	16.437	100,00%
Sopstveni smeštaj	24.194	77,40%	903	2,89%	3.555	11,37%	2.605	8,33%	31.257	100,00%
Drugo	2.850	72,80%	156	3,98%	652	16,65%	257	6,56%	3.915	100,00%
Ukupno	53.916	72,03%	3.034	4,05%	11.303	15,10%	6.596	8,81%	74.849	100,00%

Ratom ugrožena lica opredeljena za povratak

3.034 ratom ugroženih lica (ili 4,05% od ukupne populacije ratom ugroženih lica) se izjasnilo za povratak kao poželjno trajno rešenje. To su većinom starije osobe, prosečna starost im je 47,84 godine, a muškarci preovlađuju sa 51,91% prema 48,09%. 61,6% opredeljenih za povratak su došli iz Bosne i Hercegovine, a 35,5% iz Hrvatske. U poređenju sa celokupnom populacijom, bitno ih je manje u sopstvenom smeštaju, a više sa rođacima i prijateljima

Tab. 7.4. Ratom ugrožena lica opredeljena za povratak po godinama i polu

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	10	0,63%	15	1,03%	25	0,82%
05-18	129	8,19%	116	7,95%	245	8,08%
19-59	894	56,96%	920	63,06%	1.814	59,79%
preko 60	542	34,41%	408	27,96%	950	31,31%
Ukupno	1.575	100,00%	1.459	100,00%	3.034	100,00%

Među ratom ugroženim licima koja su opredeljena za povratak, značajan je udeo starijih osoba (31,31% preko 60 god.), što je bitno više nego među celom populacijom (14 %). Od opredeljenih za povratak, 59,79% je u godinama radno sposobnog stanovništva, od kojih većina ima preko 40 godina. Polna struktura je relativno izbalansirana, osim među starijim osobama gde muškarci preovlađuju (57,05% prema 42,95%). U ovoj kategoriji mnogo je brakova (porodica) u kojima su muškarci dobili državljanstvo SRJ, dok su njihove žene, uglavnom starije domaćice, ostale u statusu izbeglica, što doprinosi značajno većem udelu žena među starijim izbeglicama. Među ratom ugroženim licima koja hoće da se vrate, kao i među izbeglicama koje su se opredelile za povratak, značajno je veći procenat smeštenih kod rođaka i prijatelja nego u celoj populaciji. 903 ratom ugrožena lica iskazala su interes da ostave svoj sopstveni smeštaj u Srbiji i da se vrate u zemlju iz koje su došli.

Tab. 7.5. Ratom ugrožena lica opredeljena za povratak - po tipu smeštaja

Tip smeštaja	Broj	%
Kolektivni centar	42	1,38%
Specijalne institucije	11	0,36%
Iznajmljeni stan	988	32,56%
Sa rođacima /prijateljima	934	30,78%
Sopstveni smeštaj	903	29,76%
Drugo	156	5,14%
Ukupno	3.034	100,00%

Podneti zahtevi za povratak

Skoro polovina (49,8% ili 1.511) od ratom ugroženih lica koja žele da se vrate podnela je zahtev za povratak. Isti zahtev je podnelo i 2,2% onih koji žele da se integrišu, kao i 8,8% neodlučnih, ali oni neće biti uključeni u dalju analizu. Slično kao i kod izbeglica, 62,28% (ili 941) su podneli zahtev UNHCR-u, 35,54 % (ili 537) drugim organizacijama, uglavnom nevladinim organizacijama koje su pomogle da izbeglice dobiju "Putni List" (dokument za jednosmerno putovanje izdat od strane hrvatskog konzulata), a 2,18 % (33) direktno ambasadama.

Tab. 7.6. Ratom ugrožena lica - zahtevi za povratak po organizacijama gde su podneti

Zahtev podnet kod	Broj	%
UNHCR	941	62,28%
Ambasada	33	2,18%
Drugo	537	35,54%
Ukupno	1.511	100,0%

1.245 (ili 38%) ratom ugroženih lica koja žele da se vrate nije podnelo nikakav zahtev za povratak. Kao i kod izbeglica, glavne prepreke povratku su uslovi života u zemlji iz koje su došli i problemi sa imovinom (navedeni od 25,54% i 25,06% lica u ovoj grupaciji, respektivno). Zatim su navedeni bezbednosni razlozi i "drugi" razlozi. 248 ratom ugroženih lica nije navelo da li je podnelo zahtev.

Tab. 7.7. Razlozi za nepodnošenje zahteva za povratak - ratom ugrožena lica koja su opredeljena za povratak

Razlozi nepodnošenja zahteva	Broj	%
Bezbednosni razlozi	226	18,15%
Problemi sa svojinom	318	25,54%
Uslovi života	312	25,06%
Drugo	274	22,01%
Bez odgovora	115	9,24%
Ukupno	1.245	100,00%

Objekat prebivališta u zemlji porekla

1.345 (ili 44,33 %) ratom ugroženih lica koja hoće da se vrate, živeli su u privatnom posedu u zemlji porekla, 533 iz Hrvatske i 812 iz Bosne i Hercegovine. 471 ratom ugroženo lice iz Hrvatske i 984 iz Bosne i Hercegovine imali su stanarsko pravo. Manje od 150 je živelo u iznajmljenom stanu ili u smeštaju sa nepoznatim pravnim statusom.

Za ratom ugrožena lica koja žele da se vrate, od prvenstvenog je interesa posed koji je useljiv, ili oštećen ali je moguća popravka. Detaljna raspodela ratom ugroženih lica u odnosu na pravni status, fizičko stanje i trenutni posed njihove nepokretnosti u zemlji iz koje su došli, data je u narednim tabelama u kojima su značajne vrednosti obeležene.

Tab. 7.8. Imovinski status ratom ugroženih lica iz Hrvatske

Trenutno fizičko stanje i trenutni posed		Pravni status				Ukupno
		Privatno vlasništvo	Stanarsko pravo	Iznajmljeni stan	Bez odgovora	Broj
		Broj	Broj	Broj	Broj	
Useljivo	U posedu vlasnika	80	22	0	0	102
	Zauzeto	119	350	1	0	470
	Nepoznato	23	16	1	0	40
	Bez odgovora	13	6	0	0	19
Oštećeno - moguća popravka	U posedu vlasnika	53	1	0	0	54
	Zauzeto	10	8	0	0	18
	Nepoznato	15	0	0	0	15
	Bez odgovora	19	0	0	0	19
Oštećeno - neuseljivo	U posedu vlasnika	49	3	0	0	52
	Zauzeto	4	5	0	0	9
	Nepoznato	44	2	0	0	46
	Bez odgovora	37	2	0	0	39
Nepoznato	U posedu vlasnika	2	0	0	0	2
	Zauzeto	0	7	1	0	8
	Nepoznato	32	19	4	8	63
	Bez odgovora	5	0	0	0	5
Bez odgovora	U posedu vlasnika	2	0	0	0	2
	Zauzeto	2	10	0	0	12
	Nepoznato	1	0	0	0	1
	Bez odgovora	23	20	7	50	100
Ukupno		533	471	14	58	1.076

Tab. 7.9. Imovinski status ratom ugroženih lica iz Bosne i Hercegovine

Trenutno fizičko stanje i trenutni posed		Pravni status				Ukupno
		Privatno vlasništvo	Stanarsko pravo	Iznajmljeni stan	Bez odgovora	Broj
		Broj	Broj	Broj	Broj	
Useljivo	U posedu vlasnika	82	69	0	0	151
	Zauzeto	192	706	2	0	900
	Nepoznato	29	7	0	0	36
	Bez odgovora	3	12	0	0	15
Oštećeno -moguća popravka	U posedu vlasnika	40	7	0	0	47
	Zauzeto	55	36	0	0	91
	Nepoznato	25	5	0	0	30
	Bez odgovora	16	6	0	0	22
Oštećeno – neuseljivo	U posedu vlasnika	101	6	0	0	107
	Zauzeto	11	3	0	0	14
	Nepoznato	70	6	0	0	76
	Bez odgovora	100	16	0	0	116
Nepoznato	U posedu vlasnika	1	0	0	0	1
	Zauzeto	5	10	0	0	15
	Nepoznato	50	30	7	1	88
	Bez odgovora	2	5	0	0	7
Bez odgovora	U posedu vlasnika	2	2	0	0	4
	Zauzeto	11	34	0	0	45
	Nepoznato	0	1	0	0	1
	Bez odgovora	17	23	5	59	104
Ukupno		812	984	14	60	1.870

Ratom ugrožena lica opredeljena za integraciju u lokalnu sredinu

53.916 ratom ugroženih lica (ili 72,03% od svih) žele da ostanu u Srbiji i integrišu se u novu sredinu. 69,21% od njih su u kategoriji radno sposobnog stanovništva. U odnosu na celokupnu populaciju ostalih ratom ugroženih lica, srazmerno veći procenat ih je u sopstvenom smeštaju (44,87% prema generalnom proseku od 41,76%), i srazmerno je više zaposlenih (33,44% prema prosečnih 31,12%).

Tab. 7.10. Ratom ugrožena lica opredeljena za lok. integraciju po starosti i polu

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	894	3,26%	808	3,05%	1.702	3,16%
05-18	3.608	13,17%	3.605	13,59%	7.213	13,38%
19-59	19.045	69,54%	18.272	68,88%	37.317	69,21%
60 i preko	3.840	14,02%	3.844	14,49%	7.684	14,25%
Ukupno	27.387	100,00%	26.529	100,00%	53.916	100,00%

Ratom ugrožena lica koja su za lokalnu integraciju su većinom srednjih godina, sa nešto manjim udelom dece u odnosu na celu populaciju. Za razliku od izbeglica, ovde muškarci prevladaju u svim starosnim kategorijama.

Tab. 7.11. Ratom ugrožena lica opredeljena za lok. integraciju - po tipu smeštaja

Tip smeštaja	Broj	%
Kolektivni centri	614	1,14%
Specijalne institucije	170	0,32%
Iznajmljeni stan	15.117	28,04%
Kod rodaka/prijatelja	10.971	20,35%
Sopstveni smeštaj	24.194	44,87%
Drugo	2.850	5,29%
Ukupno	53.916	100,00%

Obrazovna struktura ratom ugroženih lica koja su za lokalnu integraciju je slična generalnoj za ovu populaciju. Malo je veći procenat srednjeg obrazovanja (52% prema 51,15%), i manje je onih koji nisu odgovorili na pitanje o obrazovnom statusu (6,2% prema proseku za ovu populaciju od 7,37%).

Tab. 7.12. Ratom ugrožena lica opredeljena za lok. integraciju po obrazovnom statusu

Obrazovanje	Broj	%
Bez obrazovanja	1.775	3,70%
Osnovna škola	7.739	16,12%
Srednja škola	25.139	52,35%
Viša/visoka i više	10.521	21,91%
Neizjašnjeni	18	0,04%
Bez odgovora	2.829	5,89%
Ukupno	48.021	100,00%

Tab. 7.13. Ratom ugrožena lica opredeljena za lok. integraciju po radnom statusu

Radni status	Broj	%
Student	5.805	12,09%
Nezaposlen	16.564	34,49%
Zaposlen	16.059	33,44%
Penzioner	6.782	14,12%
Izdržavano lice	1.463	3,05%
Bez odgovora	1.348	2,81%
Ukupno	48.021	100,00%

Ratom ugrožena lica neodlučna po pitanju trajnog rešenja

Grupa neodlučnih je u većem procentu radno sposobno stanovništvo (71,40%), nego oni koji žele lokalnu integraciju (69,21%). Međutim njihov smeštaj je primetno nepovoljniji, smešteni su većinom u iznajmljenim stanovima i kod rođaka ili prijatelja. Obrazovna struktura je bolja nego za bilo koju drugu kategoriju poželjnog trajnog rešenja. Procenat osoba sa srednjim i višim ili visokim obrazovanjem je veći nego u proseku, ali je interesantno da ovakav obrazovni status ne utiče na stopu zaposlenosti, koja je manja nego generalno (38,03% ih je nezaposlenih, a prosek među ratom ugroženim licima je 34,51%).

Tab. 7.14. Neodlučna ratom ugrožena lica po starosti i polu

UNHCR starosni intervali	Pol				Ukupno	
	Muški		Ženski		Broj	%
	Broj	%	Broj	%		
0-4	205	3,36%	169	3,25%	374	3,31%
05-18	750	12,28%	694	13,36%	1.444	12,78%
19-59	4.390	71,88%	3.680	70,82%	8.070	71,40%
preko 60	762	12,48%	653	12,57%	1.415	12,52%
Ukupno	6.107	100,00%	5.196	100,00%	11.303	100,00%

Među ratom ugroženim licima koja su neodlučna (kao i među onima koji žele da se integrišu) manje je male dece i mladih ispod 18 godina. Oni uglavnom ne znaju, a i ne odlučuju o trajnim rešenjima, te za njih dobrim delom nije ni odgovarano na ova pitanja.

Muškarci preovlađuju u svim kategorijama naročito u kategoriji radno sposobnih (54,40% prema 45,60% žena).

Tab. 7.15. Neodlučna ratom ugrožena lica po tipu smeštaja

Tip smeštaja	Broj	%
Kolektivni centri	157	1,39%
Specijalne institucije	56	0,50%
Iznajmljeni stan	3.842	33,99%
Sa rođacima/prijateljima	3.041	26,90%
Sopstveni smeštaj	3.555	31,45%
Drugo	652	5,77%
Ukupno	11.303	100,00%

Situacija sa smeštajem je po svoj prilici je jedan od bitnih razloga koji dovode do neodlučnosti oko dileme integracija - povratak. Samo 31,45% neodlučnih je u sopstvenom smeštaju u odnosu na 41,76%, što je prosek za sva ratom ugrožena lica, a celih 26,90% živi sa rođacima ili prijateljima (prema 21,96% što je generalni prosek). U iznajmljenim stanovima živi skoro 34% neodlučnih ratom ugroženih lica, što je takođe više od generalnog proseka za populaciju (29,48%).

Tab. 7.16. Neodlučna ratom ugrožena lica po obrazovnom statusu

Obrazovanje	Broj	%
Bez obrazovanja	327	3,24%
Osnovna škola	1.468	14,53%
Srednja škola	5.396	53,42%
Viša/visoka ili više	2.285	22,62%
Neizjašnjeni	4	0,04%
Bez odgovora	621	6,15%
Ukupno	10.101	100,00%

Obrazovanje neodlučnih ratom ugroženih lica je malo bolje od proseka, delimično i zbog toga što u ovoj grupaciji preovlađuju muškarci koji su generalno bolje obrazovani. 53,42% ih je sa srednjim obrazovanjem (generalni prosek je 51,56%), a 22,62% imaju više ili visoko obrazovanje, što je takođe malo više od proseka (21,98%).

Radni status ove grupacije je još jedan mogući razlog neodlučnosti, zajedno sa lošijim uslovima smeštaja, jer je 38,03% neodlučnih ratom ugroženih lica nezaposleno (prosek je 34,51%).

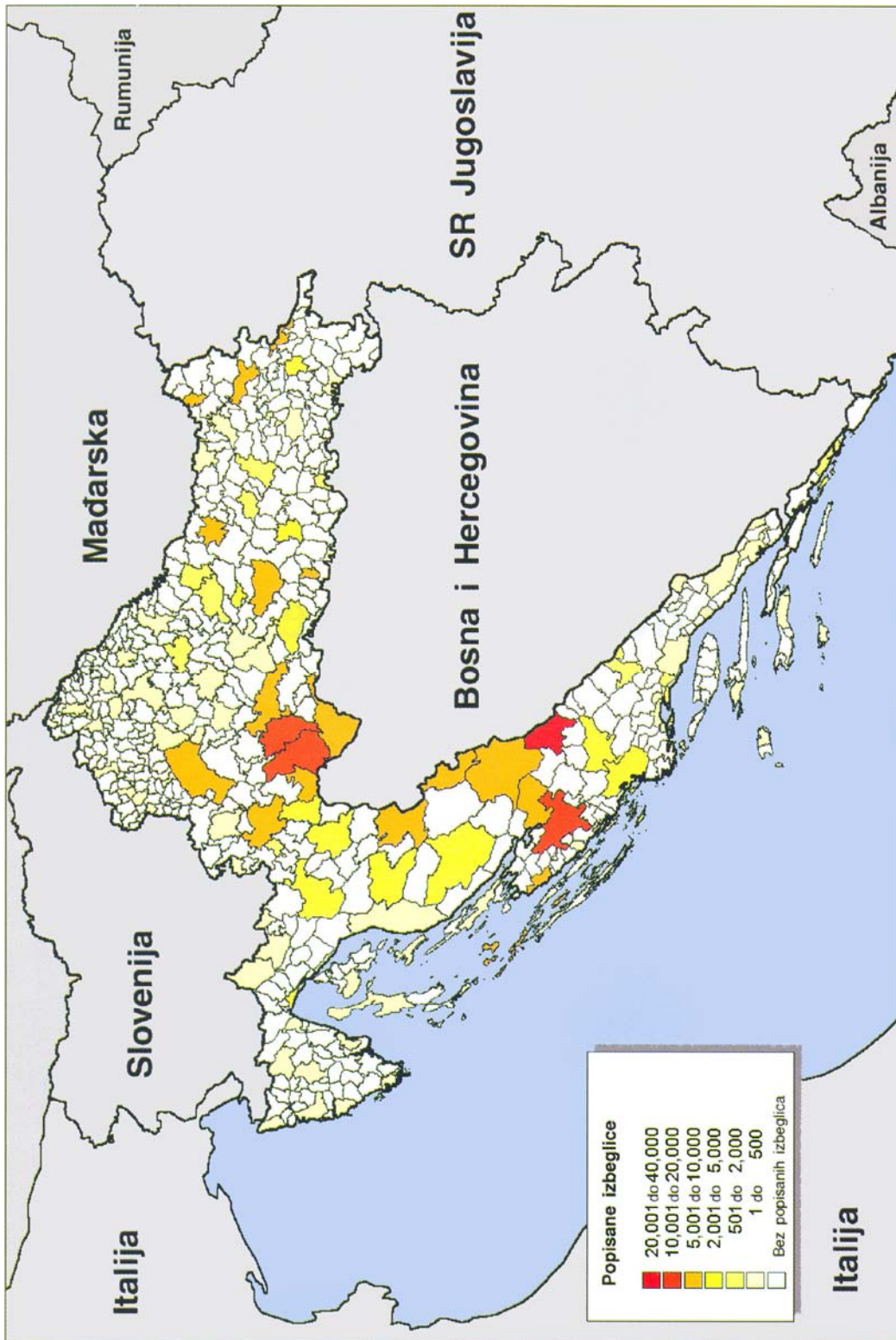
Tab. 7.17. Neodlučna ratom ugrožena lica po radnom statusu

Radni status	Broj	%
Student	1.282	12,69%
Nezaposlen	3.841	38,03%
Zaposlen	3.187	31,55%
Penzioner	1.254	12,41%
Izdržavano lice	297	2,94%
Bez odgovora	240	2,38%
Ukupno	10.101	100,00%

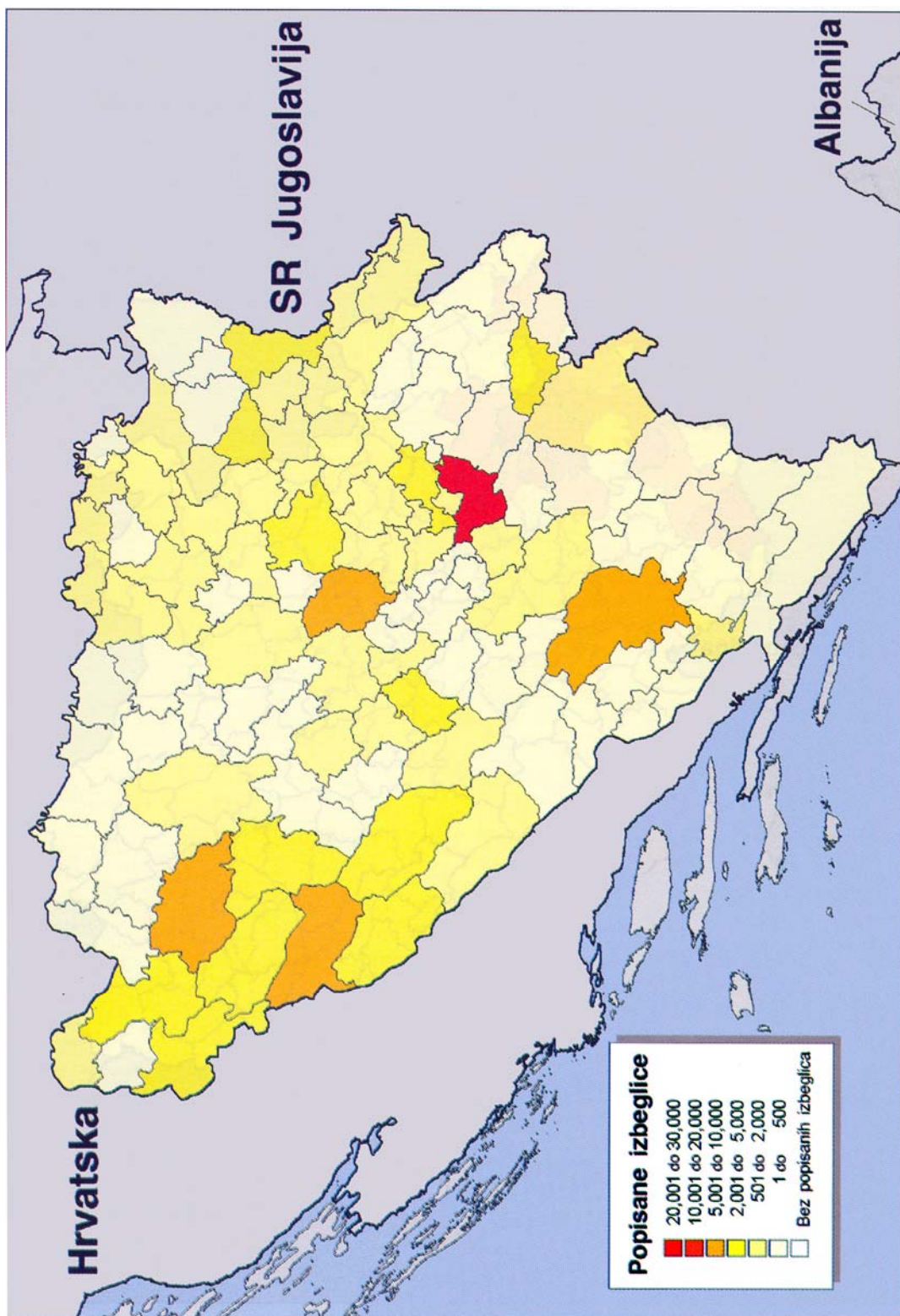
Ostala ratom ugrožena lica, neodlučna po pitanju integracije ili povratka, generalno su još uvek u boljoj situaciji po svim parametrima nego izbeglice koje žele integraciju.

Aneks I - Mape

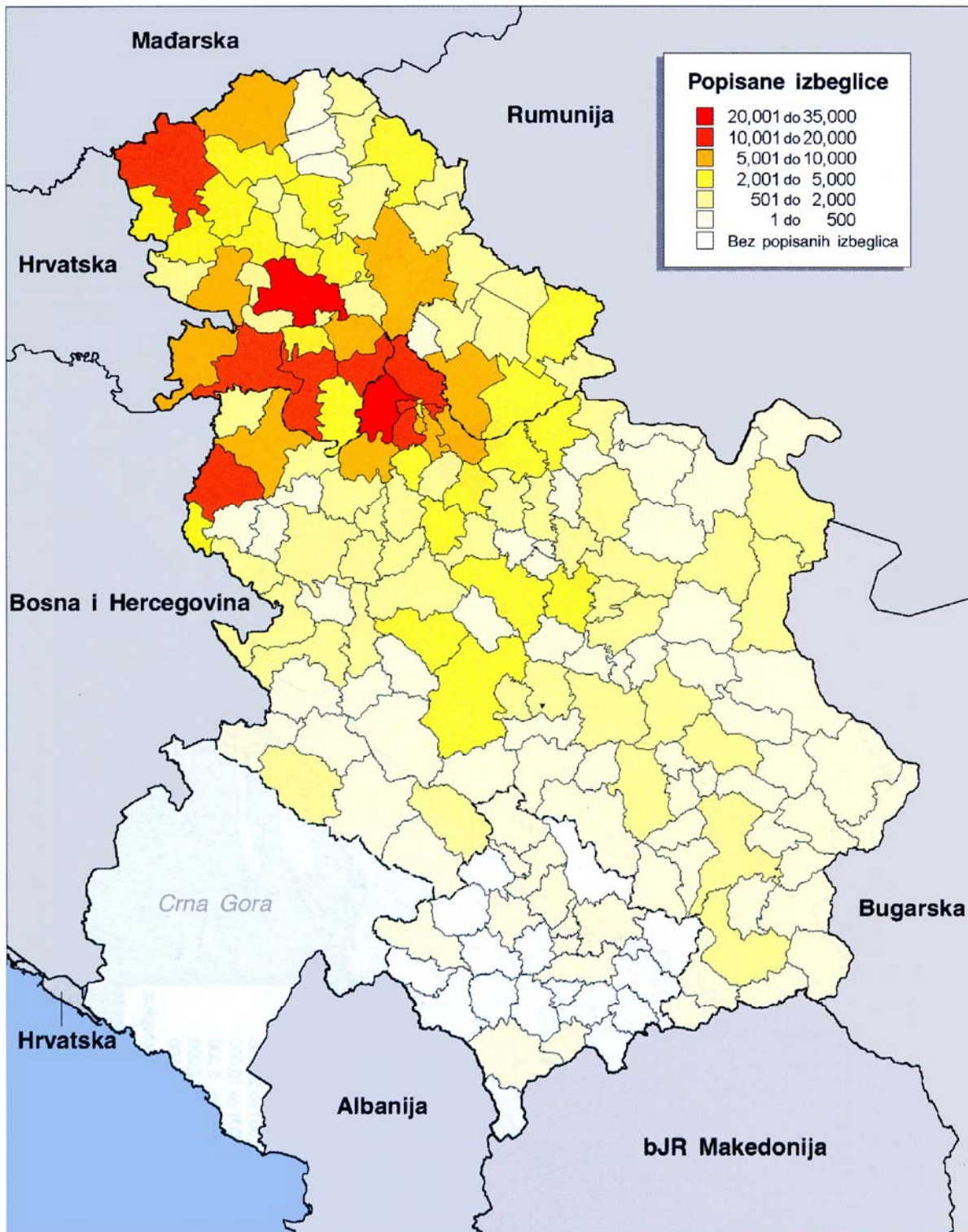
Mapa 1. Izbeglice iz Hrvatske po opštinama porekla

Mapa 2. Izbeglice iz Bosne i Hercegovine po opštinama porekla

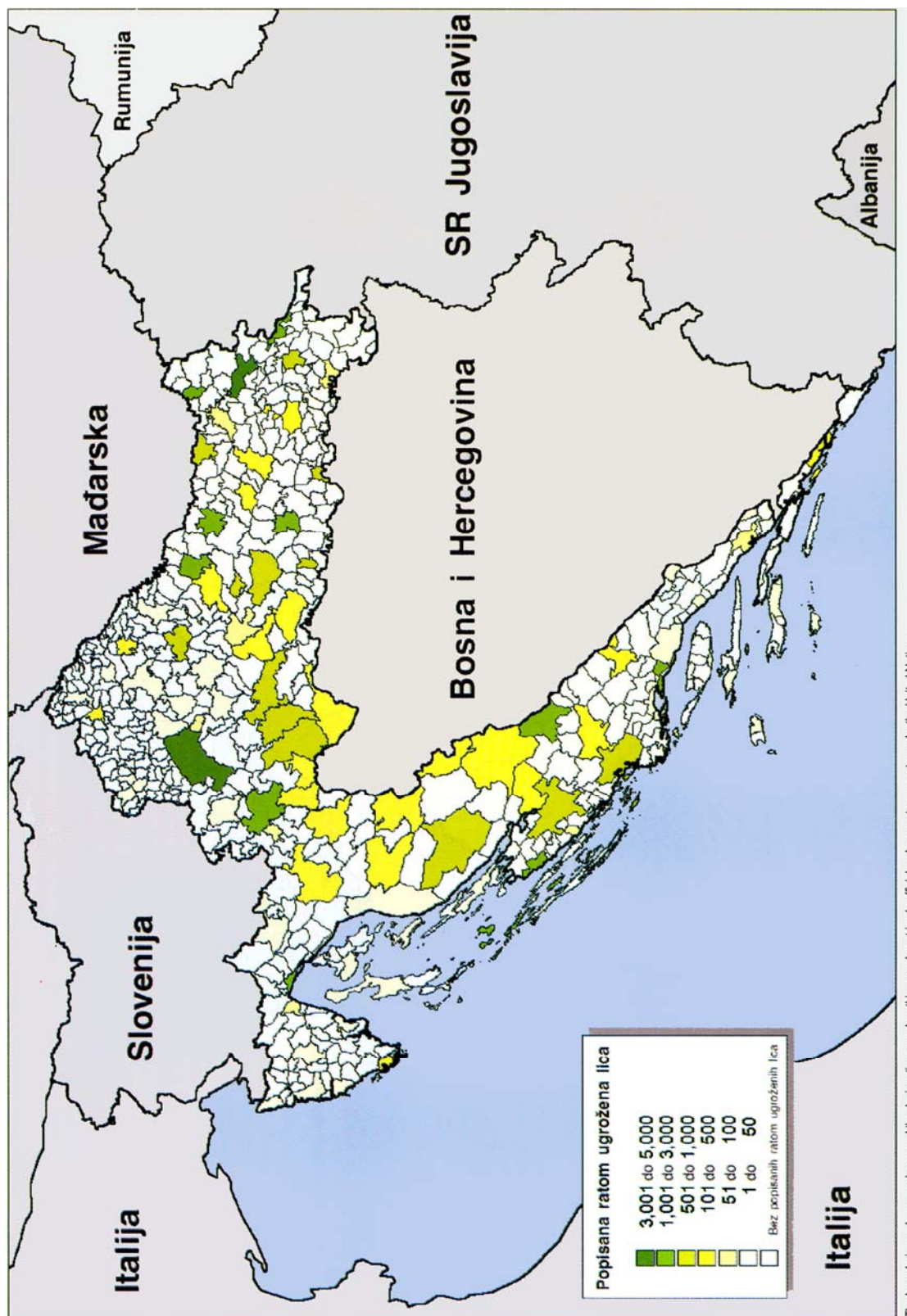

Mapa 3. Izbeglice po opštinama sadašnjeg smeštaja

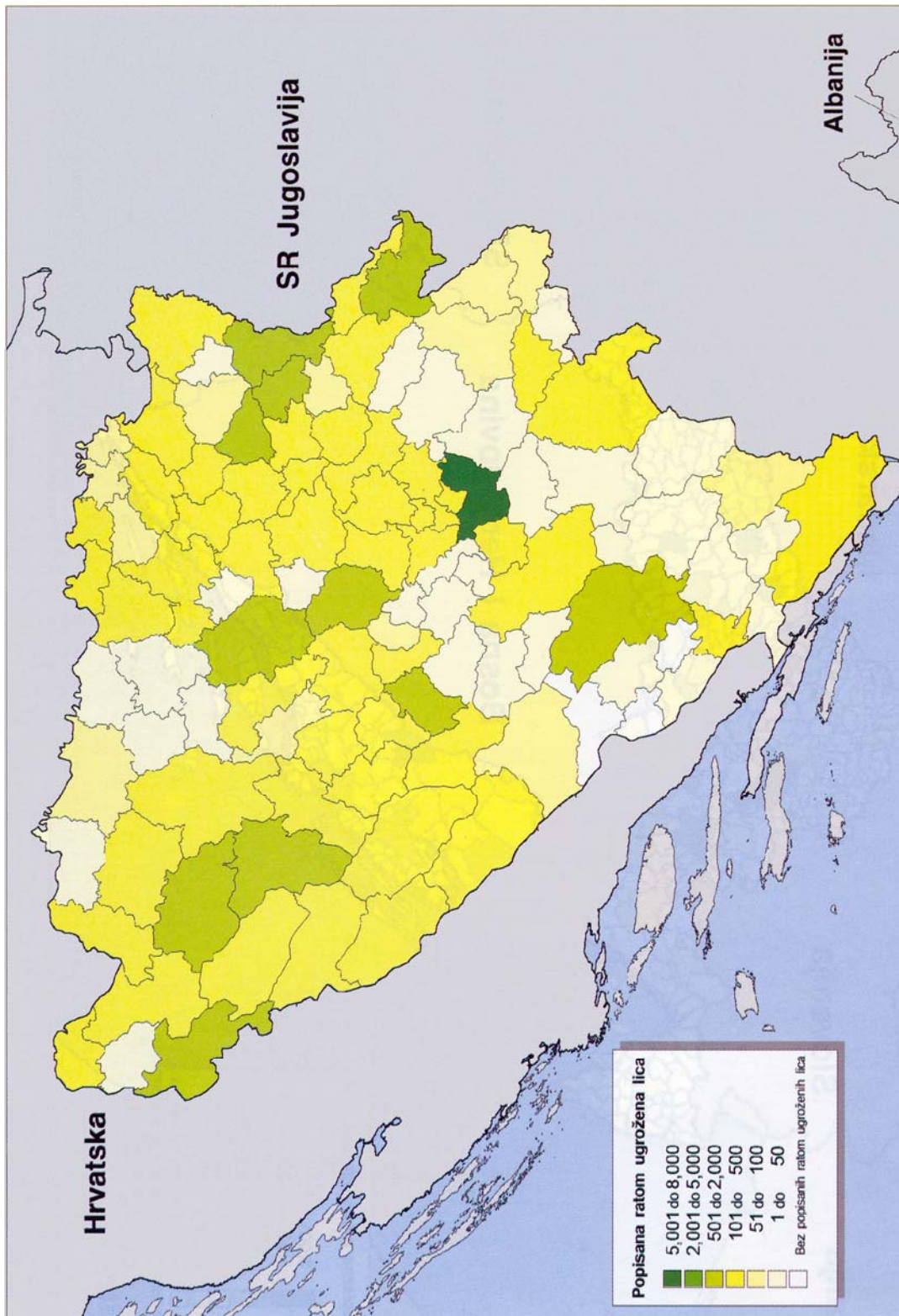

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations

Mapa 4. Ratom ugrožena lica iz Hrvatske po opštinama porekla

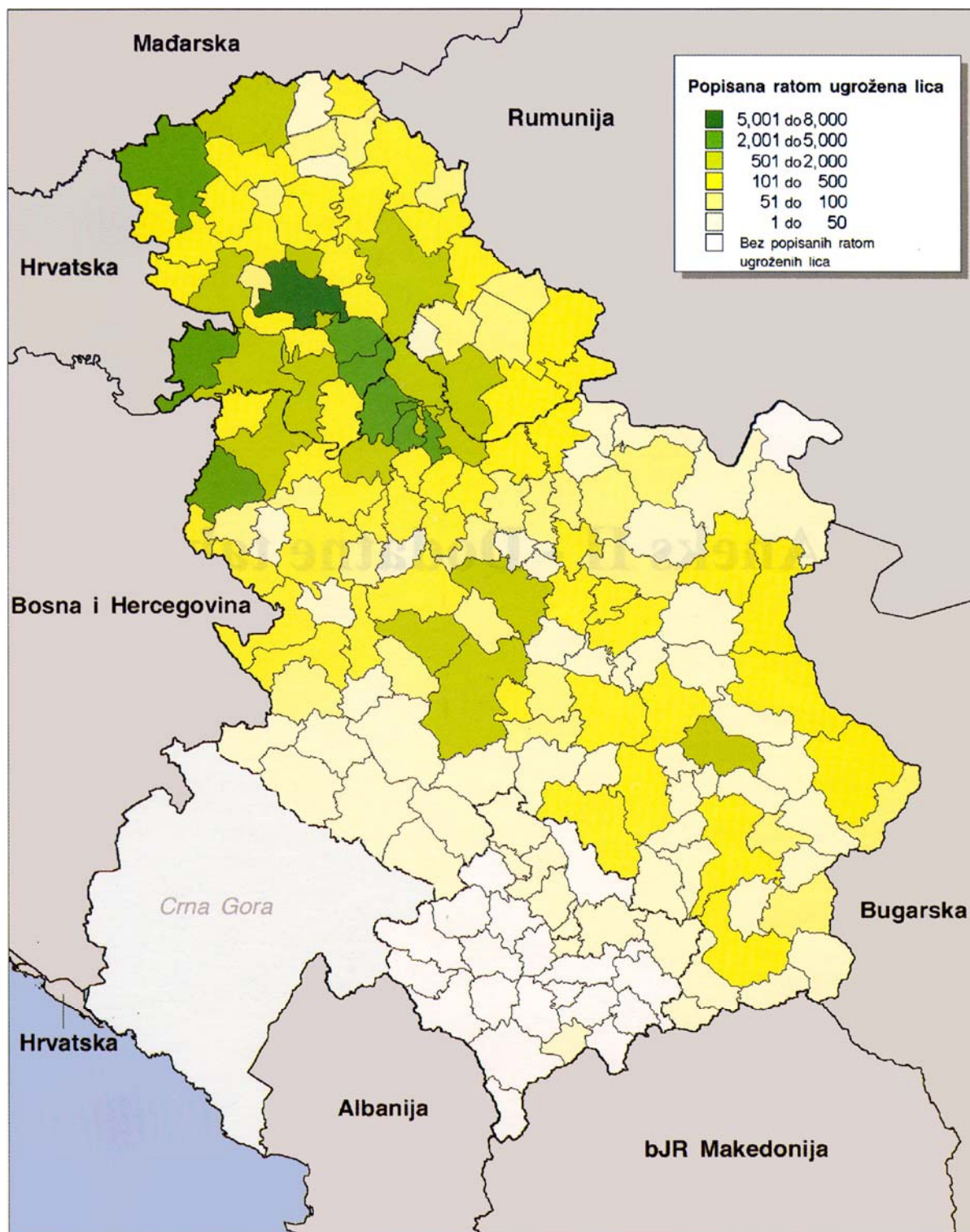

Mapa 5. Ratom ugrožena lica iz Bosne i Hercegovine po opštinama porekla

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations

Mapa 6. Ratom ugrožena lica po opštinama sadašnjeg smeštaja

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations

Aneks II – Dodatne tabele

Tab. 1. Ukupno popisana populacija po opštinama porekla

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	377.131	83,440%	74.849	16,560%	451.980	100,000%
BOSNA i HERCEGOVINA	133.853	29,610%	31.958	7,070%	165.811	36,690%
BANOVIĆI	900	0,200%	286	0,060%	1.186	0,260%
BANJA LUKA	503	0,110%	407	0,090%	910	0,200%
BIHAĆ	3.910	0,870%	1.034	0,230%	4.944	1,090%
BIJELJINA	278	0,060%	183	0,040%	461	0,100%
BILEĆA	100	0,020%	64	0,010%	164	0,040%
BOSANSKA DUBICA	145	0,030%	45	0,010%	190	0,040%
BOSANSKA GRADIŠKA	191	0,040%	72	0,020%	263	0,060%
BOSANSKA KRUPA	2.937	0,650%	410	0,090%	3.347	0,740%
BOSANSKI BROD	1.005	0,220%	169	0,040%	1.174	0,260%
BOSANSKI NOVI	247	0,050%	133	0,030%	380	0,080%
BOSANSKI PETROVAC	2.412	0,530%	258	0,060%	2.670	0,590%
BOSANSKI ŠAMAC	731	0,160%	88	0,020%	819	0,180%
BOSANSKO GRAHOVO	3.374	0,750%	294	0,070%	3.668	0,810%
BRATUNAC	1.062	0,230%	287	0,060%	1.349	0,300%
BRČKO	1.241	0,270%	273	0,060%	1.514	0,330%
BREZA	549	0,120%	102	0,020%	651	0,140%
BUGOJNO	2.873	0,640%	528	0,120%	3.401	0,750%
BUSOVAČA	125	0,030%	32	0,010%	157	0,030%
CAZIN	415	0,090%	30	0,010%	445	0,100%
ČAJNIČE	201	0,040%	43	0,010%	244	0,050%
ČAPLJINA	1.044	0,230%	211	0,050%	1.255	0,280%
ČELINAC	35	0,010%	34	0,010%	69	0,020%
ČITLUK	23	0,010%	0	0,000%	23	0,010%
DERVENTA	553	0,120%	150	0,030%	703	0,160%
DOBOJ	979	0,220%	271	0,060%	1.250	0,280%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
DONJI VAKUF	1.406	0,310%	377	0,080%	1.783	0,390%
TOMISLAVGRAD	187	0,040%	68	0,020%	255	0,060%
FOČA	745	0,160%	188	0,040%	933	0,210%
FOJNICA	46	0,010%	19	0,000%	65	0,010%
GACKO	129	0,030%	27	0,010%	156	0,030%
GLAMOČ	2.759	0,610%	298	0,070%	3.057	0,680%
GORAŽDE	2.983	0,660%	410	0,090%	3.393	0,750%
GORNJI VAKUF	64	0,010%	10	0,000%	74	0,020%
GRAČANICA	706	0,160%	135	0,030%	841	0,190%
GRADAČAC	845	0,190%	152	0,030%	997	0,220%
GRUDE	9	0,000%	0	0,000%	9	0,000%
HAN PIJESAK	183	0,040%	49	0,010%	232	0,050%
JABLANICA	148	0,030%	20	0,000%	168	0,040%
JAJCE	1.258	0,280%	243	0,050%	1.501	0,330%
KAKANJ	1.622	0,360%	469	0,100%	2.091	0,460%
KALESIJA	1.778	0,390%	503	0,110%	2.281	0,500%
KALINOVIK	148	0,030%	22	0,000%	170	0,040%
KISELJAK	108	0,020%	15	0,000%	123	0,030%
KLADANJ	866	0,190%	329	0,070%	1.195	0,260%
KLJUČ	2.614	0,580%	639	0,140%	3.253	0,720%
KONJIC	1.599	0,350%	263	0,060%	1.862	0,410%
KOTOR VAROŠ	253	0,060%	183	0,040%	436	0,100%
KREŠEVO	4	0,000%	3	0,000%	7	0,000%
KUPRES	873	0,190%	124	0,030%	997	0,220%
LAKTAŠI	35	0,010%	22	0,000%	57	0,010%
ŠIROKI BRIJEG	5	0,000%	1	0,000%	6	0,000%
LIVNO	1.576	0,350%	193	0,040%	1.769	0,390%
LOPARE	481	0,110%	59	0,010%	540	0,120%
LUKAVAC	1.532	0,340%	311	0,070%	1.843	0,410%
LJUBINJE	51	0,010%	12	0,000%	63	0,010%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
LJUBUŠKI	12	0,000%	1	0,000%	13	0,000%
MAGLAJ	1.005	0,220%	194	0,040%	1.199	0,270%
MODRIČA	442	0,100%	69	0,020%	511	0,110%
MOSTAR	6.284	1,390%	1.652	0,370%	7.936	1,760%
MRKONJIĆ GRAD	404	0,090%	428	0,090%	832	0,180%
NEUM	20	0,000%	7	0,000%	27	0,010%
NEVESINJE	154	0,030%	39	0,010%	193	0,040%
ODŽAK	624	0,140%	123	0,030%	747	0,170%
OLOVO	778	0,170%	141	0,030%	919	0,200%
ORAŠJE	242	0,050%	54	0,010%	296	0,070%
POSUŠJE	11	0,000%	0	0,000%	11	0,000%
PRIJEDOR	479	0,110%	132	0,030%	611	0,140%
PRNJAVOR	91	0,020%	33	0,010%	124	0,030%
PROZOR	7	0,000%	5	0,000%	12	0,000%
NOVI TRAVNIK	945	0,210%	238	0,050%	1.183	0,260%
ROGATICA	472	0,100%	91	0,020%	563	0,120%
RUDO	286	0,060%	60	0,010%	346	0,080%
SANSKI MOST	6.023	1,330%	673	0,150%	6.696	1,480%
SARAJEVO	25.598	6,788%	7.850	10,488%	33.448	7,400%
HADŽIĆI	1.413	0,310%	399	0,090%	1.812	0,400%
ILJAŠ	2.676	0,590%	365	0,080%	3.041	0,670%
PALE	148	0,030%	25	0,010%	173	0,040%
TRNOVO	185	0,040%	6	0,000%	191	0,040%
VOGOŠĆA	1.681	0,370%	277	0,060%	1.958	0,430%
SKENDER VAKUF	98	0,020%	88	0,020%	186	0,040%
SOKOLAC	175	0,040%	35	0,010%	210	0,050%
SRBAC	76	0,020%	20	0,000%	96	0,020%
SREBRENICA	1.626	0,360%	652	0,140%	2.278	0,500%
SREBRENİK	821	0,180%	254	0,060%	1.075	0,240%
STOLAC	281	0,060%	45	0,010%	326	0,070%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
ŠEKOVIĆI	509	0,110%	87	0,020%	596	0,130%
ŠIPOVO	404	0,090%	423	0,090%	827	0,180%
TESLIĆ	825	0,180%	857	0,190%	1.682	0,370%
TEŠANJ	207	0,050%	47	0,010%	254	0,060%
DRVAR	5.032	1,110%	456	0,100%	5.488	1,210%
TRAVNIK	1.118	0,250%	259	0,060%	1.377	0,300%
TREBINJE	394	0,090%	115	0,030%	509	0,110%
TUZLA	4.913	1,090%	1.529	0,340%	6.442	1,430%
UGLJEVIK	139	0,030%	40	0,010%	179	0,040%
VAREŠ	739	0,160%	168	0,040%	907	0,200%
VELIKA KLADUŠA	919	0,200%	246	0,050%	1.165	0,260%
VISOKO	1.857	0,410%	327	0,070%	2.184	0,480%
VIŠEGRAD	325	0,070%	96	0,020%	421	0,090%
VITEZ	326	0,070%	68	0,020%	394	0,090%
VLASENICA	780	0,170%	156	0,030%	936	0,210%
ZAVIDOVIĆI	2.370	0,520%	399	0,090%	2.769	0,610%
ZENICA	5.816	1,290%	1.331	0,290%	7.147	1,580%
ZVORNIK	2.068	0,460%	586	0,130%	2.654	0,590%
ŽEPČE	327	0,070%	41	0,010%	368	0,080%
ŽIVINICE GRAD	882	0,200%	223	0,050%	1.105	0,240%
HRVATSKA	242.624	53,680%	41.712	9,230%	284.336	62,910%
BELI MANASTIR	7.502	1,660%	1.154	0,260%	8.656	1,920%
BENKOVAC	13.574	3,000%	633	0,140%	14.207	3,140%
BIOGRAD NA MORU	202	0,040%	84	0,020%	286	0,060%
BJELOVAR	698	0,150%	592	0,130%	1.290	0,290%
BOL	13	0,000%	6	0,000%	19	0,000%
UMAG	89	0,020%	36	0,010%	125	0,030%
BUZET	7	0,000%	0	0,000%	7	0,000%
CRES	59	0,010%	35	0,010%	94	0,020%
CRIKVENICA	85	0,020%	36	0,010%	121	0,030%
ČABAR	12	0,000%	0	0,000%	12	0,000%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
ČAKOVEC	16	0,000%	21	0,000%	37	0,010%
ČAZMA	23	0,010%	6	0,000%	29	0,010%
DARUVAR	4.064	0,900%	573	0,130%	4.637	1,030%
DELNICE	19	0,000%	11	0,000%	30	0,010%
STUBIČKE TOPLICE	8	0,000%	5	0,000%	13	0,000%
DONJI LAPAC	5.764	1,280%	321	0,070%	6.085	1,350%
DONJI MIHOLJAC	365	0,080%	674	0,150%	1.039	0,230%
DRNIŠ	2.932	0,650%	239	0,050%	3.171	0,700%
DUBROVNIK	557	0,120%	288	0,060%	845	0,190%
DUGA RESA	695	0,150%	72	0,020%	767	0,170%
DUGO SELO	101	0,020%	57	0,010%	158	0,030%
DVOR	7.723	1,710%	382	0,080%	8.105	1,790%
ĐAKOVO	347	0,080%	178	0,040%	525	0,120%
ĐURĐEVAC	23	0,010%	17	0,000%	40	0,010%
GAREŠNICA	128	0,030%	72	0,020%	200	0,040%
GLINA	10.024	2,220%	608	0,130%	10.632	2,350%
GOSPIĆ	4.777	1,060%	777	0,170%	5.554	1,230%
GRAČAC	6.851	1,520%	370	0,080%	7.221	1,600%
GRUBIŠNO POLJE	1.953	0,430%	346	0,080%	2.299	0,510%
HVAR	28	0,010%	6	0,000%	34	0,010%
IMOTSKI	253	0,060%	37	0,010%	290	0,060%
LEPOGLAVA	3	0,000%	0	0,000%	3	0,000%
IVANIĆ-GRAD	4	0,000%	7	0,000%	11	0,000%
JASTREBARSKO	35	0,010%	36	0,010%	71	0,020%
PLOČE	63	0,010%	52	0,010%	115	0,030%
KARLOVAC	9.052	2,000%	1.772	0,390%	10.824	2,390%
KAŠTELA	101	0,020%	16	0,000%	117	0,030%
KLANJEC	5	0,000%	0	0,000%	5	0,000%
KNIN	28.931	6,400%	1.973	0,440%	30.904	6,840%
KOPRIVNICA	158	0,030%	281	0,060%	439	0,100%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
KORČULA	23	0,010%	7	0,000%	30	0,010%
HRVATSKA KOSTAJNICA	6.025	1,330%	320	0,070%	6.345	1,400%
KRAPINA	2	0,000%	6	0,000%	8	0,000%
KRIŽEVCI	43	0,010%	49	0,010%	92	0,020%
KRK	68	0,020%	18	0,000%	86	0,020%
KUTINA	190	0,040%	106	0,020%	296	0,070%
LABIN	12	0,000%	3	0,000%	15	0,000%
LASTOVO	11	0,000%	9	0,000%	20	0,000%
LUDBREG	3	0,000%	8	0,000%	11	0,000%
MAKARSKA	76	0,020%	29	0,010%	105	0,020%
METKOVIĆ	131	0,030%	48	0,010%	179	0,040%
NAŠICE	980	0,220%	498	0,110%	1.478	0,330%
NOVA GRADIŠKA	5.343	1,180%	642	0,140%	5.985	1,320%
VARAŽDINSKE TOPLICE	1	0,000%	0	0,000%	1	0,000%
NOVSKA	2.049	0,450%	267	0,060%	2.316	0,510%
OBROVAC	6.324	1,400%	286	0,060%	6.610	1,460%
OGULIN	3.709	0,820%	449	0,100%	4.158	0,920%
OMIŠ	24	0,010%	5	0,000%	29	0,010%
OPATIJA	104	0,020%	61	0,010%	165	0,040%
ORAHOVICA	953	0,210%	139	0,030%	1.092	0,240%
OSIJEK	9.605	2,130%	3.865	0,860%	13.470	2,980%
OTOČAC	3.698	0,820%	428	0,090%	4.126	0,910%
OZALJ	14	0,000%	0	0,000%	14	0,000%
PAG	10	0,000%	1	0,000%	11	0,000%
PAKRAC	7.041	1,560%	810	0,180%	7.851	1,740%
PAZIN	7	0,000%	4	0,000%	11	0,000%
PETRINJA	11.285	2,500%	761	0,170%	12.046	2,670%
SLATINA	5.165	1,140%	1.424	0,320%	6.589	1,460%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
POREČ	94	0,020%	47	0,010%	141	0,030%
PREGRADA	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
PULA	488	0,110%	468	0,100%	956	0,210%
RAB	5	0,000%	8	0,000%	13	0,000%
RIJEKA	2.988	0,660%	1.199	0,270%	4.187	0,930%
ROVINJ	39	0,010%	37	0,010%	76	0,020%
SENJ	42	0,010%	7	0,000%	49	0,010%
SINJ	1.109	0,250%	223	0,050%	1.332	0,290%
SISAK	7.423	1,640%	995	0,220%	8.418	1,860%
POŽEGA	2.343	0,520%	1.240	0,270%	3.583	0,790%
SLAVONSKI BROD	1.385	0,310%	575	0,130%	1.960	0,430%
SLUNJ	4.123	0,910%	322	0,070%	4.445	0,980%
SOLIN	78	0,020%	31	0,010%	109	0,020%
SPLIT	1.566	0,350%	1.345	0,300%	2.911	0,640%
ŠIBENIK	3.504	0,780%	591	0,130%	4.095	0,910%
PLITVIČKA JEZERA	6.558	1,450%	430	0,100%	6.988	1,550%
TROGIR	60	0,010%	11	0,000%	71	0,020%
VALPOVO	118	0,030%	75	0,020%	193	0,040%
VARAŽDIN	67	0,010%	100	0,020%	167	0,040%
VINKOVCI	4.828	1,070%	983	0,220%	5.811	1,290%
VIROVITICA	1.558	0,340%	1.732	0,380%	3.290	0,730%
VIS	4	0,000%	10	0,000%	14	0,000%
VOJNIĆ	4.947	1,090%	248	0,050%	5.195	1,150%
VRBOVEC	44	0,010%	33	0,010%	77	0,020%
BROD MORAVICE	60	0,010%	22	0,000%	82	0,020%
TOPUSKO	7.373	1,630%	496	0,110%	7.869	1,740%
VRGORAC	3	0,000%	0	0,000%	3	0,000%
VUKOVAR	9.472	2,100%	1.673	0,370%	11.145	2,470%
KRAPINSKE TOPLICE	6	0,000%	10	0,000%	16	0,000%
ZADAR	5.398	1,190%	1.728	0,380%	7.126	1,580%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
SVETI IVAN ZELINA	4	0,000%	4	0,000%	8	0,000%
ŽUPANJA	94	0,020%	57	0,010%	151	0,030%
ZAGREB	6.703	1,480%	4.995	1,110%	11.698	2,590%
MAKEDONIJA	13	0,000%	135	0,030%	148	0,030%
BITOLA	1	0,000%	3	0,000%	4	0,000%
VINICA	3	0,000%	0	0,000%	3	0,000%
GEVGELIJA	0	0,000%	8	0,000%	8	0,000%
DELČEVO	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
DEMIR HISAR	1	0,000%	2	0,000%	3	0,000%
KRATOVO	0	0,000%	1	0,000%		0,000%
KRIVA PALANKA	1	0,000%	0	0,000%		0,000%
KRUŠEVO	1	0,000%	0	0,000%		0,000%
KUMANOVO	0	0,000%	21	0,000%	21	0,000%
NEGOTINO	1	0,000%	0	0,000%		0,000%
PRILEP	0	0,000%	3	0,000%	3	0,000%
SVETI NIKOLE	1	0,000%	0	0,000%	1	0,000%
SKOPJE DEL I	c	0,000%	87	0,020%	87	0,020%
STRUMICA	4	0,000%	0	0,000%	4	0,000%
TETOVO	0	0,000%	2	0,000%	2	0,000%
TITOV VELES	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
ŠTIP	0	0,000%	6	0,000%	6	0,000%
SLOVENIJA	641	0,140%	1.044	0,230%	1.685	0,370%
ŽALEC	9	0,002%	2	0,000%	11	0,002%
ŠKOFJA LOKA	4	0,001%	6	0,001%	10	0,002%
ŠOŠTANJ	1	0,000%	3	0,001%	4	0,001%
ČRNOMELJ	0	0,000%	7	0,002%	7	0,002%
AJDOVŠČINA	18	0,004%	14	0,003%	32	0,007%
BOROVNICA	3	0,001%	1	0,000%	4	0,001%
BREŽICE	5	0,001%	69	0,015%	74	0,016%
CELJE	23	0,005%	48	0,011%	71	0,016%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
CERKNICA	3	0,001%	0	0,000%	3	0,001%
CERKNO	1	0,000%	1	0,000%	2	0,000%
DIVAČA	0	0,000%	9	0,002%	9	0,002%
DOMŽALE	4	0,001%	14	0,003%	18	0,004%
HRASTNIK	9	0,002%	0	0,000%	9	0,002%
IDRIJA	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
ILIRSKA BISTRICA	6	0,001%	9	0,002%	15	0,003%
JESENICE	23	0,005%	15	0,003%	38	0,008%
KAMNIK	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
KANAL	1	0,000%	0	0,000%	1	0,000%
KOČEVJE	7	0,002%	6	0,001%	13	0,003%
KOBARID	0	0,000%	4	0,001%	4	0,001%
KOMENDA	4	0,001%	0	0,000%	4	0,001%
KOPER	27	0,006%	32	0,007%	59	0,013%
KOZINA	1	0,000%	0	0,000%	1	0,000%
KRŠKO	0	0,000%	3	0,001%	3	0,001%
KRANJ	55	0,012%	37	0,008%	92	0,020%
KRANJSKA GORA	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
LAŠKO	1	0,000%	2	0,000%	3	0,001%
LENDAVA	0	0,000%	1	0,000%	1	0,000%
LJUBLJANA	239	0,053%	389	0,086%	628	0,139%
LOGATEC	5	0,001%	0	0,000%	5	0,001%
MARIBOR	38	0,008%	84	0,019%	122	0,027%
MEŽICA	1	0,000%	0	0,000%	1	0,000%
MEDVODE	3	0,001%	0	0,000%	3	0,001%
MENGEŠ	0	0,000%	4	0,001%	4	0,001%
METLIKA	3	0,001%	2	0,000%	5	0,001%
MURSKA SOBOTA	3	0,001%	0	0,000%	3	0,001%
MUTA	0	0,000%	2	0,000%	2	0,000%
NOVA GORICA	22	0,005%	9	0,002%	31	0,007%

Opštine porekla	Status				Ukupno	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
NOVO MESTO	8	0,002%	31	0,007%	39	0,009%
PIRAN	3	0,001%	15	0,003%	18	0,004%
PIVKA	0	0,000%	6	0,001%	6	0,001%
POSTOJNA	12	0,003%	74	0,016%	86	0,019%
PTUJ	0	0,000%	19	0,004%	19	0,004%
RADEČE	2	0,000%	0	0,000%	2	0,000%
RADOVLJICA	13	0,003%	2	0,000%	15	0,003%
RAVNE	0	0,000%	4	0,001%	4	0,001%
RIBNICA	1	0,000%	6	0,001%	7	0,002%
ROGAŠKA SLATINA	10	0,002%	0	0,000%	10	0,002%
SEŽANA	8	0,002%	10	0,002%	18	0,004%
SEVNICA	4	0,001%	3	0,001%	7	0,002%
SLOVENJ GRADEC	0	0,000%	4	0,001%	4	0,001%
SLOVENSKA BISTRICA	0	0,000%	5	0,001%	5	0,001%
STARŠE	0	0,000%	4	0,001%	4	0,001%
TOLMIN	1	0,000%	13	0,003%	14	0,003%
TRŽIČ	2	0,000%	0	0,000%	2	0,000%
TRBOVLJE	9	0,002%	0	0,000%	9	0,002%
TRZIN	4	0,001%	0	0,000%	4	0,001%
VELENJE	22	0,005%	20	0,004%	42	0,009%
VIPAVA	1	0,000%	16	0,004%	17	0,004%
VRHNIKA	13	0,003%	34	0,008%	47	0,010%
ZAGORJE OB SAVI	9	0,002%	2	0,000%	11	0,002%

Tab. 2. Ukupno popisana populacija po opštinama trenutnog prebivališta u poređenju sa domicilnim stanovništvom (procena iz 1999.)

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
REPUBLIKA SRBIJA	377.131	100,00%	74.849	100,00%	451.980	100,00%	9.967.000	100,00%
Vojvodina	183.721	40,65%	33.717	7,46%	217.438	48,11%	1.997.000	20,04%
Severno Bački	13.299	2,94%	1.882	0,42%	15.181	3,36%	200.300	2,01%
Bačka Topola	3.071	0,68%	278	0,06%	3.349	0,74%	38.800	0,39%
Mali Idoš	609	0,13%	77	0,02%	686	0,15%	13.800	0,14%
Subotica	9.619	2,13%	1.527	0,34%	11.146	2,47%	147.700	1,48%
Srednje Banatski	9.852	2,18%	1.708	0,38%	11.560	2,56%	214.000	2,15%
Žitište	1.360	0,30%	324	0,07%	1.684	0,37%	21.500	0,22%
Zrenjanin	5.626	1,24%	1.041	0,23%	6.667	1,48%	133.700	1,34%
Nova Crnja	679	0,15%	62	0,01%	741	0,16%	13.700	0,14%
Novi Bečej	1.049	0,23%	129	0,03%	1.178	0,26%	27.500	0,28%
Sečanj	1.138	0,25%	152	0,03%	1.290	0,29%	17.600	0,18%
Severno Banatski	6.577	1,46%	586	0,13%	7.163	1,58%	174.500	1,75%
Ada	258	0,06%	29	0,01%	287	0,06%	20.400	0,20%
Kanjiža	203	0,04%	16	0,00%	219	0,05%	29.100	0,29%
Kikinda	4.376	0,97%	294	0,07%	4.670	1,03%	69.900	0,70%
Novi Kneževac	862	0,19%	140	0,03%	1.002	0,22%	13.000	0,13%
Senta	144	0,03%	50	0,01%	194	0,04%	27.900	0,28%
Čoka	734	0,16%	57	0,01%	791	0,18%	14.200	0,14%
Južno Banatski	17.283	3,82%	2.383	0,53%	19.666	4,35%	322.700	3,24%
Alibunar	905	0,20%	85	0,02%	990	0,22%	25.300	0,25%
Bela Crkva	519	0,11%	112	0,02%	631	0,14%	23.200	0,23%
Vršac	2.574	0,57%	327	0,07%	2.901	0,64%	57.000	0,57%
Kovačica	723	0,16%	79	0,02%	802	0,18%	29.000	0,29%
Kovin	2.611	0,58%	181	0,04%	2.792	0,62%	36.900	0,37%
Opovo	414	0,09%	40	0,01%	454	0,10%	10.900	0,11%
Pančevo .	8.775	1,94%	1.479	0,33%	10.254	2,27%	126.800	1,27%
Plandište	762	0,17%	80	0,02%	842	0,19%	13.600	0,14%
Zapadno Bački	21.560	4,77%	3.394	0,75%	24.954	5,52%	211.900	2,13%
Apatin	3.970	0,88%	366	0,08%	4.336	0,96%	32.300	0,32%
Kula	3.214	0,71%	470	0,10%	3.684	0,82%	48.200	0,48%
Odžaci	2.847	0,63%	346	0,08%	3.193	0,71%	36.300	0,36%
Sombor	11.529	2,55%	2.212	0,49%	13.741	3,04%	95.100	0,95%
Južno Bački	56.082	12,41%	12.266	2,71%	68.348	15,12%	564.200	5,66%
Bač	1.133	0,25%	261	0,06%	1.394	0,31%	17.000	0,17%
Bačka Palanka	7.286	1,61%	871	0,19%	8.157	1,80%	58.700	0,59%
Bački Petrovac	608	0,13%	74	0,02%	682	0,15%	15.200	0,15%
Beočin	1.339	0,30%	238	0,05%	1.577	0,35%	15.100	0,15%
Bečej	2.176	0,48%	326	0,07%	2.502	0,55%	40.800	0,41%
Žabalj	2.032	0,45%	392	0,09%	2.424	0,54%	25.500	0,26%
Novi Sad	30.011	6,64%	7.309	1,62%	37.320	8,26%	278.600	2,80%

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno		Broj	%
	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Srbobran	1.731	0,38%	272	0,06%	2.003	0,44%	16.600	0,17%
Sremski Karlovci	1.534	0,34%	508	0,11%	2.042	0,45%	8.000	0,08%
Temerin	4.690	1,04%	1.163	0,26%	5.853	1,29%	25.600	0,26%
Titel	1.294	0,29%	499	0,11%	1.793	0,40%	16.000	0,16%
Vrbas	2.248	0,50%	353	0,08%	2.601	0,58%	47.100	0,47%
Sremski	59.068	13,07%	11.498	2,54%	70.566	15,61%	309.400	3,10%
Indija	9.563	2,12%	2.985	0,66%	12.548	2,78%	45.400	0,46%
Irig	2.732	0,60%	179	0,04%	2.911	0,64%	11.100	0,11%
Pećinci	3.201	0,71%	199	0,04%	3.400	0,75%	19.700	0,20%
Ruma	10.425	2,31%	1.974	0,44%	12.399	2,74%	55.100	0,55%
Sremska Mitrovica	12.543	2,78%	676	0,15%	13.219	2,92%	85.600	0,86%
Stara Pazova	12.708	2,81%	2.093	0,46%	14.801	3,27%	58.100	0,58%
Šid	7.896	1,75%	3.392	0,75%	11.288	2,50%	34.400	0,35%
Centalna Srbija	79.443	17,58%	15.581	3,45%	95.024	21,02%	4.177.700	41,92%
Mačvanski	24.392	5,40%	5.568	1,23%	29.960	6,63%	336.900	3,38%
Bogatić	1.249	0,28%	194	0,04%	1.443	0,32%	33.600	0,34%
Vladimirci	835	0,18%	116	0,03%	951	0,21%	22.300	0,22%
Koceljevo	200	0,04%	54	0,01%	254	0,06%	16.500	0,17%
Krupanj	123	0,03%	51	0,01%	174	0,04%	21.900	0,22%
Loznica	10.813	2,39%	3.722	0,82%	14.535	3,22%	87.200	0,87%
Ljubovija	597	0,13%	146	0,03%	743	0,16%	18.100	0,18%
Mali Zvornik	3.860	0,85%	158	0,03%	4.018	0,89%	14.500	0,15%
Šabac	6.715	1,49%	1.127	0,25%	7.842	1,74%	122.800	1,23%
Kolubarski	4.777	1,06%	826	0,18%	5.603	1,24%	100	1,98%
Valjevo	1.930	0,43%	447	0,10%	2.377	0,53%	97.900	0,98%
Lajkovac	532	0,12%	140	0,03%	672	0,15%	17.500	0,18%
Ljig	510	0,11%	42	0,01%	552	0,12%	15.000	0,15%
Mionica	832	0,18%	67	0,01%	899	0,20%	16.600	0,17%
Osečina	157	0,03%	13	0,00%	170	0,04%	16.000	0,16%
Ub	816	0,18%	117	0,03%	933	0,21%	34.100	0,34%
Podunavski	4.553	1,01%	550	0,12%	5.103	1,13%	226.300	2,27%
Velika Plana	774	0,17%	90	0,02%	864	0,19%	50.300	0,50%
Smederevo	2.685	0,59%	368	0,08%	3.053	0,68%	117.300	1,18%
Smederevska Palanka	1.094	0,24%	92	0,02%	1.186	0,26%	58.700	0,59%
Braničevski	5.628	1,25%	500	0,11%	6.128	1,36%	251.500	2,52%
Veliko Gradište	538	0,12%	29	0,01%	567	0,13%	27.000	0,27%
Golubac	159	0,04%	6	0,00%	165	0,04%	12.300	0,12%
Žabari	382	0,08%	62	0,01%	444	0,10%	19.100	0,19%
Žagubica	89	0,02%	25	0,01%	114	0,03%	17.000	0,17%
Kučevo	451	0,10%	61	0,01%	512	0,11%	25.300	0,25%
Malo Crniće	369	0,08%	36	0,01%	405	0,09%	19.500	0,20%
Petrovac	754	0,17%	67	0,01%	821	0,18%	45.500	0,46%
Požarevac	2.886	0,64%	214	0,05%	3.100	0,69%	85.800	0,86%

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Šumadijski okrug	5.799	1,28%	1.001	0,22%	6.800	1,50%	282.700	2,84%
Arandjelovac	2.615	0,58%	314	0,07%	2.929	0,65%	47.300	0,47%
Batočina	142	0,03%	16	0,00%	158	0,03%	13.000	0,13%
Knić	331	0,07%	51	0,01%	382	0,08%	17.100	0,17%
Kragujevac	2.222	0,49%	561	0,12%	2.783	0,62%	181.700	1,82%
Rača	313	0,07%	36	0,01%	349	0,08%	14.400	0,14%
Lapovo	176	0,04%	23	0,01%	199	0,04%	9.200	0,09%
Pomoravski okrug	6.141	1,36%	657	0,15%	6.798	1,50%	286.100	2,87%
Despotovac	569	0,13%	63	0,01%	632	0,14%	33.300	0,33%
Paraćin	962	0,21%	132	0,03%	1.094	0,24%	63.300	0,64%
Rekovac	322	0,07%	26	0,01%	348	0,08%	15.500	0,16%
Jagodina	2.151	0,48%	110	0,02%	2.261	0,50%	76.500	0,77%
Svilajnac	761	0,17%	141	0,03%	902	0,20%	32.600	0,33%
Topola	733	0,16%	57	0,01%	790	0,17%	26.700	0,27%
Čuprija	643	0,14%	128	0,03%	771	0,17%	38.200	0,38%
Borski okrug	1.341	0,30%	210	0,05%	1.551	0,34%	175.900	1,76%
Bor	579	0,13%	143	0,03%	722	0,16%	59.700	0,60%
Kladovo	2	0,00%	0	0,00%	2	0,00%	31.500	0,32%
Majdanpek	240	0,05%	35	0,01%	275	0,06%	27.000	0,27%
Negotin	520	0,12%	32	0,01%	552	0,12%	57.700	0,58%
Zaječarski okrug	1.534	0,34%	336	0,07%	1.870	0,41%	147.600	1,48%
Boljevac	118	0,03%	21	0,00%	139	0,03%	18.200	0,18%
Zaječar	829	0,18%	122	0,03%	951	0,21%	69.400	0,70%
Knjaževac	415	0,09%	151	0,03%	566	0,13%	39.700	0,40%
Soko Banja	172	0,04%	42	0,01%	214	0,05%	20.300	0,20%
Zlatiborski okrug	5.140	1,14%	1.089	0,24%	6.229	1,38%	336.900	3,38%
Arilje	273	0,06%	48	0,01%	321	0,07%	20.200	0,20%
Bajina Bašta	736	0,16%	330	0,07%	1.066	0,24%	29.000	0,29%
Kosjerić	187	0,04%	32	0,01%	219	0,05%	14.700	0,15%
Nova Varoš	157	0,03%	16	0,00%	173	0,04%	21.500	0,22%
Požega	584	0,13%	134	0,03%	718	0,16%	33.100	0,33%
Priboj	274	0,06%	43	0,01%	317	0,07%	36.100	0,36%
Prijepolje	691	0,15%	46	0,01%	737	0,16%	47.200	0,47%
Sjenica	142	0,03%	27	0,01%	169	0,04%	35.100	0,35%
Užice	1.739	0,38%	349	0,08%	2.088	0,46%	84.300	0,85%
Čajetina	357	0,08%	64	0,01%	421	0,09%	15.700	0,16%
Moravički okrug	5.028	1,11%	855	0,19%	5.883	1,30%	227.800	2,29%
Gornji Milanovac	1.146	0,25%	220	0,05%	1.366	0,30%	48.600	0,49%
Ivanjica	369	0,08%	45	0,01%	414	0,09%	36.500	0,37%
Lučani	280	0,06%	60	0,01%	340	0,08%	26.000	0,26%
Čačak	3.233	0,72%	530	0,12%	3.763	0,83%	116.700	1,17%
Raški okrug	4.131	0,91%	780	0,17%	4.911	1,09%	311.500	3,13%

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Vrnjačka banja	825	0,18%	169	0,04%	994	0,22%	26.400	0,26%
Kraljevo	2.297	0,51%	535	0,12%	2.832	0,63%	125.500	1,26%
Novi Pazar	711	0,16%	33	0,01%	744	0,16%	92.700	0,93%
Raška	224	0,05%	41	0,01%	265	0,06%	28.500	0,29%
Tutin	74	0,02%	2	0,00%	76	0,02%	38.400	0,39%
Rasinski okrug	3.175	0,70%	555	0,12%	3.730	0,83%	289.000	2,90%
Aleksandrovac	119	0,03%	68	0,02%	187	0,04%	32.800	0,33%
Brus	125	0,03%	14	0,00%	139	0,03%	20.700	0,21%
Varvarin	316	0,07%	29	0,01%	345	0,08%	22.800	0,23%
Kruševac	1.564	0,35%	323	0,07%	1.887	0,42%	136.100	1,37%
Ražanj	172	0,04%	17	0,00%	189	0,04%	12.300	0,12%
Trstenik	679	0,15%	77	0,02%	756	0,17%	53.100	0,53%
Čičevac	200	0,04%	27	0,01%	227	0,05%	11.200	0,11%
Nišavski okrug	3.303	0,73%	1.068	0,24%	4.371	0,97%	378.400	3,80%
Aleksinac	841	0,19%	115	0,03%	956	0,21%	60.400	0,61%
Gadžin Han	116	0,03%	3	0,00%	119	0,03%	11.600	0,12%
Doljevac	156	0,03%	3	0,00%	159	0,04%	20.500	0,21%
Merošina	36	0,01%	14	0,00%	50	0,01%	16.100	0,16%
Niš	1.962	0,43%	915	0,20%	2.877	0,64%	251.100	2,52%
Svrljig	192	0,04%	18	0,00%	210	0,05%	18.700	0,19%
Toplički okrug	1.313	0,29%	643	0,14%	1.956	0,43%	108.500	1,09%
Blace	180	0,04%	32	0,01%	212	0,05%	14.600	0,15%
Žitorađa	140	0,03%	39	0,01%	179	0,04%	19.200	0,19%
Kuršumlija	241	0,05%	187	0,04%	428	0,09%	22.800	0,23%
Prokuplje	752	0,17%	385	0,09%	1.137	0,25%	51.900	0,52%
Pirotski okrug	696	0,15%	280	0,06%	976	0,22%	110.500	1,11%
Babušnica	91	0,02%	38	0,01%	129	0,03%	17.400	0,17%
Bela Palanka	200	0,04%	21	0,00%	221	0,05%	15.000	0,15%
Dimitrovgrad	52	0,01%	60	0,01%	112	0,02%	12.400	0,12%
Pirot	353	0,08%	161	0,04%	514	0,11%	65.700	0,66%
Jablanički okrug	1.458	0,32%	424	0,09%	1.882	0,42%	253.100	2,54%
Bojnik	72	0,02%	32	0,01%	104	0,02%	13.900	0,14%
Vlasotince	317	0,07%	59	0,01%	376	0,08%	33.900	0,34%
Lebane	95	0,02%	41	0,01%	136	0,03%	26.700	0,27%
Leskovac	868	0,19%	266	0,06%	1.134	0,25%	162.100	1,63%
Medveđa	71	0,02%	18	0,00%	89	0,02%	13.300	0,13%
Crna Trava	35	0,01%	8	0,00%	43	0,01%	3.200	0,03%
Pčinjski okrug	1.034	0,23%	239	0,05%	1.273	0,28%	257.900	2,59%
Bosilegrad	32	0,01%	10	0,00%	42	0,01%	11.000	0,11%
Bujanovac	152	0,03%	15	0,00%	167	0,04%	55.000	0,55%
Vladičin Han	161	0,04%	31	0,01%	192	0,04%	24.900	0,25%
Vranje	562	0,12%	110	0,02%	672	0,15%	88.800	0,89%
Preševo	20	0,00%	2	0,00%	22	0,00%	46.600	0,47%

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Surdulica	81	0,02%	64	0,01%	145	0,03%	24.500	0,25%
Trgovište	26	0,01%	7	0,00%	33	0,01%	7.100	0,07%
Beograd	113.580	25,13%	25.496	5,64%	139.076	30,77%	1.606.300	16,12%
Grad Beograd	113.580	25,13%	25.496	5,64%	139.076	30,77%	1.606.300	16,12%
Barajevo	4.188	0,93%	374	0,08%	4.562	1,01%	21.600	0,22%
Voždovac	5.442	1,20%	2.202	0,49%	7.644	1,69%	158.300	1,59%
Vračar	2.644	0,58%	757	0,17%	3.401	0,75%	65.500	0,66%
Grocka	6.072	1,34%	632	0,14%	6.704	1,48%	71.900	0,72%
Zvezdara	10.490	2,32%	1.896	0,42%	12.386	2,74%	139.600	1,40%
Zemun	24.847	5,50%	3.423	0,76%	28.270	6,25%	180.900	1,81%
Lazarevac	1.483	0,33%	301	0,07%	1.784	0,39%	59.900	0,60%
Mladenovac	3.014	0,67%	339	0,08%	3.353	0,74%	56.100	0,56%
Novi Beograd	13.283	2,94%	4.919	1,09%	18.202	4,03%	233.200	2,34%
Obrenovac	5.955	1,32%	1.132	0,25%	7.087	1,57%	70.600	0,71%
Palilula	11.342	2,51%	1.720	0,38%	13.062	2,89%	156.600	1,57%
Rakovica	6.308	1,40%	1.518	0,34%	7.826	1,73%	99.600	1,00%
Savski Venac	2.115	0,47%	1.516	0,34%	3.631	0,80%	45.500	0,46%
Sopot	1.526	0,34%	355	0,08%	1.881	0,42%	19.700	0,20%
Stari Grad	4.568	1,01%	1.003	0,22%	5.571	1,23%	66.200	0,66%
Čukarica	10.303	2,28%	3.409	0,75%	13.712	3,03%	161.100	1,62%
Kosovo i Metohija	387	0,09%	55	0,01%	442	0,10%	2.186.000	21,93%
Kosovski okrug	111	0,02%	19	0,00%	130	0,03%	/	/
Glogovac	/		/		/		/	
Kačanik	/		/		/		/	
Kosovo Polje	9	0,00%	2	0,00%	11	0,00%	/	/
Lipljan	9	0,00%	0	0,00%	9	0,00%	/	/
Obilić	13	0,00%	3	0,00%	16	0,00%	/	/
Podujevo	/		/		/		/	
Priština	21	0,00%	1	0,00%	22	0,00%	/	/
Uroševac	/		/		/		/	
Štimlje	/		/		/		/	
Štrpce	59	0,01%	13	0,00%	72	0,02%	/	/
Pečki okrug	10	0,00%	0	0,00%	10	0,00%	/	/
Dečani	/		/		/		/	
Đakovica	/		/		/		/	
Istok	/		/		/		/	
Klina	/		/		/		/	
Peć	10	0,00%	0	0,00%	10	0,00%	/	/
Prizrenski okrug	5	0,00%	0	0,00%	5	0,00%	/	/
Gora	/		/		/		/	
Orahovac	/		/		/		/	
Prizren	5	0,00%	0	0,00%	5	0,00%	/	/

	Popisana populacija						Domicilno stanovništvo (procena iz 1999.)	
	Izbeglice		Ratom ugrožena lica		Ukupno			
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Suva Reka	/		/		/		/	
Kosovsko-mitrovački okrug	261	0,06%	32	0,01%	293	0,06%		
Vučitrn	1	0,00%	8	0,00%	9	0,00%	/	
Zubin Potok	/		/		/		/	
Leposavić	142	0,03%	21	0,00%	163	0,04%	/	
Srbica	4	0,00%	0	0,00%	4	0,00%	/	
Kosovska Mitrovica	65	0,01%	2	0,00%	67	0,01%	/	
Zvečan	49	0,01%	1	0,00%	50	0,01%	/	
Kosovsko-pomoravski okrug	0	0,00%	4	0,00%	4	0,00%	/	
Vitina	/		/		/		/	
Gnjilane	/		/		/		/	
Kosovska Kamenica	0	0,00%	4	0,00%	4	0,00%	/	
Novo Brdo	/		/		/		/	

Tab. 3. Status objekta prethodnog prebivališta izbeglica iz Hrvatske

		Pravni status								Ukupno	
		Privatno vlasništvo		Stanarsko pravo		Iznajmljen stan		Nepoznato ili Bez odgovora		Broj	%
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Useljivo	U posedu vlasnika	949	11,37%	59	3,75%	0	0,00%	0	0,00%	1.008	9,71%
	Zauzeto	1.808	21,65%	957	60,76%	6	4,96%	1	0,30%	2.772	26,71%
	Nepoznato	126	1,51%	47	2,98%	4	3,31%	0	0,00%	177	1,71%
	Bez odgovora	99	1,19%	25	1,59%	0	0,00%	0	0,00%	124	1,19%
Oštećeno - moguća popravka	U posedu vlasnika	1.107	13,26%	6	0,38%	0	0,00%	0	0,00%	1.113	10,73%
	Zauzeto	316	3,78%	27	1,71%	0	0,00%	0	0,00%	343	3,31%
	Nepoznato	426	5,10%	22	1,40%	2	1,65%	1	0,30%	451	4,35%
	Bez odgovora	297	3,56%	23	1,46%	0	0,00%	1	0,30%	321	3,09%
Oštećeno - neuseljivo	U posedu vlasnika	794	9,51%	9	0,57%	2	1,65%	0	0,00%	805	7,76%
	Zauzeto	113	1,35%	6	0,38%	2	1,65%	0	0,00%	121	1,17%
	Nepoznato	666	7,98%	53	3,37%	8	6,61%	0	0,00%	727	7,01%
	Bez odgovora	884	10,59%	32	2,03%	1	0,83%	4	1,21%	921	8,88%
Nepoznato	U posedu vlasnika	16	0,19%	2	0,13%	0	0,00%	0	0,00%	18	0,17%
	Zauzeto	29	0,35%	29	1,84%	0	0,00%	0	0,00%	58	0,56%
	Nepoznato	503	6,02%	182	11,56%	39	32,23%	3	0,91%	727	7,01%
	Bez odgovora	17	0,20%	8	0,51%	0	0,00%	0	0,00%	25	0,24%
Bez odgovora	U posedu vlasnika	29	0,35%	1	0,06%	0	0,00%	0	0,00%	30	0,29%
	Zauzeto	50	0,60%	26	1,65%	1	0,83%	0	0,00%	77	0,74%
	Nepoznato	7	0,08%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	7	0,07%
	Bez odgovora	114	1,37%	61	3,87%	56	46,28%	321	96,98%	552	5,32%
Ukupno		8.350	100,00%	1.575	100,00%	121	100,00%	331	100,00%	10.377	100,00%

Tab. 4. Status objekta prethodnog prebivališta izbeglica iz BiH

		Pravni status								Ukupno	
		Privatno vlasništvo		Stanarsko pravo		Iznajmljen stan		Nepoznato ili Bez odgovora		Broj	%
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
Useljivo	U posedu vlasnika	493	8,62%	259	7,95%	6	6,32%	0	0,00%	758	7,91%
	Zauzeto	1.151	20,13%	1.81	55,62%	9	9,47%	1	0,20%	2.973	31,03%
	Nepoznato	76	1,33%	62	1,90%	1	1,05%	0	0,00%	139	1,45%
	Bez odgovora	93	1,63%	44	1,35%	0	0,00%	2	0,39%	139	1,45%
Oštećeno - moguća popravka	U posedu vlasnika	509	8,90%	52	1,60%	0	0,00%	0	0,00%	561	5,85%
	Zauzeto	345	6,03%	132	4,05%	0	0,00%	0	0,00%	477	4,98%
	Nepoznato	251	4,39%	65	2,00%	0	0,00%	0	0,00%	316	3,30%
	Bez odgovora	245	4,28%	15	0,46%	0	0,00%	0	0,00%	260	2,71%
Oštećeno - neuseljivo	U posedu vlasnika	570	9,97%	18	0,55%	0	0,00%	0	0,00%	588	6,14%
	Zauzeto	75	1,31%	10	0,31%	0	0,00%	0	0,00%	85	0,89%
	Nepoznato	594	10,39%	126	3,87%	2	2,11%	0	0,00%	722	7,53%
	Bez odgovora	631	11,03%	76	2,33%	2	2,11%	6	1,18%	715	7,46%
Nepoznato	U posedu vlasnika	1	0,02%	7	0,21%	0	0,00%	0	0,00%	8	0,08%
	Zauzeto	16	0,28%	32	0,98%	0	,00%	0	0,00%	48	0,50%
	Nepoznato	498	8,71%	367	11,26%	43	45,26%	3	0,59%	911	9,51%
	Bez odgovora	33	0,58%	8	0,25%	1	1,05%	0	0,00%	42	0,44%
Bez odgovora	U posedu vlasnika	12	0,21%	8	0,25%	0	0,00%	0	0,00%	20	0,21%
	Zauzeto	43	0,75%	81	2,49%	0	0,00%	0	0,00%	124	1,29%
	Nepoznato	0	0,00%	2	0,06%	0	0,00%	0	0,00%	2	0,02%
	Bez odgovora	83	1,45%	82	2,52%	31	32,63%	498	97,65%	694	7,24%
Ukupno		5.719	100,00%	3.25	100,00%	95	100,00%	510	100,00%	9.582	100,00%